

ועדת החקירה, 31.1.74

ישיבה ע"ב, לפני הצהרים

פר: רב-אלוף דוד אלעזר

מאד קשה לי, ראש הלשכה שלי יצא מתל-אביב, ירד גשם חזק והוא טרם הגיע. יש לי תיק אחד שלא הספקתי לקרוא אותו אתמול ולכן הוא נמצא איתי, עברתי עליו ואני יכול להתחיל בינתיים מאיזה שהוא מקום סתם,

מה אתה רוצה לעשות ?

אגרנט:

אני מוכן להתחיל עם הדבר הזה, אבל זה "מחוץ לתור"

ד. אלעזר:

רק משום שהתיק הזה נמצא אצלי.

בסדר, נתחיל עם זה משום שחבל על הזמן.

אגרנט:

הנושא שאני מתחיל בו במקרה הוא ה-5.10.

ד. אלעזר:

יש בידי התיק של ה-5/10 שבו ישנם הדברים הבאים.

(1) מוזכר דיון שהיה אצלי ב-8 בבקר, בנוכחות אג"מ/אמ"נ וחיל האויר.

לאחר הדיון הזה עברנו לדיון אצל שר-הבטחון בו השתתפתי אבי, נוסף לשר

הבטחון כמובן, אני, עוזר שר הבטחון ר/א צ. צור, מנכ"ל משרד הבטחון

מר עירוני, ראש אג"מ וראש אמ"נ. מהדיון עברנו להתייעצות אצל ראש הממשלה

שהיתה בשעה 10.00. להתייעצות הזאת הלכתי עם ראש אמ"נ בלי אג"מ וחיל-האויר

רק עם ראש אמ"נ וכהתייעצות השתתפו ראש הממשלה, שר הבטחון, אני וראש אמ"נ.

מהפגישה שהיתה אצלך והפגישה שהיתה אצל שר-הבטחון

יריין:

יש לך רשימות ?

מהפגישה של אצל שר הבטחון יש סטנוגרמה.

אלעזר:

מהפגישה אצלי אין רשימות בכלל. אנו שחזרנו מהזכרון

והסטנוגרמה אצל שר-הבטחון אנחנו מזכירים על מה היתה התייעצות הבקר, כך שהיא

משתחזרת לנו. מהדיון אצל שר הבטחון יש סטנוגרמה, ויש לי את זה בתיק.

דעה החקירה, 31.1.74

ישיבה ע"ב, לפני ההצהרים

ער: רב-אלוף דוד אלעזר

אין לי רשום מהדיון אצלי בבקר, אבל אנו באים לשש הכתחון ואומרים " עכשיו
 גמרנו להתייעץ על - ואנחנו ממשיכים ...". כך שזה עוזר לי לשחזר על מה דנו
 בבקר. אני מוסר כרגע את לוח העבודה שלי ב-5 לחודש. ב-10.45, בגמר ההתייעצות
 אצל ראש הממשלה, היה לי דיון עם סגן הרמטכ"ל שמופיע אחר כך בכמה מקומות.
 כשאנחנו משחזרים את הפעולות כחוב לרמטכ"ל, ופה סגן-הרמטכ"ל ופה היו כמה
 הוראות, שאני מסרתי לו באותו היום, לראש אג"מ וסגן הרמטכ"ל. ב-11.30
 אני משחזר כהתייעצות אצל ראש הממשלה בהשחחפות השרים שנמצאו בתל-אביב ואם זכור
 לי יש לכם הסטנוגרמה כי משהו שאלתם אותי מתוך זה.

ב-12.30 יש דיון מטכ"ל שגם עליו יש סטנוגרמה, אינני יודע אם היא בידיכם
 אני יכול להגיש אותה.

ידין: יש לנו.

ד. אלעזר: דיון מטכ"ל אצלי, כפי שאמרתי יש עליו סטנוגרמה.

ב-12.55 יש אצלי דיון קטן על אמצעי אזעקה מלואים
 ביום הכפורים. שעליו יש לי איזה רשום קטן.

לסקוב: מי משחזר בדיון הזה ?

ד. אלעזר: אין לי רשימות משחחפסם, אבל יש דוכרים, אלוף טל,

אני, דובר צה"ל, אני אינני זוכר אם היו עוד אנשים
 בדיון הזה, לא רשום פה, זה לקוח מהרשומים של ראש הלשכה כבלוק שלו.
 ראש הלשכה עשה את הרשום.

אחר כך בשעות אחר הצהרים, ב-1.15, כלומר אחרי

דיון המטכ"ל יש לי שיחה קצרה עם אלוף פקוד צפון ושיחה עם אלוף פקוד דרום.
 במשרד, עם גמר דיון מטכ"ל. עם כל אחד לחוד.

פה אני רוצה להפנות חשומה לב. אני עם אלופי הפקודים, היות וכאן אנו
 מתקרבים למלחמה, יש לי שלוש פגישות עם כל אלוף פקוד. א) יש לי דיון מטכ"ל

ואחרי דיון מטכ"ל אני משוחח עם שניהם. ביום שישי יש לי פגישות אישיות
 עם אלוף צפון ודרום. אני מזמן אותם ליום שבת בבקר, ואני שומע על התכניות
 שלהם ומאשר להם באופן קללי ?

ועדת החקירה, 31.1.74

ישיבה ע"כ, לפני יחזאריס

עד: רב-אלוף דוד אלעזר

ח. לסקוב: אישית בנוכחות הרל"ש ?

ד. אלעזר: אני לא זוכר אם עוד מישהו, אני צריך לבדוק.

יכול להיות שגם פ' סליק, אבל צריך לבדוק את זה.

נבנצאל: זאת אומרת שבין 12.30 ו-12.55, היינו 25

התקיים (א) דיון מטכל ; (ב) שיחה קצרה עם אלופי הפיקודים

ד. אלעזר: כ-1.15 שיחה עם אלוף פקוד הדרום, היתה פשוט

שיחה רשומה, אז היא כ-1.15.

נבנצאל: באמצע יש עוד כ-12.55, * דיון על אמצעי

אזעקה.

ד. אלעזר: נכון. דיון מטכל היה כערך כ-25 דקות.

הוא דיון קצר סאד. אני פותח, ראש אמ"נ מדבר

ואני מסכם. חברי הפורום לא מתדיינים. יש שאלות וחשובות שהן רשומות

כל הדיון נמשך כ-20 - 25 דקות. דיון על אמצעי אזעקה הוא כסך הכל

דיון של כ-5 דקות, זה דיון שלי עם האלוף של ודוכר צה"ל וגם ראש

אג"מ סבצעים, אני עוד אשחזר מי בה לפגישה, אני זוכר שהיה ראש אג"מ

סבצעים. יחול להיות שגם כל-א ראש אמ"נ, אבל את ראש אג"מ סבצעים

אני זוכר. פה פשוט אנחנו מקברים על מה שאפשר לעשות ביום כפור.

אמרנו נפתח בלי צה"ל, אף אחד לא יקשיב. נודיע לפגוע בלי צה"ל,

אז תהיה פניקה, יש קצת התייעצות מה לעשות כדי שיהיה אמצעי אזעקה

ביום הכיפורים.

אני זוכר בשיחות עם אלופי הפיקודים, זה יום שישי וזה שבת בבקר

כשאני מזמן אותם לתאום תכניות.

ח. לסקוב: כ-7.30 בשבת ?

ועדת החקירה, 31.1.74

ישיבת ע"ב, לפני הצהרים

עו: רב-אלוף דוד אלעזר

ב-7.15 כבקר, במספר פוסגר אני רוצה לתת את הפגישות עם אלופי הפקודים,
 אז ב-5 לחודש פעם ראשונה, 6 לחודש פעם שנייה בבקר ובצהרים פעם שלישית.
לנדאן: (הבהרה לאגרנט) בדרך כלל הוא סובר על ה-5 בחודש

אבל פה הוא נותן שלוש פגישות עם האלופים אחת
 ביום שישי ושתיים בשבת.

ד. אלעזר: זה נושא שאחר כך בודאי אפתח אותו, זה נוהל הקרב

ביני ובין האלופים ופה אני נותן את לוח הזמנים
 שלו. אלה הפעולות של יום שישי, ועכשיו אני עובר עליהן.

אחר כך רשמה א.ו.

ר/א ד. אלעזר: באותו הבוקר, השיחה, ההתייעצות או הערכת המצב

היחה בנויה בעיקרה על החזה של אמ"ן שהחששות

מחשיפה שלנו גוברים בסוריה ובמצרים ואנו עוסקים בניחות מהי הסיבה לחששות.

כפי שאמרתי, אין לי רישוט של השיחה הזו, אבל אני יכול לשחזר אותה משום

שהיא חוזרת בכל הדיונים של היום הזה. אנו מדברים על זה בעקבות הדיון

בבוקר, גם אצל שר הבטחון, גם אצל ראש הממשלה ה-10 וגם בדיון הממשלה באותו יום.

ואני אומר את הדברים האלה מתוך הסנוגרות של כל המגישות של אותו יום

מסיבות החרדה או הדברים שיכולים להקנות להם חרדה, כפי שקורא לזה ראש אמ"ן,

זה החחיל עוד בתרגיל צנחנים גדול שאנו עשינו בסיני וידענו שכתוצאה מהתרגיל

הזה המצרים חששו שהארנו כוחות בסיני, כולל עשרים מטוסים. כלומר, היו לראש

אמ"ן ידיעות שהם חוששים שבעקבות תרגיל הארנו מטוסים וכוחות מסויים בעקבות

תרגיל, שלא היו בדרך כלל.

ראש אמ"ן מייחס חשיבות גדולה להגברת פתיחות לדברים

שאמר שר הבטחון ערב ראש השנה כשהוא ביקר= ואני לירותי אותו, כרמת הגולן.

אגרנט: כאיזה יום ביקרת ?

ד. אלעזר: ערב ראש השנה ביקרנו בישובי רמת הגולן, ובעין זיוון

שר הבטחון דיבר לרדיו ונרמה לי גם לטלוויזיה,

וראש אמ"ן מייחס חשיבות לזה של אחד הדברים המדאיגים את הסורים ואח המצרים,

כאילו אנו עומדים לעשות.

לסקוב: גם את המצרים?

ד. אלעזר: הוא לא עושה הכחנה את מי זה הפחיד. הוא אומר מהם

הדברים שמצרים וסוריה יכולים לפרש כאילו אנו הולכים

לתקוף. כי החזה שלו, הוא אומר אותה במפורש אחר-כך בדיונים ואני אחזור על זה,

הוא אומר במפורש שהם חוששים מהתקפה שלנו, הם חוששים שאנו באים לתקוף אותם.

אנלחזר לגורמים, קודם כפי שהוא אומר אותם אצל
 שר הבטחון. הוא אומר - התרגיל בסיני, השארת כוחות, השארת עשרים מטוסים;
 בצפון ערב ראש השנה דבריו של שר הבטחון ברמת הגולן. אחר-כך דברי הרמטכ"ל
 בכנס הצנחנים, אני איזה ימים לפני כן ברכתי בכנס צנחנים שטעמם=התחעה=
 כשכבר היתה פתיחות, ואני|שבתי שטעמי הרחעה כדי להגיד, ואמרתי שהצנחנים
 זה הזרוע הארוכה ואויב שמרכז כוחות צריך לזכור שהם יכולים להגיע לכל מקום
 ולא כדאי להתחיל. ראש אמ"ן מייחס גם את זה כאחד הגורמים של ה-
 של החששות מפנינו. הוא מוסיף את התרגיל וגישות מטוסים שעשינו באותה תקופה,
 גם בסוריה וגם במצרים, גישות צילום.

ידין: היה גם תרגיל חטיבת שריון בצפון.

ד. אלעזר: היה גיוס מילואים בצפון, חטיבת השריון בצפון.
 אני מוסיף אצל שר הבטחון, כי אני פושט מזכיר לו,
 דברים שדיברנו עליהם בבוקר: תגבור רמת הגולן שראו אותו. אני יודע שכל
 מה שאנו מעבירים לרמת הגולן, הסורים יודעים. וזו חטיבה 7, וזה ארטיילציה.
 היו תנועות, ואני יודע שדברים כאלה מגיעים לסורים או שרואים אותם מלבנון
 והסודיעין הלבנוני מעבירם. את זה לסוריה או שאיכשהו זה עובר מהגליל לסוריה.

בבנצל: הדרוזים מעבירים ידיעות?

ד. אלעזר: אנו כבר הרבה פעמים חפסנו מרגלים דרוזים, ואני בטוח
 שעדיין נשארו אחדים.

ידין: מתי היה תרגיל הצנחנים בסיני?

ד. אלעזר: אינני זוכר בדיוק. נדמה לי בסוף אוגוסט או כבר בספטמבר.

זאת היא בכלל תיזה מאוס בסיסיית באותו יום היא חוזרת
 שוב כשהייעצות אצל ראש המשלה כאשר ראש אמ"ן חוזר ומנחה מה יכול להביא אותם
 לחששות מאתנו.

פה הוא עוד יותר מפורט.

אגרנט: זה עדיין בחמשה לאוקטובר?

ד. אלעזר: אני כל הזמן בחמשה לאוקטובר, בהתייעצות אצל ראש הממשלה חוזר ראש אמ"ן על ריכוז הדברים, הוא אומר, ישיבה ראשונה - חמיד חוששים, ב) (הפעם הוא מזכיר גם) ראו את הקרב האירי כמלכודת שטמנו להם.

לסקוב: הקרב של ה-13 בספטמבר?

ד. אלעזר: הקרב של ה-13 בספטמבר "זאת משום שהעולם מכודר אותנו, מהבטח חזית מזרחית שאנשי שואפים לפרר אותה".
אחר-כך הוא נותן את סדרת האירועים אצלנו בהם חוזר על תרגיל צנחנים, תרגיל ביס לרמה, הוא אומר "כסוריה תגברנו הרכה. (הוא מתכוון לרמת הגולן).
שר הכסחון ברמה ערב ראש השנה ופרמטכ"ל ככנס צנחנים. " ואז הוא אומר:
"ההערכה היא שהכוננות גובעת בעיקר מפתח מפנינו". גם בדיון בממשלה באותו יום זה המוטיב המרכזי.

לנדוי: אני מכין מזה שיש איזה שינוי יסודי בהערכה כפי שדובר באותו יום שיש, אנו חדליט לדבר על תרגיל

במצרים.

ד. אלעזר: עוד לא.

לנדוי: אז יש פה שני דברים שקצת סותרים את זה: מצד אחד תרגיל, מצד שני אנו אומרים הם באמת בכוננות של אמת, אבל כדי להתגונן מפנינו.

ד. אלעזר: הנה אני מביע למה שעונה על השאלה השני. קודם כל אני צריך להסביר למה אנו מחפשים את התשובות האלה,

ראש אמ"ן מנסה להסביר מה קורה עם פינוי המשפחות הרוסיות. זה יום חמשי בבוקר לאחר שכלילה התחיל להראיג אותנו פינוי המשפחות. ככל ההזדמנויות הוא אומר אין לי חשובה לזה. ותיכף אני אגיע מה הניתוח, מהי החשובה. אחת התשובות הסבירות, הניתנות על ידי ראש אמ"ן היא, שהרוסים חוששים שאנו הולכים לחקוף. אמנם אומר ראש אמ"ן כאיזה מקום, אילו הרוסים חששו שאנו הולכים לחקוף, מהקבל על הדעה שהם היו פונים לאמריקאים ואומרים להם הגידו להם, הגידו לישראלים. אבל זה מה שהביא את ראש אמ"ן לעסוק בהרחבה למה הם חוששים מאתנו. זה כלי לעזוב את ענין התרגיל והנה אני נותן את דבריו של ראש אמ"ן באותו יום בישיבת הממשלה, הוא אומר כך. "כשבו ע האחרון הם מקיימים תרגיל רב ספרים של כל הזרועות - אויר, ים ויבשה והגנה אוירית. תרגיל זה הוא מטכ"ל זכרם הארמיות והסביזיות. תרגיל כזה התקיים בשנה שעברה בערך באותו זמן. כך שמכחינת עיתוי וגודל אין צו שום דבר יוצא דופן. אבל גם אצל המצרים אנו רואים סימנים רבים מאוד של כוננות למלחמה אמיתית בעיקר הגנחת חוף חשש רציני שנגצל את התרגיל ונחקוף אותם". כלומר, יש מה הקשר בין התרגיל לבין העבודה שהם חוששים מאתנו לא כתחליף להערכה אלא עדיין הוא שומר על שני היסודות האלה. יש תרגיל, התרגיל נמשך, יש סיבות למה הם פוחדים מאתנו וזה ההסבר לאלמנטים האמיתיים שכתרגיל - שם אנו נחקוף אותם חוף כרי התרגיל.

אדי כן יע.

י.ע.

ועדת החקירה, 31.1.74

ישיבה ע"כ, לפני הצהרים

עד: רב-אלוף דוד אלעזר

אני הסברתי את ההערכות של אותו יום, אני לא מצטט את כל מה שנאמר באותו יום על ידי אמ"נ, אלא מה שנראה לי כנותן את הטון. מכאן אני עובר באותם הדיונים על דברי א) אצל שר הכטחון

אגרנט: האם הוא לא אמר שיש סכירות גבוהה שהכוונה האמיתית של המצרים והסורים לבצע פעולות חוקפניות במגמות פוגבלות?
האם הוא לא אומר את זה?

ד. אלעזר: לא,
אגרנט: שיש דבר, בכל זאת, יוצא דופן בכל התהליך הזה
ד. אלעזר: (מכרר אצל הרל"ש)

אגרנט: כוונתו בקשר למטוסים שהביאו את המטוסים.
ד. אלעזר: בענין מטוסים חוזר ראש אמ"נ, ומציין שזה אקט יוצא דופן שאין לו עליו הסבר, ומיד אני אתייחס לזה לריון

אצל שר הכטחון, כשהוא מציג מספר הסברים אפשריים. אומר ראש אמ"נ כך, "מכל הדברים שדוד מנת, אני רואה כדבר הכי פרובלמטי ורציני את הענין הסובייאטי. כי אילו הוא לא היה, אז כל מה שקורה בחזית הסורית, שום דבר בחזית הסורית לא קרה כשכוע האחרון. כל הידיעות שלנו הן הגנתיות וחששות מאיתנו.

אותו הדבר עם מצרים, המצרים כל הזמן מדברים על זה שהולכים לתקוף ביום כלילה, כאויר, בינשה, שאנחנו ננצל את התמרון שלהם ונכניס כוח והם ממש חרדים.

אילו הרוסים לא היו עושים שום דבר, אם הסמנים מעידים שהמצרים והסורים לא הולכים לתקוף. אלא נמצאים במצב של חרדה מאיתנו. " זאת היא ההקדה למה שאומר "ואנחנו עדינו לאחרונה סדרת דברים שעשויים להקנות להם חרדה. "

דפה באה סדרת הדברים שאני קודם קראתי אותה.

אבל הנושא הסובייאטי הוא בהחלט דבר לגמרי חדש.

ועדת החקירה, 31.1.74

ישיבה ע"כ, לפני הצהרים

עד: רב-אלוף דוד אלעזר

אני יכול לתת השערות, הראשונה, הוא אומר אינני יודע למה הסובייטים הוציאו את הנשים והילדים, אני יכול לתת השערות. אם כן, הראשונה שהרוסים יודעים שהמצרים והסורים הולכים לחקוף. והם מעריכים שהתקפת הנגד שלנו תצליח, והיא תפגע בעומק ובמשפחות. השנייה שהם רוצים לבוא למצרים ולסורים ולהגיד להם, הראו אנחנו יודעים שאתם הולכים לחקוף, אנחנו מוציאים את המשפחות וחדעו שאנחנו לא אתכם בנושא הזה.

אפשרות שנייה, שהרוסים באמת ובתמים חוששים שאנחנו הולכים לחקוף. ופה ישנה דילמה מסויימת שאומרת למה הם לא פונים לאמריקאים, אני מניח שהם פונים לאמריקאים, כך שהעניין של המשפחות מוצג כדבר שאין לו הסבר.

הוא באמת מקלקל את השורה, אם כי בסוף אותו יום, כלומר בצהרים של אותו יום ראש אפ"נ עדין מסכם את הדברים שלו בדיון מסבל בפני האלופים, והוא חוזר ומספר שסוריה נכנסה למערך חירום, ב-5 בספטמבר ותכננה את כבוש רמת הגולן תגלה ותכננה, הוא חוזר ומדווח שיש, התחיל תרגיל, התרגיל הזה הוא משולב, התחיל תרגיל משולב במצרים. התרגיל הוא משולב והוא חוזר לתיזה, בכוננות בגד חדירה של צה"ל אל תוך התרגיל ונצול התרגיל על מנת להתכונן ולחקוף את מצרים בין ביום ובין בלילה.

יש להם חשש, הוא אומר, קודם לצאת, אבל הכוונה

שאנחנו ננצל את הלילות על מנת להחדיר כוחות משתערים על מנת לתקוף מוצבים וסמכות בעומק מצרים, הוא מזכיר שאנחנו מוצאים עצבנות לא מבוטלת מאחזקת מחשש רציני מהתקפת ישראלית ע סוריה ועל מצרים, אצל הסורים ואצל המצרים. וכאן הוא מסביר גם לפרום מטכ"ל מה הזין את החששות האלה.

בסיכום ההערכה של ראש אמ"ן באותו יום הוא אומר.

(אני מצטט מתוך הסטנוגרמה) *כל הדברים שמניתי לא משנים את הערכה הבסיסית של אמ"ן שהסבירות למלחמה ביוזמה מצרית וסורית היא עדיין אפוא מאד נמוכה, וסביר שכל מה שקורה היום, להוציא את העניין הרוסי שעוד אין לנו הסבר ברור עליו, נובע מחששות סוריים ומחששות מצריים בפני חקיקה שלנו. בסיבות נמוכה קיימת אפשרות של חקיקה סורית-מצרית מתואמת, ואני אומר את זה שזה בסבירות נמוכה, ואפילו נמוכה מנמוכה וגם לא נמוכה מנמוכה! והוא מוסיף ואומר "כאשר המטרה הסורית יכולה להיות איזשהו מחסף ברמת הגולן, ואם זה יילך - גם ריצה יותר עמוקה".

הכוונה שאם המחסף - לתכוש גבעה או שיפור בגבול -

יצליח, אז גם ריצה יותר עמוקה, ירוצו יותר לתוך רמת הגולן.

"לגבי מצרים או פתיחה באש או איזושהי פשיטה

מהליקופטרים או כחציה, בסבירות הכי נמוכה - תרגיל גדול של חציה במטרה לכבוש את שני עברי החבל ולנסות לנוע אל המיצרים".

ואז מסכם ראש אמ"ן. "בסיכום אני רוצה לומר,

שהמצב הוא מצב עצבני אצל המצרים ואצל הסורים והם מפלפלים את עצמם שאננו הולכים לתקוף. רק לתרגיל הרוסי אין הסבר. התרגיל הרוסי של הלילה והבוקר אצל הוא תרגיל שאין לנו הסבר סביר, אבל אני מקווה שתוך השעות היותר קרובות נדע".

"כסיכום של דבר - אני ממשיך לצטט את ראש

אמ"ן - אני לא חושב שאנחנו הולכים למלחמה, אבל המצב היום הוא יותר עם סימני שאלה משהיה לפני 24 שעות".

יריין: בהתייעצויות בבוקר אצלך - לא מצאתי זאת בסטנוגרמה

אצל ראש הממשלה - האם ראש אמ"ן לפי זכרונוך

מסר גם על מקור הידיעה שיש לו על הפינוי הרוסי?

רב-אלוף ד. אלעזר: אל כך יש שיחה אצל שר הבטחון, והשר שואל אותו

אם המקור מהימן, הוא אומר: מאה אחוז, הוא לא

אמר מה המקור, אבל אני ידעתי שזה מהאזנה.

יריין: איזו האזנה, איך האזנה, מה היה/האזנה הזאת? אתה

זוכר משהו?

לנדוי: הוא לא דיבר על פינוי בהול?

רב-אלוף ד. אלעזר: כן. על זה בכלל יש שיחה ארוכה בין שלושתנו. אני מיד

יכול לעבור עליה, אנחנו מחפספים מאד מאד כשה זה

בהול, למה בהול, למה אמרו להם שלושים קילו, 30 קילו זה מתאים למטוס. מתי

רצים עם 30 קילו? ואז מישהו אומר זה לא קרע פוליטי. בקרע פוליטי לא רצים

עם 30 קילו, קרע פוליטי אומר שמחארגנים הוך יומיים להתארגן ולצאת, יש דיון

די ארוך.

יריין: התכוונתי לאספקט נוסף, לנו נמסר מ-848 שאחד

הדברים עוררו אצלם את החרדה או החשש, אז

מפקד 848 - והוא למעשה אמר חוץ מזה שהוא מסר זאת

לראש אמ"ן באופן מסודר - הוא גם טילפן וטילגרף אליו,

שזו הייתה

בהלה כזאת,

אני מענה חשובה לא מספיק בדוקה אבל אני
 אוחה.

רב-אלוף ד. אלעזר

היתה גם השערה , כדי
 להזהיר את מישהו.

לנדוי

אבל לא אצל 848. אצל 848 עצמו זה עורר חשד.

ידין

כמעט בוודאות אני יכולומר שזה לא הובא לידיעתנו
 וחיכך אסביר מדוע. שר הבטחון רצה להעכיר את

רב-אלוף ד. אלעזר:

זה

אני בטוח שהידיעה...

זאת הוא הזכיר בעדותו. זה נכון. (848). אני

היו"ר אגרנט.

לא ראיתי זאת במקום אחר. הוא אמר זאת בעדותו.
 יש חכן השיחות ביניהם.

לסקוב

אקרא לך מה שהוא אמר, לא מתוך סטנוגרסה אלא מתוך

ידין:

ראשי פרקים שרשמתי לעצמי ביום ה' בערב, ה-4

בחדש, אישיה שוחחתי עם ראש אמ"ן על סך עדויות שהתחילו להגיע ב-19.00
 בענין הפינוי הרוסי. הסטנו עלא את הסליל הרוסי מהצפון ורק לקראת חצות...בקשתי

סראש אמ"ן לפתוח ואז הוא אישר לפתוח

אני זוכר שאמר זאת.

היו"ר אגרנט

אני הושב שאמר זאת בעדותו.

אמר שהיה .

נבנצאל

אני רשמתי זאת: הידיעה הראשונה היתה ביום ■

לנדוי

לפני זה בשעה 19.00.

עדות רב-אלוף ד, אלעזר

מה הוא אמר לטר הבטחון?

ידיןרשום אצלי לדעתו רצו להודיע לנדוי:

כדי למנוע את המלחמה

היא פירש , כדי שנדע ונוכלידין.להתכונן אכילו, כדי שכל העולם יידע.

.

מה המצב בדיוק הפוך. ומיד אציג מדוע הוא בדיוק
הפוך.רב-אלוף ד. אלעזר:מבחינת לסקוב

זה נורא סודי בעיני ראש אמ"ן. למה?

רב-אלוף ד. אלעזר:אצלי כחובי היו"ר אגרנט:

סחי זה היה?

רב-אלוף ד. אלעזר.

זה בליל 4-5 בחדש, הפיננסי היה מאולתר,

היו"ר אגרנט

לקראת יום חמישי?

רב-אלוף ד. אלעזר.

לקראת יום ששי. זה התאריך שאחה מדבר עליו.

ידין

אננו מדברים על ימי השבוע. בלילה של ה-5 באוקטובר.

רב-אלוף ד. אלעזר.

לפני בוקר ה-5 באוקטובר.

לפני בוקר.

ידין

בלילה שבין ה-4 ל-5 בחדש. אני מדבר על דיון

רב-אלוף ד. אלעזר:

אצל שר הבטחון שהיה ב-5 באוקטובר כלומר, אחרי

זה, ב-9 בבוקר, אחרי שאנחנו גומרים את ההחלטות אחזור עליה, מה זה ולמה

זה וכמה זה כהול, ולמה 30 קילו, אומר שר הבטחון.

(אחרי כן אג)

" יש בקומפלקס הזה דבר אחד, שאני חושב שצריך לעשות אותו במילא, שאין ברירה, שהאמריקאים ישאלו את הרוסים למה הם נוסעים הביתה, אמרנו זאת לאמריקאים? אפילו אם לא נבקש אותם, ישאלו אותם, " כלאמר האמריקאים את הרוסים. " זה לא סוד. כלם רואים זאת, לא רק נהגי האוטובוסים יודעים שכל הנשים והילדים נוסעים. השכנות שלהם יודעות את זה. אלי, האמריקאים לא ישאלו את הרוסים למה נוסעים הביתה? " על זה עונה לו ראש אמ"ן " אצא אצא אצא " האמריקאים לא יודעים על כך. אני בטוח שהאמריקאים לא יודעים כלום. " שואל אותו שר הבטחון, בחומור: " בכלל, אף פעם, וגם בענין זה? " עונה לו אלי " בנושא זה, אני בטוח שלא יודעים כלום. " אומר שר הבטחון: " מה יהיה אם נאמר לאמריקאים כדי שישאלו את הרוסים למה הם נוסעים הביתה? " עונה ראש אמ"ן: " אני חושב שזה מאד מסכן את המקורות שלנו. " לכן, אני אומר שזה בדיוק הפוך. כלאמר הוא לא אומר לו אפשר - . הוא אומר, שזה מאד מסכן את המקורות שלנו.

למעשה, שאלנו את האמריקאים אחרי זה?

לנדוי.

כן. בסיכום הדיון ^{הזה} שר הבטחון מחליט איך שהוא לשאול בכל זאת.

ר/א אלעזר.

מאז

כן. הוא מביא את זה כדי להוכיח שלפי אמ"ן זה לא

ירין.

יש פה דיון ארוך איך לשאול ומה לעשות כדי לא לסכן את המקור. כמו למשל, אומר רב-אלוף צור:

ר/א אלעזר:

" אבל הם נוסעים בכביש. " אלוף זעירא. " נסעו באמצע הלילה, כמה מכוניות, חזרו חזרה. כל אחד יושב בביח. אולי עכשו נוסעים לדמשק. אם נשמע שהמריאו עם הנשים והילדים, נוכל ליצור מצב כאילו זה נודע לנו

אג

כלאמר, ראש אמ"ן מחפש סיטואציה שהוא יוכל לא לתת אליכי לידיעה ולא לסכן את המקור.

לנדוי: אני מוצא שהיה כאן טלפון שכור בין ראש אמ"ן לבין 848.

יו"ר אגרנט: כאילו הוא לא ידע.

ר/א אלעטר: כלאמר הוא פה לא ער לעובדה ושהוא לא מסכן שום מקור. אחרת הוא היה אומר לשר הבטחון: אין בעיה להודיע לאמריקאים.

ידין: זה נושא מאד מענין מה שקרה פה. אני רוצה להקריא לך דברים בדיוק של בן פורת. זאת תשובה לשאלה שלי סחי הם קיבלו את הידיעות על 30 ק"ג ופינוי... הוא אומר: "הפינוי היה מאד דרמטי ואני גם דברתי עם ראש אמ"ן כלילה, בטלפון. אופי הפינוי הוא מענין לדעתי." אני קורא את הדברים שלן בעמוד 1658. הוא אומר "אופי הפינוי הוא מענין לדעתי, ^{כי} מעל זה שופך אור על עמדת הסובייטים. לי יש דעה, שהסובייטים נסו למנוע את המלחמה". לסקוב. "האם אתה יכל לחזור על המבנים שכאו בענין פינוי הסורי?" בן פורת. "כן. החל מחצות התחילה לפעול רכבת אווירית של נדמה לי 13-15 מטוסים. את המספר הסדויק אני לא זוכר". לסקוב "זה לא ענין של 4-5 או 6?" בן פורת. "כן."

היו"ר אגרנט: "סחי זה היה?" בן פורת:

"כליל רביעי-חמשי או כליל חמשי, כלאמר בסכיכות חצות. ושוב הפינוי היה מאולתר, כי הרעיון לפני זה היה להביא אותם ללדקיה לנמל ולהשאיר אותם באניות, ואז ביטלו את זה והביאו מטוסים."

ועדת החקירה - 31.1.74
 ישיבה ע"ב - בקר
 הער ר/א ד.אלעזר

אג

זה נכון. בהתחלה ידענו שהם צריכים לנסוע באניה.

ר/א אלעזר

(ממשיך לקרוא את דברי בן-פורת)
 ירון

יר"ר אגרנט. והוא ממשיך.
 [redacted]

לנדוי: זעירא אומר על כך- "ביום ה' בערב ראינו לפתע מטוסי
 ומסקור
 הובלה סובייטים מגיעים לסוריה ומצרים אשקאא מאד מאד
 רציני נודע שמפנים משפחות סומחים רוסיים. זה השריד אוחנו מאד. לא היה הסבר
 עליו. שלחנו מיד שאלה [redacted].

ירון: הוא אומר שמיד שלחו שאלה [redacted].

ר/א אלעזר. המיד הזה הוא אחרי הדיון עם שר הכטחון. לא לפני זה.
 כי הוא מתנגד אצל שר הכטחון להעביר את זה לאמריקאים.
 הוא רוצה לשמור על המקור, אשקאאר אבל, מה שקורה כאן הוא שראש אמ"ן אומר: "לפחות
 נוכל להודיע כאילו זה נודע לנו [redacted]. כלאמר הוא מחפש
 אליבי כדי לא לשרוף את ההאזנה שלנו.

לסקוב לא. אני חושב שהוא מחפש אליבי
 [redacted]

אג

הער רב אלוף אלעזר

ידין. השאלה אם זה היה משפיע על שר הבטחון אילוא ידעו

. אבל, פה מעניין אותי דבר אחר, הקשר

בין 848 לבין ראש אמ"ן.

ר/א אלעזר: השאלה של רב אוף ידין היא שלוא למשל ראש אמ"ן

היה מציג את הטאזה שזה הולך

באפן דרמטי וזה הולך כפאניקה וזאח אולי אזהרה שהם הולכיסלעשות משהו - אני מניח שזההיה נלקח בחשבון. אבל, זה בכלל לא עלה על דעחננו. מה שאני שומע עכשן מיואל בן-טורה, לא עמד נגד עינינו.

ידין. לא. ברור, שלפי ~~האמא~~ הויכוח הזה, התמונה שהוצגה

היחה הפוכה, .

יו"ר אגרנט: לא הבינתי מדוע הוא אמר שזה יותר טוב מבחינת

האזהרה, שהם כבר יהיו בבית?

ר/א אלעזר בגלל המקור. אומר שר הבטחון. "נעזוב את השאלה של

הבטחת המקור. אני אומר בקונטקסט ~~ל~~ שאלה הפוליטית,

זה טוב לנו שהאמריקאים ישאלו את הרוסים למה אתם נוסעים הביתה?" עונה ראש אמ"ן:

"אחרי שהם יהיו כבר בבית". עונה לו שר הבטחון: "לא מבחינת המקור, אלא מבחינת

האזהרה". כלמאר שר הבטחון מתיחס לתשובה של ראש אמ"ן כאילו הוא עדיין שומר על

המקור. הואומר: "לא מבחינת המקור אלא מבחינת האזהרה. גם לדעת מה קורה, גם

כאשר אומרים להזהיר זו בהחלט תהיה ~~אזאזא~~ כי אנו רוצים שהאמריקאים יאמרו

לרוסים מה הולך לקרות כשם שאנחנו מניחים שפה הזמן שהאמריקאים יבידו להם

כבטחון של מאה אחוז ישראל לא עומדת לחקוף ולא לעשות שום דבר". על זה אלי זעירא

לא עונה. הוא רק אומר כאילו שישראל דרך האמריקאים מעבירה מסייג לרוסים רוסים,

אל תכהלו, השארו במצרים.

ועדת החקירה - 31.1.74

ישיבה ע"ב - בקר
הער ר/א ד.אלעזר

אג

אנחנו יכולים לקלוט במקום אחר ואתהשיחות האלה, לא.

ר/א אלעזר: לא. הוא לא מחכוון ללקלוט. ראש אמ"ן חושש למקור

[] בעצם צריך לשאל אותו. אני לא

רוצה לפרש אותו. אבל, הוא לא אומר לנו כאן את מה שאני שומע עכשו שכן פורח

אמר לו שזה [] כי אילוא שר הבטחון פה יודע []

[] לא היינו דנים על זה עשר דקות ואני מיד אציג מה הדיון.

ירין: אילוא באמת ראש אמ"ן ידע []

מה הוא היה מחקש? יכללהיות שפה היה איזה טלפון

שבוא בין 648 לבין ראש אמ"ן.

ר/א אלעזר: אני מיד אציג את המסך ההתקשות של ראש אמ"ן, אמר

שר הבטחון (מחוך הסטנוגרמה אצל שר הבטחון):

"נעזוב את השאלה של הבטחת המקור". אני מצטט את שר הבטחון. הוא ער לזה שיש לאלי

זעירא בעיה של הבטחת המקור והוא אומר 2 נעזוב את השאלה של הבטחת המקור.

אני אומר בקונטקסט לשאלה הפוליטית - זה טוב לנו שהאמריקאים ישאלו את הרוסים

למה אתם נוסעים הביחה? אומר אלי. "אחרי שהם יהיו בכית ככר." שר הבטחון

אומר לו עוד פעם "לא מבחינת המקור, אלא מבחינת האזהרה, גם לדעת מה קורה".

לנרדי: כסופו של דבר לא יצא מזה שום דבר. אנחנו שאלנו את

האמריקאים, קבלנו איזה חשובה שלא שיכנעה אותנו בכלל.

זה לא השפיע על ההערכה.

אב

ידין: הוא, אלי, עדיין מאמין שהרוסים בורחים כי הם פוחדים שאנחנו נתקוף. לכן, הוא אוסר טוב, אם אנחנו נגיד, התועלת היחידה יכולה להיות לרוסים אל תברחו אנחנו לא עומדים לתקוף.

נבנצל: זה יכל להיות הפרוש, למה הוא אמר חשאל את השאלה רק אחרי שיגיעו הכיתה. לא נפריע להם ושיגיעו הכיתה.

ידין: אני מציע שנשאל את ראש אמ"ן.

. למה הוא לא ידע את זה - זה נשאל אותו.

לסקוב: מתי ראש אמ"ן הודיע לך על הפינוי?

ר/א אלעזר: בלילה. הוא אמר שיש משהו על הפינוי. סיפר לי את הידיעה ואז אמרתי לו אם כן, תאסוף את זה ותבוא אלי עם זה בבקר.

יו"ר אגרנט: היה סיכום בסוף הדיון הזה?

אחרי אר

ד. אלעזר:

אחרי דיון ארוך, השתתף לפחות על שלושה דפים,

אלי זעירא עדיין מנסה למנוע את ההוראה הזאת ואומר:

"עכשיו באמריקה שלוש בלילה, בואו נחכה, אולי נראה מטוסים מסריאיים, אז נראה

באיזו דרך להעביר מסג' לאמריקאים שלא מסכנת, יכול להיות שחך 2-3 שעות נדע יותר,"

כלומר, אחרי דיון ארוך הוא עוד מנסה למנוע את החלטת שר הבטחון להעביר זאת

לאמריקאים ולהרוויח לפחות כמה שעות, אולי חיה המראת מטוסים..

(י. דיין: ואז הוא יגיד, ראינו המראות של מטוסים.)

על כך אמר שר הבטחון: "שמסג' שלנו מסכן - אני מסכים,"

"שזה עכשיו שלוש בלילה - בארצות-הברית - זה לא ארגומנט, זה לא חשוב. בענין

הנוסח אני מסכים שלא צריך לטרוף את המקור, עכשיו אפשר לומר לא על הרוסים,

אלא לנסח משהו נוח לך עכשיו." פה יש דיון טכני.

י. דיין:

כמה זמן מבזבזים על הנושא הזה.

ד. אלעזר:

זה דיון ארוך מאד, בסטונגרמה זהו עמוד הרביעי.

ואז שר הבטחון מנסה לעשות אתו נוסח, שלא בדיוק יגידו

את המשפחות, על כך עונה אלי זעירא "זאת שאלנו כבר בלילה, הדבר היחיד שלא

שאלנו בלילה - לפה מפנים את המשפחות?"

היו"ר אגרנט:

את מי שאלו?

י. דיין:

את האמריקאים.

היו"ר אגרנט:

כבר שאלו בלילה?

ד. אלעזר:

שר הבטחון אומר: אולי משהו נשאל את האמריקאים, בלי

להזכיר את המשפחות, הוא מנסה ללכת איך שהוא לקראת אלי

זעירא ולא לסכן את המקור. על כך אמר שר הבטחון: זה כבר שאלנו בלילה.

ד. אלעזר (המשך):

הדבר היחידי שלא שאלנו - למה מפנים את המשפחות?

הי"ר אגרנט. הם כבר שאלו בלילה, את האסרדיקאים?

ד. אלעזר: לא על המשפחות?

הי"ר אגרנט: אלא מה?

י. יריין: זה לא ברור, אינני יודע אם הוא אוסר זאת.

ד. אלעזר: אומר שר הבטחון: "לשאל משהו יותר אקטיבי... נניח שאנחנו רוצים הגובה שלהם גם הם יכולים לברר אם יש הכנות

כאלה." עונה אלי: זאת שאלנו כבר בלילה. הדבר היחיד שלא שאלנו בלילה - למה מפנים את המשפחות. שאלנו בשביל מה מגיעים המטוסים הרוטיים ואם הם רואים ככוננות ובהכנות המצריות והסוריות הכנות למלחמה או למיחקפה שלהם."

אני חושב שיש לי פתרון לבעיה הזאת, האם בן-פורת

מדבר רק על מטוסי איירופלוט או שהוא גם מדבר שדיברו על פיננסי משפחות?

יריין: יכול להיות. אני גם כן התחלתי לחשוב, שמה שבן-פורת

מדבר זה שהוא שמע שמביאים אווירונים...

ד. אלעזר. אני כבר מבין מה קרה פה. זה לא חוסר קוסמוניקציה.

יש פה שני דברים.

לנדוי: אני זוכר את בן-פורת אומר שהרוסיים השתמשו איירופלוט בשביל פיננסי המשפחות.

יריין: אם מותר לי לנסות להסביר מה שהרמטכ"ל אמר עכשיו.

שיש פה מין רושומון כזה. מה שאומר בן-פורת הוא:

שמענו יתשלחו אווירונים . אבל הואלא אומר שזה בשביל המשפחות. אלי זעירא רצה לומר שמקור שלו:

ידין (המשך:)

ענין האווירונים - ידענן וגם אמרנו לאמריקאים; אבל שזה בשביל פיננסי משפחות -
זה נודע לנו ממקור אחר, כך אני מפרש זאת.

ד. אלעזר: גם אני.

ידין: פה מענין - אפאפאזזה לא בדיוק מה שהוא אמר לנו פה, אם כי

זה הכל - ואני מצטט מהפרוטוקול, מדבריו של

אלי זעירא: "כן, מטוסי חובלה רוסיים לפתע מגיעים לסוריה ולמצרים, וממקור
סאד מאד מוסטן התברר לנו שהמטוסים האלה נועדו לפנות משפחות של מומחים רוסיים..."
הוא אמר, ידענו שמגיעים מטוסים, אבל ממקור מאד מאד מוסטן התברר שזה נועד
לפנות את המשפחות, והוא מוסיף: "ןזה בכלל לא מצא חן בעינינו".

השופט לנדוי אומר לו " ה גם פורסם בעתונות", ואלוף זעירא משיב: "הרכה

אחרי זה, אני חושב שאנחנו היינו הראשונים בעולם המערבי שידענו את זה."

והשופט אגרנט מבקש לדעת איזה משפחות, וחשובתו של זעירא היא: "משפחות של

מומחים רוסיים" השופט אגרנט שאל, "ןזה לא מצא חן בעיניכם?" והחשובה:

"זה בכלל לא מצא חן", ועכשיו מתחיל להגיע הענין, הוא אומר: "אנחנו כניסנו

מיד לאמריקאים, כי הם בעינינו המומחים לעניני רוסייה, ושאלנו אותם: מה קורה כאן?

הייתי אומר שמכל מה שקרה בשבוע שלפני המלחמה, הדבר שהכי הטריד אותנו, היות

והוא לא דמה לשום דבר שקרה בעבר, הייתה היציאה של משפחות המומחים הרוסיים,

שהתחילה בלילה שבין יום חמישי ליום ששי, והשגט אגרנט שואל: "ענין זה הטריד

אתכם יותר מכל דבר אחר?" והחשובה, "יותר מכל דבר אחר, היות והוא לא דמה

למערבי חירום..."

ידין (המשך):

ולהלן אומר זעירא: "היו לנו כל מיני השערות, ואז שלחנו מיד טאלה [] , וקיבלנו תשובה למחרת, ביום ששי בערב. קיבלנו את התשובה בשעה 8.30 בערב, ביום ששי. ופה יש לי מסג' ארוך **אאאאא** [] , שאני **אאאא** מבקש לקרוא אותו כולו, וברור שאני אשאיר לכם את כל החומר הזה לעיון. [] אומר כן."

ת. לסקוב. המברקים ישנם.

ידין: המברקים עצמם ישנם?

ת. לסקוב: 5.10 - זהו המברק [] .

י. ידין: זהו המקור הסודי שלו.

ת. לסקוב: שט נאמר "נודע לנו [] שסוריה הרחיקה את המומחים הסובייטים, []

[] משפחות הדיפלומטים הסובייטים []

ידין. **אאא** זהו מקור מאד מאד סודי. זה ברור.

ת. לסקוב: "המקורות הוסעו כי הסורים נימקו ההרחקה בכך שבכוונת סגרים וסוריה **לארוך** מלחמה נגד ישראל, ולכן הורתקו."

ידין: זהו המקור הסודי שלו. זה האזנה.

ת. לסקוב: הכנות לפינוי - זה מה-4 לחודש.

ועדת החקירה - 31.1.74
 ישיבה ע"ב כבוקר
הער רב-אלוף ד. אלעזר

ד. אלעזר.

זה

ידין.

לא. אלה מקורות האזנה.

ח. לסקוב:

אחי כך כתוב.

המטען המכסימלי הוא 30 ק"ג למשפחה.. "

ידין:

אני חושב שההבדל הדק הוא, שבן-פומה מתכוון לשליחת אווירונים,

ואלי זעירא מדבר על מטרת שליחת

האווירונים, שזה לפינודי המשפחות, אבל זה ממקור.

ד. אלעזר:

אני גם כן מכין כך. כלומר, שזעירא לא מוכן להזכיר את

ענין המשפחות, כי המשפחות כנראה

לכן הוא נאבק פה, מנסה לשמור על המקור, כי תפקידו לשמור על

מקורות.

לנדוי.

אבל זה מצלצל כמו מקור סוכן ולא האזנה. מפני שכל אחד יודע

שכל אחד מאזין לשיחותיו של כל אחד.

ד. אלעזר.

לא. זוהי האזנה

, והוא לא רוצה לשרוף אותו.

ידין: זה לא משנה. זה מסביר, לפי דעתי, את מה שנראה היה לאי-הכנה.

נבנצל:

הוא לא קרא את הידיעה הזו כדיון זה, אשר בסופה נאמר

יוקר מאשר ענין המשפחות. הוא סיפר במפורש אפשרות של התקפה,

שהערבים יתקיפו את ישראל. אתה מוכן עוד פעם לקרוא את המברק שבו מדובר על המשפחות.

המברק.

ועדת החקירה - 31.1.74
 ישיבה ע"ב - בבוקר
הער. ד. אלעזר

- ידין: זהו תיק המאה?
- ת. לסקוב: כן. התיק הראשון הוא תיק 17 - הורעה להתאסף בלסקיה.
- ידין: מטי המקורי?
- ת. לסקוב: ידיעה מסווגת.
- ידין: זקססווג ביותר.
- ת. לסקוב: כל אלה מסווגים. ענין ה-30 ק"ג למשפחה התקבל במסווג.
- ידין: ואת זה הוא כנראה הודיע לאמריקאים.
- נבנצל: התוספת הזו היא חשובה מאד. אתה קראת זאת לפני כמה דקות.
- ת. לסקוב: אני קורא: " לאסוף את הנשים עם הילדים. הן צריכות להיות מחר אצל היועץ לעניני חי"ר. צריכות להגיע לטם כל המשפחות המקומיות. הפטען המכסימלי הוא 30 ק"ג. יש כאן הערה:
- ידין: נבנצל מחכוון למברק שקראת קודם שכסופו כחוב. יש אופרים שהסורים מתכווננים לחקוף.
- ת. לסקוב: . "נודע לנו שסוריה הרחיקה את המומחים הסובייטים, שהמטוסים החלו להעביר אותם מדמשק למוסקבה. אותם מקורות מסרו שאילו משפחות הדיפלומטים... המקורות הוסיפו, שהסורים נימקו ההרחקה בכך שכוונת מצרים וסוריה לערוך מלחמה נגד ישראל, ולכן הורחקו."
- אחרי-כן - או.

לפני כן אד.
אר.

- 61 -

ועדה החקירה - 31.1.74
ישיבה עב - בוקר
העדי ר/א ד. אלעזר

פכנצל: זה היה בדיון הזה?

אגרנט: איזה מספר זה?

לסקוב: זה הגיע ב-051730.

ירין: כחמש וחצי בערב ביום ששי.

ירין: מתי

לסקוב: זמן קבלה

פכנצל: אתה כלל לא זוכר את הידיעה הזו?

ד. אלעזר: אני בטוח שלא ראיתי אותה ולא שמעתי עליה.
אם זה 1740, ערב יום כפור, אני בערך בשש נסעתי
הביחה בערב כפור, לא קיבלתי טלפון כלילה על זה. והדבר הראשון שקיבלתי זה
בארבע בבוקר ההודעה של . הדבר הזה לא הוכח לידיעתו.

פכנצל: לדעתך היה צריך להביא את זה לידיעתך?

ד. אלעזר: כהחלט.

לסקוב: בהסדמנות זו נקריא לך עוד מברק,

ד. אלעזר: מתי?

לסקוב: ב-2 לאוקטובר: "הריכוזים הסוריים נמשכים זה כמה
ימים בחזית באופן נרחב שלא היה כמותו. רוב
היחידות הצבאיות הסוריות הועברו ממקום הרציל לחזית. הצבא נמצא במצב של כוננות
מכסימלי. אי אלה קצינים אינם שולליסם האפשרות שבקרוב יפרוץ עימות עם ישראל".

ד. אלעזר: מתי זה?

לסקוב: מ-2 לאוקטובר.

מה המקום? ידין:לסקוב:ידין:

בעקבות העדות שלי משלשם והמברקים ששמעתי כאן,
אני עכשיו צובר ובודק אותם מה הדברים הנוספים.

ד. אלעזר:

כל אלה לפי הדיווח של ראש אמ"ן הגיעו אליך בלקחים.

לסקוב:

אסרתי פה מה אני זוכר מה אני לא זוכר. כעת אנחנו
עובדים ואוספים ואומר בדיוק מה כן מה לא.

ד. אלעזר:

את אני לא זוכר. את זה מה שהקראת לי עכשיו אני בטוח שלא
ראיתי ולא שמעתי. אבל אני אראה אותם.

בדיון אצל ראש הממשלה הזכיר ראש אמ"ן את העובדה
שראש המוסד נסע לחוץ לארץ בענייני התראה.

נבנצל:

בדיון אצל שר הבטחון זה הוזכר?

כן. בדיון אצל שר הבטחון הוא לא אומר שזה
הוא אומר ככה: "צביקה קיבל הלילה הודעה מסקורות

ד. אלעזר:

שלך, וזה מקור טוב.

אולי היו שם אנשים שהם לא שותפים. ראש אג"ם לא שותף?

לסקוב:

ראש אג"ם כן שותף. יכול להיות שצ'רה לא שותף,
זה אירוני, לכן לא אמר מי זה.

ד. אלעזר:

הוא אמר: "צביקה קיבל הלילה הודעה מסקורות שלו, וזה מקור טוב. הוא נתן התראה
שהולך להיות משהו וביקש שצביקה יבוא אליו מיד לפגישה. הלילה בשעה עשר הוא

יראה אותו. הכנו רשימה של שאלות.

הוא אומר מתן התראה?

אגרנט:

לא, הוא אומר שצביקה קיבל הלילה הודעה ממקורות

ד. אלעזר:

שלו, וזה מקור טוב. הוא נתן התראה שהולך להיות משהו

וביקש שצביקה יבוא אליו מיד לפגישה. הלילה כשעה עשר הוא יראה אותו, הכנו

רשימה של שאלות. אני גם כן לא ידעתי שזה . אחר-כך מישראל ליאורסמעי שצביקה הולך לפגוש את .

באותו יום?

ידין:באותו יום, שצביקה הולך לפגוש את וזה התחבר לי.ד. אלעזר:

בינתיים זה כבר היה צריך להיות אלמנט בהערכות

נכנצל:

של ראש אמ"ן. כשהוא יידע, זה ישחנה עוד; אבל

גם בינתיים זה עובדה?

זה מחזיר אותנו לשאלה שהייתה שלשום שאתה סיפרת לי

ד. אלעזר:על וכך הלאה, אז אמרתי שלא ידעתי

שמישהו שישי לו התראה, אני שם לב שפה בנוכחותי אמרו לו שישי משהו, אבל אני

לא זכרתי ולא ראיתי את זה כהתראה, זאת אומרת, יש משהו והכנו שורה של שאלות.

זה שישי קוד, וזה לא משהו אלא שזה המשהו בעצמו בבחינת תראה, לא הייתי ער לזה.

לפי הרישום הזה הוא השתמש בביטוי התראה.

נכנצל:הוא ~~מסתמך~~ נתן התראה שהולך להיות משהו והואד. אלעזר:

מבקש שצביקה יבוא, והכנו רשימה של שאלות.

שאלתי היא - הערכה מבוססת על הידיעות שימסור לו

נכנצל:, אחר-כך היא יכולה להיות רק אחרי שיודעים.

אבל בינתיים יודעים גם כן משהו, דהיינו אם כי לא יודעים את התוכן, אבל יש

התראה שישי התראה. וזה מחייב גם כן הערכת מצב.

אבל ההבדל הוא שאין פה אינדיקציה שהתראתה

ידין:

על עיתוי, יש פה אינדיקציה שהוא מבקש שיבוא

ידין:

דחוף בענין התראה להערכ. מזה אפשר להסיק שהאיש שרוצה לחת את ההתראה עוד לא חושב שזה הערכ. אני לא בא להקל ,

אבל האפשרות שזה יכול להיות פעם אחת בבוקר היה

נבנצל:

צריך לפחות לשקול.

אני רוצה להסביר את היחס הפסיכולוגי ליריעה כזו

ד. אלעזר:

ההבדל שלך היחס לכיניי אז. כשאומרים לי צביקה קיבל

הוזמן על ידי הסוכן שלו, הוא יראה אותו בלילה והכנו רשימה של שאלות, אז אצלי זה דבר מרגיע. כלומר, או, יש לי סכסוך לדעת יותר. אני לא יער לזה שיש לו סימן קוד, והוא אמר לו שזה סימן שיש דבר מסוים. אני לא מתייחס לזה כדבר מדאיג שבא הסוכן ורוצה לראות אותו הלילה. אני מתייחס לזה כדבר טוב מאוד. יש לי פה עוד סיכוי לדעת יותר, כא אני לא יודע שיש לו קוד שאומר שבמקרה של , אני לא ער למשמעות ההוראתית שבכעס הפגשה. בכלל לא.

אבל ראש אמ"ן היה צריך להיות ער לזה?

נבנצל:

אני לא יודע אם הוא ידע את קוד וכו' הלאה.

ד. אלעזר:

אם הוא ידע שזה קוד התראתי בעצמו, הוא צריך היה

להיות ער. אם הוא לא ידע, הוא יכול היה לקבל את זה כסוגי.

השופט לנדוי מפנה את חשומת לבי שראש אמ"ן

ידין:

מסר לנו על . הוא

מסר לנו בעדות ושאלנו אותו למה לא עשיתם מאומה כשקיבלת את זה. הוא אומר - אנחנו לא מתייחסנו למקור הזה באמינות, כי הוא דיבר רק על המומחים ולא על המשפחות, המשפחות ולא על המומחים וכו'.

שפנים

והוא דיבר ~~למספר~~ גם את המשפחות וגם את המומחים.

לנדוי:

אנחנו ידענו שפנים רק את המשפחות, לכן זה לא נראה כאמין.

לכן אני לא זוכר את זה. הוא לא העביר אותה יכול להיות.

ד. אלעזר:

אני גט רוצה לומר שאני אעשה את ניתוח הידיעות, אני מאוד אנסה להבהיר שידיעה בודדת אצלי אז היא הרבה פחות מאשר היום ניתוח ידיעה בודדת. יש הסון ידיעות ואני מקבל חבילות כאלה, מטש חבילות כאלה כל יום, לקסיס. כלומר, ידיעה אם היא עברה אלי בלבד, אין לה אתו משקל כמון כשהיא ספשי שבדיון בהערכה ובהתייחסות. זה שהיתה יועה ~~ממממ~~ בודדת אם היא ~~ממ~~ עברה או לא עברה, זה עוד לא מספיק. כי אם ראש אמ"ן לא חוזר עליה בהערכות שלו, לא מתייחס אליה, לא נותן את המשמעות שלה, היא לא גורם בדיון, אז היא יכולה בהחלט לא לקבל חשומת הלב הראויה כידיעה בודדת.

נבנצל: אני מבין את זה בכל ימות השנה אבל ביום שבו כולם יושבים ביחד ומנסים לפענח מה הן הכוונות של האויב, אז המצב שונה. כולם יודעים שכל ידיעה יכולה להיות בעלת חשיבות וכולם יודעים שראש אמ"ן הוא רק בן אדם. נכון מעייגים. אחרת מאשר בימי שגרה שזה עסקן לחשוב על הדברים האלה, ולך יש הרבה דברים אחרים. אבל מאותו יום זה היה ענין שעמד בראש הדאגות. לכן עם כל הכבוד, אני לא כל כך מקבל את ההסבר שלך.

ד. אלעזר: להיפך, אני מקבל את דעתך. ביום כזה, ידיעה כזו, אני אומר למשל, המכרף הזה שכא ב-5 לחודש בערב, , ידיעה כזאת אם היא באה אלי, גם אם היא באה כידיעה גלמית, אני בלי ספק חייב להתייחס אליה ולדון בה ולשאול מה המסקנות שלכם. כזה אין לי ספק.

נבנצל: ואם ¹¹ן צריך לחת לך אפשרות לכך שתוכל לעשות את זה. לא חשוב מה הערכהם.

ד. אלעזר: מאה אחוז. מה שאמרתי על ענין הידיעות, התכוונתי שבמשך חודש ספטמבר ואוקטובר גם אם היתה ידיעה, ואני עכשיו עובר על כל אידענות עכשיו, אם היתה ידיעה שעברה אלי והיא לא מופיעה

בהערכה ואין עליה התייחסות והיא לא מועלת על ידי אמ"ן כדבר בעל חשיבות, אני עלול לא לייחס לה את החשיבות הראויה. אבל ידיעה כזו ביום ששי בערב אתה צריך.

נכנצל:

יש לי שאלה עקרונית וחשובה מאוד לפניך הזה - האם במצב כזה ראש אמ"ן יכול להעמיד בין הידיעה ובין ידיעתך את הידיעה, את הערכתו הוא שכל זה מוסבר ורק לכאורה זה חשוב, אבל כשמעריכים את הדברים כמו שאני מעריך אותם, - האם זה מוצדק שאז הוא לא מעביר את זה לידיעתך, או במקרה כזה הוא צריך עם כל הערכתו לחת לך אפשרות להעריך בעצמך? שזה חל על הנסיעה, לדעתי, של ראש המוסד, מה שידעו על הדרישה של לבוא, וזה חל על המברק .

ד. אלעזר:

יש על זה שתי חשובות: אחת מבחינה פורמלית ואחת מבחינה נוהג ולקסון-סנס. פורמלית אין שום תקודה שמחייבת את ראש אמ"ן להראות לי ידיעות גלמיות. אין תקודה כזאת. כי אני כבר אמרתי את זה בעדות הקודמת, כמוה הידיעות היא גדולה מאוד. אני לא עוסק בהערכת ידיעות, בצילוב ידיעות, בעיסוח שלהן, וראש אמ"ן יכול להחליט על ידיעה שזה בלבול מוח, שזה חסר חשיבות והוא יכול לא להעביר לי את זה, זה פורמלית. עניינית, מה ששייך לנוהג ולקסון-סנס, אני מצפה מראש אמ"ן שגם אם הוא חושב שהידיעה איננה נכונה, אבל היא בעלת חשיבות כמו החראה למלחמה, שאני מצפים שמחלכטים אם היא תהיה, אני מצפה מראש אמ"ן שהוא יראה לי גם דברים כאלה, וזה גם מתאים לנוהג כי לפי הנוהג הוא כן מעביר לי ידיעות בעלות חשיבות. גם אם הפירוש שלו שאין לקחת את זה כאמת או כידיעה נכונה, או איננו מעריך שזה יתאמת.

אחרי כן יע.

יע.

ועדת החקירה, 31.1.74

ישיבה ע"כ, לפני הצהרים

עד: רב-אלוף דוד אלעזראגרנט:

אמ"נ מעביר לכם ידיעות בלי שהוא דוקא מגיב על ידיעה

זו או אחרת, אבל מעביר לתשומת לבכם, בין שאר הגורמים

שהוא מעביר להם ידיעות, ואחר כך ראש הלשכה שלך מסנן ידיעות שהוא חושב

שאתה צריך לראות אותם, להבדיל מאיזה ידיעה שראש אמ"נ רואה לנחוץ באופן

מיוחד להפנות את תשומת לבך,

ד. אלעזר: לא יכול לקרות.אגרנט: אין נוהל כזה ?ד. אלעזר: בפירוש לא. הידיעות האלה מגיעות סודיות ממקורות

הן מגיעות בדרך תיק פלסטיק, אלה שמעבירים את הידיעה,

תיק שחור או חום,

ח. לסקוב: אתה צריך לקבל את הידיעות כלי ציון המקור.ד. אלעזר:ידין: בדקתי פה, במד"ח, את התוראות, ומסחבר שלפי מד"ח

וכתוב באופן מיוחד על רל"ש הרמטכ"ל, הרל"ש יקבלו

ידיעות מהגורמים הבאים, המוסד, צומת לא יקבלו

ח. לסקוב: הוא את הכל מקבל כמו ראש הממשלה ושר הכסחון,

וראש אג"מ רק לא בציון מקור הידיעה.

ד. אלעזר: אם פותר לי אני יכול להכהיר את זה.

יש שני דברים, יש לקטים שאמ"נ מוציא, אתם בודאי

ראיתם לקטים כאלה, אני מקבל את הלקטים ובלקט אין ציון מקור. בלקט

גם איננה ידיעה בדיוק שלגש כלשונה, מנסחים אותה כך, שהיא לא תשרוף את

המקור, שלא ניתנת בדיוק לזהו, שחיתן את הרעיון אבל לא מרוייקת.

ועדת החקירה, 31.1.74
ישיבה ע"ב, לפני הצערים

ער: רב-אלוף דוד אלעזר

ושם גם לא מצויין מקור, גם לא בדיוק נוסח, כדי שאי אפשר יהיה להבחין אם שדרו אותה באלחוט או שהעבירו אותה בעל-פה, אם זה היה מכתב, הרעיון ישנו, התבונן ישנו, לא ציון מקור, לא הנוסח לא מילה במילה וכו'. זה הלקט. אבל אני מקבל מאמ"נ לפעמים ידיעות גלמיות. ואז הידיעה היא כפי שהוא מקבל אותה. כלומר, כחוב המקור, כחוב למעלה פה, אני לא מקבל את זה ממד"ת. למד"ת אסור להעביר לי ידיעות. המד"ת מעביר את הכל לאמ"נ. רק ראש אמ"נ בעצמו. כשהוא עובר על ידיעות אלה, מדי פעם יש לו חותמת, הוא שם אותה וכוחב רמטכל, שר-בסחון, ראש-ממשלה וכן הלאה.

את הידיעות האלה, ידיעה גלמית, היא באה בתוך תיק פלסטיק לעיון שלי, אני מעיין ומחזיר. הרל"ש לא מסנן את החיכים חאלה, אני מקבל את כולם אני רואה את הידיעה ואני מחזיר אותה לאמ"נ. לא מתייכים אותה אצלי. לכן אמרתי, היות וידיעות כאלה יש אחדות מדי פעם, בזמן העיון בדואר אני פותח, רואה את הידיעה, סוגר ומחזיר אותה, אם לידיעה הזאת אין המשך מודיעיני, אם הוא לא משתמש בההערכה, אם אנחנו לא מודיעינים עליה, אם היא לא מפזיעה בעוד פרסומים, אם היא לא מתקשרת לעבודת המודיעין אני עלול לא ליחס לה את החשיבות המספקת. כי אני לא רואה את עצמי לפעמים יש ידיעה די מעניינת, אני לא אכחוב על זה, נניח אם זו יד עה דרמטית אני עלול לשים את זה הצידה ולקרוא לראש אמ"נ מיד ולדבר על זה, אבל לפעמים עלולה להיות ידיעה מעניינת וחשובה, אני מעביר את זה הלאה כי אני יודע שאמ"נ כבר יעבוד על זה. אני לא ציבב צריך להגיד לו לעבוד על זה.

ועדת החקירה, 31.1.74
ישיבה ע"כ לפני הצהרים

ער: רב-אלוף ד. אלעזר

ידין: בקשר למה שאתה אמרת לתת-אלוף ליאור
היה הדבר אחר. המוסד, בלי קשר עם אמ"נ
היה מעביר לפי שקוליו ידיעות גלמיות בצורה דומה לתת-אלוף ליאור
לידיעת ראש הממשלה. אבל זה לא ראש אמ"ן מעביר אלא המוסד.

ח. לסקוב: מתי שמעת מתת-אלוף ליאור שראש המוסד יצא,

ידין:

ד. אלעזר: זה היה בין הישיבות האלה שהתנהלו, זה היה או
אחרי ישיבת הממשלה או אחרי הדיון אצל ראש הממשלה.

אני הייתי באותו יום בשני דיונים, האחד ב-10 והאחד ב-1130, ב-1000
אצל ראש הממשלה וב-11.30 בממשלה, בזמן הזה הייתי שם בבנין שמעתי ממנו.
בזמן שהייתי בבנין ראש הממשלה שמעתי ממנו. לא לפני 10 ולא אחרי 12.
ליאור אמר לי צביקה נסע לראות את וזה התחבר להתראת של אלי שאמר
צביקה נסע לראות את מיטחו.

אגרנט: יש עוד דבר, צומח לא מעביר לך, המוסד לא מעביר

לך ידיעות בכלל.

ד. אלעזר: אלא אם ראש אמ"נ מחליט להעביר לי.

אגרנט: הוא כמישרין לא מעביר לך.

לנדאן: יש אצל המוסד דבר שהוא קורא לו תפוצה גבוהה.

זה כנראה רק שר הכסחון וראש הממשלה.

ד. אלעזר: אני יודע שיש חומר שאני לא יודע. אני לא יודע מה הוא

אני יודע שלפעמים שר הכסחון אומר לי ראיתי דבר כזה

מהמוסד ואני יודע שזה לא בתפוצה שלי. אני לא יודע מה הוא, איזה הוא וכמה

הוא. אני יודע שיש כמה סוגי חומר כאלה.

ועדה החקירה, 31.1.74
 ישיבה ע"ב לפני הצהרים

עד: רב-אלוף ד. אלעזר

יש כמה סוגי חומר כזה, זה מהמוסד וגם של משרד החוץ, גם מכרטי שגרירים
 מדי פעם מספרים לי על משהו, אבל אני יודע שאני לא בחפוצה.
 יכול להיות שיש עוד שאינני יודע, אבל אני יודע שיש חומר של המוסד
 משרד החוץ, שגרירים, יש חומר שאני לא שותף לו.

נבנצאל:

אבל אם אתה רוצה, אתה יכול לקבל כל דבר.

ד. אלעזר:

אם אני יודע שיש לך, אבל אם אני לא בחפוצה אני

לפעמים לא יודע שיש. שאני יכול לקבל.

אני גם לא בטוח שאני יכול לקבל.

דל"ש הרמטכל:

למשל

ידין:

זה .

ד. אלעזר:

לפעמים קורא ששר הבטחון אומר לי, קבלתי חומר כזה וכזה

לעיון, הוא אומר לשליש חבקש משר החוץ אשור להראות

אח זה לרמטכל.

נבנצאל:

זה לגבי חומר שיש אצל שרים, אבל מה שיש כאמ"נ, אמ"נ

כפוף לך, אז מה שיש כאמ"נ, אם אתה רוצה, אתה יכול

לקבל כל דבר,

ד. אלעזר:

כן.

נבנצאל:

עכשיו, אם קורה משהו, באיזה שהוא יום של פעולה,

פעולה קטנה, או משהו אחר. בדרך כלל הדווח על זה

מגיע אליך על ידי אלוף הפקוד. הוא ישמע מהמח"ט, המח"ט מהמג"ד, אבל אם

הדבר נראה לך חשוב אתה בעצמך יכול לדבר עם המג"ד, המח"ט וכו'.

אם נראה לך די חשוב, זה יכול להיות אפילו סמל או טוראי.

אם הענין חשוב, אקטואלי, ובאותו יום, אז שוכרים את הסדרים הרגילים

הכל לפי החשיבות.

3949

ועדת החקירה, 31.1.74
ישיבה ע"ב, לפני השהרים
עד: רב/אלוף דוד אלעזר

בבנצאל:
באותו יום כל ידיעה בודדת הייתה יכולה
להיות גורלית לפי הטון של הדיונים.
כולם חשבו על זה - יהיה משהו או לא, אז כל מה שנאמר לגבי סדרים
בימים אחרים, מאד מוסתר, כל זה לא מונע שאתה תגיד לראש אמ"נ
תראה לי חומר זה וזה, תן לי לראות את כל מה שנוגע לי בקשר לענין.

ד. אלעזר:
אלף אני בהחלט יכול לדלג על דרגים, זה בהחלט
לא מקובל, עושים את זה רק כשיש חומר אמון
לדרג הכפוף, כשיש דבר בהול והמפקד והמפקד איננו. כלומר אם עכשיו
יורים ברמת הגולן, ואלוף הפקוד איננו, אז אני ארים טלפון למפקד
החטיבה, או למפקד הגדוד, או שאני אקבל דווח מהפקוד,
ואני אדע שאלוף הפקוד יושב כנצרת, הוא אומר לי דבר בלתי ברור,
אז אני לא אגיד לך תדבר עוד פעם ותגיד עוד פעם, אני עלול להרים
את הטלפון ישר למפקד החטיבה ברמת-הגולן ולשאול אותו מה קורה.
או כפי שנחתי מה דוגמה אם יש אלוף פקוד שאני פשוט לא מאמין לו,
אז אני מרים טלפון,

ידין:
אנחנו נגיע לזה עוד יותר מאוחר, יש איזה
אפיזודה מעניינת, אבל זה לא עכשיו,
שמגיד 50 סיפר לנו שתוך כדי הקרב הקשה ברמת-הגולן פתאום קבל טלפון
מהרמטכ"ל ישר, שמזהיר אותך שהסורים הולכים להנחית קומנדו
במקום מסויים.

ד. אלעזר:
זה דבר שאני פתאום מיחס לזה חשיבות.

3950

ועדת החקירה, 31.1.74

ישיבה ע"כ, לפני הצהרים

עד: רב-אלוף דוד אלעזר

נבנצאל.

זה מוכרח להיות חוסר אמון, או שזה יכול להיות בהערכות סובייקטיביות, החרשמות שונה, כלומר שיש אמון, אבל אחת יש לך הזכות להתרשם בעצמך מבלי לפגוע כאמון של מישהו.

ד. אלעזר:

יש כמה מצבים. אחד זה כמו המקרה הזה שאינני זוכר אותו. יכול להיות, כאמור, שיש דבר בהול ואני פונה ישר למפקד. אני יודע, דברתי עם בנצ, הייתי באמצע המלחמה כמוצב פקוד דרום ודני מט בדיוק צלח את ראש הגשר, לקחתי מכשיר אלחוט והתקשרתי עם מפקד החטיבה שצלחה, לשמוע ממנו איך זה נראה ואמרתי לו ברכות. כלומר יש לי האפשרות הזאת ואני משתמש בה. באיזה מצבים. או שזה מקרה של קרב, דחוף מאד, שאינני רוצה את כל צנורות הכינים, זאת אפשרות אחת. דבר שני שקמה לעתים רחוקות מאד נדירות מאד, שיש לך ספק, אתה מטיל ספק באמינות, כאמון ביושר של מפקד כפוף, אני במשך השנתיים זה היה לי רק עם מפקד אחד ואז אני מקיים מגע אינפורמטיבי עם מפקד אחד, זה יכול להיות בדיונים למשל, שאני רוצה לשעו יותר דעות, ואני דוקא במודיעין העזתי לעשות את זאת. היה איזה דיון שהייתי מזמין גם את ראשי הענפים גם את המצרי והסורי, בשביל לשמוע אותם. אבל לא עשיתי את זה, ואגב לא עשיתי את זה גם עכשיו אחרי המלחמה, בין הפסקת האש לבין נתוק הכוחות היו ימים של הרבה מאד מתחים, לא עבדתי ישירות עם ראשי ענפים, כלומר לא הלכתי, בזמן מלחמה כן, אבל לא בין הפסקת האש לדיסאינביישמנט אני לא עובד עם האנשים הכפופים באמ"נ.

ועדת החקירה, 31.1.74

ישיבת ע"ב, לפני הצהרים

עד: רב-אלוף דוד אלעזר

ידין:

זה לא הליכה ישירה כינך לכיך ראש ענף,

אלא באיזה מידה הייתי רגיש, או חשבת

שמודיעין, או ידיעות באותו יום, רצוי לא רק לקבל את מה שבר-לב

אמר לנו מודיעין ולא ידיעות, אלא יוזמה שלך הייתה צריכה להיות

שכל ידיעה שכאה באותו יום הייתה צריכה להגיד לראש אמ"נ, חשמע, היום

הוא יום מיוחד, אני רוצה כל ידיעת האזנה בעקף בעלת דרגה חשובה

לראות גם במקור, לזה אתה התכוונת נדמה לי (פונה לנבנצאל)

בעיקר, בכל אופן לזה אני מתכוון.

אחרי כן רשמה ט.ק.

עדות רב-אלוף ד. אלעזר:

רב-אלוף ד. אלעזר: משאלה שלך סובנת, כי היא באה על רקע שאתה יודע שהיו ידיעות שאני לא קבלתי אותן. על דעתי זה לא עלה. אם היה ענין של המשפחות, אלא ראש אמ"ן צלצל אלי בלילה. ידעתי שאם יהיה ענין, ברור שראש אמ"ן מיד יבוא או יצלצל. עבדתי עם שני אנשים, לא רק עם אלוף זעירא, גם עם ראש אמ"ן וגם עם ראש מחלקת המחקר, שגם הוא נכנס אלי. הייתה לי הרגשה של שיתוף מוחלט. ואני, אגב, עד היום לא יכול לומר שזה לא היה יכול להיות שפה ושם היו כמה ידיעות, ואולי חשובות, שלא ראיתי. אבל גם היום אני עובד עם אותם אנשים ואני חש שהם מעדכנים אותי. אני בכל אופן לא ניסיחי לעבוד מעבר להם עם דרגים נמוכים יותר.

לנדוי: בענין , אילו התענינת היית וודאי שומע מראש אמ"ן שזה מקור לא אמין. אלא

(הפסקה)

(הישיבה חודשה)

רב-אלוף ד. אלעזר: אמשיך עם החיך של יום ששי, ה-5 באוקטובר. עברתי על הערכת אמ"ן כמשך היום, אוחו יום ששי טבו היו הדיונים למיניהם אצלי, אצל שר הבטחון, אצל ראש הממשלה, בממשלה, במסכ"ל. כל הפורוסים באוחו יום. עברתי על הערכת אמ"ן והפרובלמטיקה שמודיעינית שהיתה במשך היום, ועכשיו אני עובר על הערכה שלי כפי שהיא מוצאת את ביטויה בכל הדיונים האלה. אפתח בהכללה ואומר, שאני בעצם מזדהה עם הערכת אמ"ן, אלא שאני נבדל ממנו. ברובן בכל זאת לנקוט קצת יותר אמצעי זהירות. כלומר, הביטה שלי הכעס, באוקטובר, כיוחס להערכת אמ"ן היא שונה במקצת מן ההתיחסות שלי להערכת אמ"ן בחדש מאי. בחדש מאי אני מקבל את ההערכה ביותר ספקנות, גם כן לא פוסל אותה. אז, כאשר ראש אמ"ן אמר "סכירות נמוכה מאד", אני אומר "תוריד את הפסאר", ומוקט באמצעי זהירות נוספים. הפעם אני מקבל את ההערכה. כלומר, אני

עדות רב-אלוף ד. אלעזר

נשאר... וכנא שסוריה זה מצב נפרד ומצרים זה מצב נפרד. אני חי בהרגשה שסוריה זו התנתחות בפני עצמה של הגמול אממ וכומר סייגה לאחר הגמול, ומצרים זה תרגיל... .

היו ר אגרנט. אמממ הגמול מצד סוריה.

רב-אלוף ד. אלעזר: ומסיגה כנגד הגמול לנו שיכוא אחרי זה, ומצרים

זה תרגיל ותימרון, ומה שמתחיל להיות משותף

לשתייהן הם החששות שהצטברו כתוצאה מכל מיני דברים שאנחנו עשינו בתקופה הזאת.

כאופן יסודי אני מזדהה עם ההערכה הזאת אני לא

אומר כנגדה שום דבר בכל הדיונים. להיכך. אני אממר שהיא הסכירה, אלא אני מוסיף.

אבל, ומיד אומר את ה"אבלים" האלה. ה"אבלים" האלה הם. אבל בכל זאת צריך לעשות

משהו מעבר לנמצא, כיצד זה מוצא את ביטוי?

ראשית, בדיון שהיה אצל שר הבטחון. אני לא יכול

לחזור על דברי בדיון שהיה אצלי בבוקר, כפי שהראיתי קודם. גם ביחס לראש אמ"ן

וגם ביחס אלי אין לזה חשיבות, כי זה היה דיון מכין ושנינו התכסאפו אחר כך

בדיון אצל שר הבטחון, אשר נרשם. הערכת המצב שהיתה אצלי בבוקר, היתה הכנה לדיון

זה, והדברים הופפים ודומים בין מה שנאמר בשני הדיונים האלה.

אני חוזר על דבר שכערות הקודמת שלי כבר הוזכר,

ואינני זוכר באיזה הקר, על הנוסחא שאילו הייתי פרשן צבאי או חבר כנסת, הייתי

אומר שזו לא התקפה, היות שאני לא פרשן צבאי ולא חבר כנסת, אני צריך לחשוב אם

יש לי הוכחות שלא הולכת להיות התקפה. אין לי מספיק הוכחות שזה לא הולך להיות

התקפה.

אני יכול לומר למה אני אומר כך, שאין לי

מספיק הוכחות. כי אני עוד באותו בוקר שואל את אלוף זעירא שוב את השאלות

תן לי הוכחות שאין מלחמה. וכאוחו בוקר הוא מספר את הדברים, שהנה קורס קצינים
קיבל פקודה לחזור ב-8 בחדש, וב-7 בחדש נוחנים רשימות...

אתה ביקשת הוכחה שאין מלחמה?

היו"ר אגרנט

אמרתי בבוקר: בסדר, ההערכה שלך מ-ובלת עלי.

רב-אלוף ד. אלעזר:

זו לא מלחמה. אבל אני רוצה הוכחות שאין מלחמה.

ואז אמר לי אלוף זנירא. אני לא יכול לתת הוכחות, אני יכול לתת כל מיני

סימנים. אתה יכול לקבל אותן כהוכחות. ראשית קורס קצינים מצרי ירד לתרגיל

ויש לו פקודה לחזור מודגיל ב-8 באוקטובר. זה אחד הסימנים שאין מלחמה אילו

הם היו מורידים אותו לתרגיל ככיסוי למלחמה, לא היו ~~אומרים~~ לו לחזור ב-8 בחדש

למצרים.

הם החזירו אותם לקורס או לא?

היו"ר אגרנט

היתה ידיעה שאמרה קורס הקצינים מפסיק את

רב-אלוף ד. אלעזר

הלימודים ויורד לתרגיל כשטח, לתעלה, אבל יחזור

לביח הספר כקהיר ב-8 באוקטובר. זו היתה אחת ההוכחות שזה תרגיל ולא מלחמה, לדוגמה.

אני זוכר גם את הענין של חאג' ב-7 בחדש. באותו

בוקר שאלתי האם יש סימנים, אמרו לי ~~אן~~ שיש רק הומר על תרגיל.

אתה התבטאת ? זה ח"וב, אתה יודע שהיה

לנדוי

בלכול.

שיחה זו לא נרשמה. לפי הזכרון אני חושב

חב-אלוף ד. אלעזר:

שאמרתי . אני לא יכול להוכיח זאת.

בשיחה עם ראש אמ"ן?

לנדוי:

בשיחה עם ראש אמ"ן בבוקר.

רב-אלוף ד. אלעזר

והתשובה?

ידין

רב-אלוף ד. אלעזר

רק חומר חרגילי, אני ככל זאת לא מקבל את

הדברית האלה כהחטה שאין מלחמה. כי בדיון אצל

שר הבטחון אני אומר לו שובי אין לי מספיק הוכחות שזו לא הולכת להיות החקמה.

לא קבלתי זאת כהוכחות, סימנים מרגיעים - אבל לא הוכחות.

אני אומר "הדברים העיקריים הם, הם מחגכרים את

הכוחות, הוצאת המשפחות הסובייטיות, שנוי הערכות בחיל האוויר הסורי - כל אלה יכולים

להיות סימנים ותקפיים, הם באותה מידה יכולים יהיות סימנים הגנתיים".

יש הסבר, ואני מתיחס להסבר שראש אמ"ן מסר,

יש הסבר שהוצאת הרוסים זו הפגנה של הרוסים שהם לא בעד זה, שהם קיבלו מהאמריקנים

התראה. אבל אני הולך על דרך ההחמרה ואומר: "אם יש לנו הוכחות שזה קרע פוליטי" -

נדמה לי שיש כאן שיבוש ואבחיר מדוע שר הבטחון אומר לי הרוסים זה לא קרע

פוליטי. אני אומר יש לי עוד סימן שזה קרע פוליטי, כי זה יחד עם סוריה ועם

מצרים. אף כך רשום. אבל אני חושב שאסרתי. יש לי עוד סימן שזה לא קרע פוליטי,

כי הוא קרע בו זמני בשתי המדינות. ובאותה שיחה אני אומר החפזון הזה

שבו מפנים אותם, שאמרו להם לקחת אתם רק 30 קילו ולרוץ, זה לא מתאים לקיזז,

(הקיזז של הקרע). אם יש קרע - אני אומר - אומרים תוך שלושה ימים תוציאו

את המשפחות, אבל לא בחיפזון כזה.

מה שאני אומר אחר כך, מאמת שהתכוונתי לומר

יש לי עוד סימן שזה לא קרע פוליטי, כי זה יחד עם סוריה ועם מצרים, ולא הנחתי

שקרע יהיה בו-זמנית בשתי המדינות.

שר הבטחון אומר קרע פוליטי זה לא נשים וילדים

אלא עם גברים, זה יכול להיות סחוך חשש לתקיפה שלנו.

אני ממשיך לכן אין לנו מספיק הוכחות שאין

מה סימנים התקפיים. יש נקודה אחת שהיא קצת ברפל - ריכוזים של השירותים הסורי.

בדרך כלל הוא נמצא בשטח שבין הקו הראשון לקו השני, האיזור הקידמי, עכשיו

עדות רב-אלוף ד. אלעזר

אנחנו לא בטוחים שהוא שם, ששוט, מצילומי אויר לא גילינו אותו, שהוא נמצא
במקום שהוא צריך להיות אם הולכים להקפא.

הוא צריך להיות בין הקו הראשון והקו השני,

ולא זיהינו אותו, ואז אמ"ן העריך הוא נמצא יותר אחורנית. אם הוא יותר אחורנית,
זה חסר לנו בשביל הערכות להתקפה.

הי"ר אגרנטי זה בחזית הסורים.

רב-אלוף ד. אלעזר: על סוריה.

אם הוא נמצא לגמרי מאחור, זה לא סימן להתקפה. ידין

זה לא סימן. תיכף תראה שאנחנו לא מיחסים לזה רב-אלוף ד. אלעזר

חשיבות גדולה.

יש לנו ידיעה שהיה ויכוח חסור בין קמ"ן צפון ידין

וראש מח"ר שבוע קודם, איפה נמצא השיריון הסורי,

ואיך לגרש את העובדה אינה שהוא נמצא. וכל צד החזיק בחפיטה הפוכה בדיוק. אחד

אמר שמכיוון שהוא לא נמצא בין הקו הראשון והשני - סימן שהוא מרוכז להתקפה,

והשני אמר את ההיפך.

אחרי כן - אג

שלווה אוחנו בדילמה הזאת של מהלעשות, האם לגייסמילואים, זה לא מוצא את ביטויו בדיונים של יום ששי, זה כן ימצא את ביטויו כשאני אציג את השיחה שהיתה לי ביום שבת בבקר עם שר הכטחון ועם ראש הממשלה. כך, שעל יום ששי אין לי תומר רשום על השיחות האלה, אבל הן היו ביום ששי.

מה היא הדילמה? האחת, היות והם חוששים מאתנו - לדברי אמ"ן - גם מצרים וגסטוריה, השאלה היא, מה אנחנו עושימשיחיה בו מה"דפיוזינג", שיהיה בו מההרגעה כלפי מצרים וסוריה, ולא יהיה בו חרומה נוספת להתדרדרות.

אני כבר לא זוכר מי ואיפה, ואולי אמצא את זה בסטנוגרמות, אולי זה בישיבת המט לה, מישחו גם מזכיר את 67 עם גיוס המילואים לקראת 67 למלחמה והויכוח שהיה האם זה חרם להחמסות או לא. כלאמר, יש לנו כאן דילמה שאם יש חשש בסוריה ובמצרים אז צריך לפנות לאמריקאים שיפנו לרוסיים, צריך לעשות הרבעות וצריך להזהר לא לדרדר את הענין יותר. גם לא לעשות פאניקה בארץ, שמה יפקשו אותה שהנה אנו הולכים למלחמה.

המומנט הזה של הפאניקה, אני אחיחם אליו בשבת בבקר. אני רק יכל לחת דוגמא למשל שבשבת בבקר כשאני מציע לפנות את הנשים והילדים מרמת הגולן, אומר לי שר הכטחון: "לא כדיוק לפנות. תעשו לילדים טיול. תקראו לזה טיול בארץ ושהם יצאו כלווי של איזה גבר. והנשים אם הן רוצות - שתשארנה בישובים". אני אומר את זה, כי זה האינדיקציה הרשומה היחידה שיש לי בשביל להציג לפניכם את האוירה שהיחה ואת כל מערכת השיקולים, שהיא לא רק מערכת שיקולים מה נחוץ בשביל שיהיה יותר כטוח, אלא היא גם איך מתפרשים דברים, מה היא המשמעות הפסיכולוגית חציבורית בארץ ומה האפקט שיכל להיות לדברים כלפי האויב כדי שזה לא יהיה גורם אפוקליפטי אסקלטיבי אלא גורם מרגיע.

אג

בדילמה הזאת, אני אומר, אולי זה סקצת אפולוגטי: "החג

הזה, הוא חג שכלם יושבים בבית, זה לא יעשה פאניקה גדולה." ^א

למה אני קורא פאניקה? כשאנחנו עושים מצב כוננות

ג', ז"א שהבנים לא באיטהביתה ואלה שכבר יצאו לחופשת חג, הם כלם צריכים

לחזור, וזה קורה כיום ששי, ששאל וזה זמן שלא נוסעים, ומכוניות צבאיות

יתחילו לנסוע, אז אני אומר: "זה לא פאניקה גדולה", אם כי אני ער לזה שזו

פאניקה והראיה שבסוף דיון מסכל כשראש א.כ.א מציע לי שהמכוניות הצבאיות

יסעו עם אורות דולקים כדי שידעו שזה חרום, אני אומר " וגם כובעי פלדה".

כלאמר אני ער לזה שהציבור לא יקבל את זה - אני אומר בהלצה גם כובעי פלדה -

אני ער לזה שיש פה פאניקה, אני מחפש את האיזון, לא יותר מדי ולא פחות מדי.

לנדוי . אצל מי נולד הרעיון הזה, שאלא במחו של מי, שלא לדרדר?

זה דבר חשוב, שאחר כך גם חוזר. האם זה היה דבר משותף,

או מישהו הביא לך את זה?

ר/א אלעזר. אני לא יכל להשיב על כך. אני חפשי בסטנוגרמות. הקושי

הוא, שהסטנוגרמות משקפות 5%-10% של דברים שנאמרים

בינינו, כי אנחנו מדברים כל הזמן, כיום חמשי כזה, כיום ששי כשה, כל הזמן מדברים,

מדברים כשיחוח, מדברים לפני שמתחיל הדיון ואחרי הדיון, כלאמר היו ביננו

חילופי דברים, אבל אין לי שמישהו אמר "אסור לגייס מילואים כי זה ידרדר

את המצב". אני עוד לא מצאתי עוד לא הספקתי לעבור על כל הסטנוגרמות.

אג

יו"ר אגרנט. יש משהו על זה. הדבר היחיד שאני ראיתי זה היה שראש הממשלה נתנה הסבר זה לפני ועדת חוץ ובטחון ביום 6 לאוקטובר, במוצאי שבת, היא הזכירה שזאת היתה אחת הסבות שלא בייסו מילואים, חששו מאסקלציה, ודומני שהיא הזכירה את ענין של פלחמת ששת הימים והיא אמרה שבאותו שבוע כל העתונות המצרית דברה על כך שאנחנו הולכים לתקוף אותם.

ידין: כשאני קורא את הסטנוגרמה שהיתה אצל ראש הממשלה ביום ששי, אני לא מרגיש שם בכלל, שמישהו, לא שר הבטחון ולא ראש המטה הכללי, למעשה אף אחד לא מציע לגייס מילואים. להפך, מה ששם מענין, זה שדוקא השר גלילי הוא מרגיש לא נוח קצת והוא אומר "אני רוצה שהחברים ידעו שאם ירצו ויליטו לגייס מילואים - יש להם החכיכה של הכורום הזה ולא צריך לכנס...!" הוא חוזר על זה כמה פעמים. הוא כאילו מנסה להגניב אהאא איזה רעיון. אתה זוכר את הדברים האלה?

ר/א אלעזר: אני זוכר. יש לי את זה פה. אני באותה הזדמנות אומר. "את ביום המילואים אני שומר לאינדיקציות נוספות. כלאמר, אני עדיין חושב, שאם אמנם..."

ידין: אהאא אבל אולי תמצא עוד איזה חומר, אבל לפי החומר שישנו, לא לפי החומר שאיננו, ההרגשה שלי היא שעד יום ששי במדה ויש לנו מסמכים כולל ישיבת הממשלה, מצד ראש הממשלה, או נאמר מצד שר הבטחון וראש המטה הכללי אין רמז אפילו שהם היו רוצים בשלב זה לגייס מילואים.

ר/א אלעזר :

אני אומר את זה, אני לא הצעתי בשום מקום את זה, בשום מקום לא הצעתי לגייס מילואים, אני נסיתי להסביר את הלך המחשבה באותו יום.

אני יכול להוסיף עוד פרט, אני חשתי איזה אי נוחיות להציע גיוס מילואים, ואני באותו יום, כיום ששי, אני בעצם מעבר להערכה שהיא מקובלת עלי אני רוצה לעשות קצת יותר, למרות ש ה לא לפי ההערכה, אני מדבר עם מפקד חיל האויר, אני עושה אתו דבר שאני לא נוהג לעשות, אני אומר למפקד חיל האויר "תראה, איך שלא יהיה - אתה תגייס קצת מילואים." אני אומר למפקד חיל אויר כיום ששי, שהוא יכול לגייס מילואים ל-נ.מ., טיסים וכה אחזקה כדי שהוא יהיה בכוננות יותר גבוהה, למרות שגיוס מילואים למצב חרום הוא לא בסמכותי, אני לא מתחם לזה כאל חריגה מסמכות, אלא כאלאיזה שהוא מקדם בסחון שאני יכול להרשות לעצמי. בשיחה ביני ובין מפקד חיל האויר, ברור שאנחנו מדברים על סדר-גודל של 000, - 3,000 איש, כדי שחיל האויר יהיה בכוננות יותר טובה.

אני יודע עכשו, כחוצאה מכדיקה, שאמנם מפקד חיל אויר בעקבות שיחה זאת הוציא גסהוציא פקוחה לגיוס מילואים שיתיצבו מיד, זה **חמא** פעולה שבוצעה ישירות ביני ובינו, בלי שאני אקבל אישור ובלי שזה יעבור דרך צינורות המטה הכללי האחראים לגיוס מילואים כמו אגם מבצעים וכו'. אבל, הוא ביצע את זה והוציא פקודות ב-5 לחדש, והם התיצבו למחרת.

ואז אני גומר ב ה שאני אומר לשר הבטחון "יש לי נסיה לעשות מצב כוננות רצינית." אחר כך עשיתי גם קצת יותר ממה שאמרתי לו בדיון הזה.

ישיבה ע"ב - בקר
העד ר/א אלעזר

אג

בהמשך לדיון ארוך, שר הבטחון אומר לי:
" ליום הכיפור, זה כל מה שעשית, טוב ויפה. צריך להוסיף לזה, אני מניח
שלא יהיה קושי, אם אצטרך להגיע פה לאיזה מקום מבחינת הליקופטר, שיהיה
מוכן, בדברים האלה אין בעיה.

אחרי אד

ועדת החקירה - 31.1.74
 ישיבה ע"ב בבוקר
 העד: רב-אלוף ד. אלעזר

- 101 -
 לפני כן אג
 אר

לנדוי: כאשר הוא אומר "צריך להוסיף זה" הכוונה היא

להליקופטר?

ד. אלעזר: הליקופטר.

לנדוי: לא שצריך להוסיף לזה בדרך-כלל.

ד. אלעזר: "צריך להוסיף לזה - ואני מניח שלא יהיה קושי."

שאת נצטרך להגיע לאיזה מקום מבחינת הליקופטר.

כי הוא אומר לפני זה: ליום הכיפור, זה כל מה שעשית - טובה ויפה. והסיבה
 שהוא אומר כך כדי שלא תהיה בעיה, כי זהו יום-כיפור. בימים כתיקונם לא צריך
 לשאול אם יש הליקופטר מוכן. אבל ביום כיפור - שיהיה בטוח שיהיה.

ידין: מהן כדיוק המלים שהוא אומר? זה מעניין.

ד. אלעזר: "ליום הכיפור - זה כל מה שעשית - טוב ויפה."

צריך להוסיף לזה, אני מניח שלא יהיה קושי, אם נצטרך

להגיע מחר לאיזה מקום, מבחינת הליקופטר שיהיה מוכן. "

"אני מניח שלא יהיה קושי" - זה מתייחס להליקופטר.

וזה לא רק מתוך הנוסח, כי אנחנו בכל-אופן עבדנו חיינו וכו', אין לי ספק
 שהכוונה הייתה שזה נראה לשר הבטחון. אגב, מהמשך השיחה שלנו בשבת יהיה ברור
 שהוא לא חשב שצריך לעשות יותר ממני, אלא בשבת בבוקר כחות. כך אין ספק
 שאין לנו על כך חילוקי-דעות.

יש מה שאלה שמעורר שר הבטחון, אבל היא מתייחסת

לאווירה הציבורית. זה כתוב באופן בלתי בהיר, ואינני זוכר בדיוק למה הייתה
 הכוונה. השר שואל: "יש שאלה אם יש לנו איזו אווירה ציבורית, לא פנימית,

הער ד. אלעזר

לגביהם, אם אנחנו צריכים לומר שאנו מוכנים לזאת. אבל אני לא יכול לזכור מה היה ההקשר בדיוק ולמה הייתה הכוונה.

זוהי ההערכה הראשונה שלי באותו יום תמישי. אני חוזר על דברים בניואנסים שונים, ואני בכל-זאת אבקש לחזור עליהם. בדיונים הבאים של אותו יום - וזה בהתייעצות אצל ראש הממשלה, שעל כך אין לנו סטנוגרמה, אינני יודע אם מישהו אצל ראש הממשלה רשם אותה.

ידין: יש לא סטנוגרמה, אבל ראשי-פרקים.

ד. אלעזר: לי יש ראשי-פרקים שראש הלשכה שלי רשם.

ידין: שם רשום מי רשם. אתה מדבר על התייעצות עם ראש הממשלה.

ד. אלעזר: ב-5 לחודש, בשעה 10 לפני הצהריים.

ידין: כתוב. נרשם על-ידי סגן אלוף שלו.

ד. אלעזר: אם כן, זהו אותו נייר.

ידין: זאת אוסרת שלא הייתה סטנוגרמה.

ד. אלעזר: זהו רישום מאד מקוצר, אבל יש בו בדיוק אותו

תוכן דברים. הוא כותב פרשנות: עדיין חושב

שלא עוסדים לתקוף. אין לנו הוכחה פוזיטיבית שאין זה מערך הקליפה. טכנית

הם מסוגלים לתקוף. ואלה מכתובים את פעולתנו. כלומר, "מכתיבים את פעולתנו"

הדברים המחמירים לפיהם צריך לפעול. "כחג נעשה כוננות גבוהה בצבא, כולל

ביטול חופשות, בעיקר חיל אוויר וטירון. נקדם צוחים, נכניס לתזיתות.

ועדת החקירה - 31.1.74
ישיבה ע"ב בבוקר

הער: ד. אלעזר

ד. אלעזר (המשך:)

יהיו לנו יותר סנקים כהעלה ובסוריה. " פה אני אומר דבר שהוא מופיע אצלי כמה פעמים באותו יום: אני עדיין מאמין - ואני כל היום הזה מאמין - שיהיו אינדיקציות נוספות, ואני אומר, "מניח שבאם הולכים לתקוף - כלומר, באם הם הולכים לתקוף - נקבל אינדיקציות יותר טובות." אני כל הזמן בהרגשה יתן אתראה, וההאזנה - יתן אתראה, ועוד איזה סוכן, והם עוד יעשו איזו שגיאה. יש לי הרגשה שלפני ששני צבאות הולכים למלחמה, משהו עוד צריך להגיע ועוד יצטברו ידיעות. זה גם מסביר אחר-כך שבאיזה מקום אני אומר, מילואים - אני מחכה לאינדיקציה נוספת. אני מניח שיעוד תהיה אתראה, ואם תהיה אתראה - אז נבייש מילואים. "נעשה סידורים לתגבור ותוספת כוח. אלה הכנות - רואה אותן כסכירות, נעשה היום עוד צילומים ברמה ונדע מעט יותר." לא אמרתי אבל התכוונתי לענין פריסת השריון ואולי עוד כמה תדויות בשטח.

הוא גם אמר שהלילה *22 Nov*, ראש המוסד קיבל ידיעה שייפגש עם , שהזמינו בדחיפות לאתראה.

הי"ר אגרנט:

זה גם כן מופיע שם?

אני חושב שהזכרתי זאת קודם.

ד. אלעזר:

הזכרת זאת בהקשר אחר.

הי"ר אגרנט:

בדיון אצל שר הבטחון.

ד. אלעזר:

זה לא היה גם כן בדיון הזה?

הי"ר אגרנט:

אינני מוצא זאת כאן. אני לא זוכר, אבל יכול להיות.

ד. אלעזר:

ועדת החקירה - 31.1.74
ישיבה ע"ב בכוקר

הער: רב-אלוף ד. אלעזר

היו"ר אגרנט.

אני מכין שאנו מדברים על ההתייעלות אצל ראש
הממשלה לפני הצהרים ב-5 לחודש. נרשם על-ידי

סגן-אלוף שלו.

כתוב: "צביקה נסע הכוקר, חברו הזמין בדהיפות
לאתראה, הלילה ב-22 ייפגשו, " נכון, זה זהה

ד. אלעזר:

למה שהוא אמר בכוקר אצל שר הבטחון.

כאן הוא בפירוש דיבר על אתראה.

ה. לסקוב:

שם הוא דיבר על אתראה שיהיה משהו.

לנדוי:

כאן סופיעה הטלה "אתראה" לבד.

ה. לסקוב:

זה רישום מקוצר.

לנדוי:

אני בכל-אופן לא הייתי ער לזה, שיש לו אתראה.
(לנדוי: כאתראה.) לא הייתי ער לעובדה הזאת.

ד. אלעזר.

כנראה שענין אתראה זה לא אותו דבר כאילו אמר: אני נותן
לכם אתראה, הוא אמר: בענין אתראה, זה לא בדיוק אותו

נכנצל:

גוון כסו שאומר, אני נותן אתראה.

אין שם עיחוי, הוא לא אמר, הלילה תהיה מלחמה.

ירין:

הוא אמר: חבוא אלי בנושא של אתראה, כך זה היה.

אילו נאמר שיש קוד של אתראתמלחמתית, והקוד הזה הופעל.
כלומר, מה שאני שמעתי פה, יש לזה משמעות אחרת מאשר:

ד. אלעזר:

חברו קרא לו לאתראה.

נבנצל: גם כאן אנו אומרים, שהקוד אומר שהנושא הוא אחרת.
הקוד איננו אומר, שאם המלים האלה מופיעות בספר -
זוהי אחרת. אלא זאת אומרת שהנושא שעליו הוא רוצה לדבר - וזה אותו דבר
שנאמר כאן - הוא ענין האחרת.

ירין: אחרת של מהלחמה.

ד. אלעזר: ככל אופן, היום כאשר אני קורא את זה "חברו הזמין
לאחרת", בדיעבד יש לזה יותר משמעות. אבל את מה שמעתי
פה כאחרת מכוונת - זה לא עלה בדעתי.

היו"ר אגרנט: יש שם תוספת. "צביקה ימסור דברים חשובים עוד הלילה."

ד. אלעזר: אם יהיו דברים חשובים - הוא ימסור עוד הלילה. הכוונה
היתה שהוא עשה סידור שהוא יוכל עוד הלילה למסור.

ירין: הם עשו סידור ביניהם.

ד. אלעזר: בהתייעצות שהיתה בממשלה, בעצם אני חוזר על ההערכה
באותו סוג של אותו יום ששי ואומר, ש"ההערכה הבסיסית
של אמ"ן שאיננו עומדים בפני מלחמה - היא הערכה היותר סבירה בעיני, וסאד יכול
להיות, כי המערך."

ירין: זוהי סטנוגרמה מסש.

היו"ר אגרנט: זוהי כבר התייעצות בממשלה, עם השרים התל-אביבים של
הממשלה.

ד. אלעזר:

אם כי אני מבהיר כי יש להם כל התכונות
 שיש למערך הגנתי אחר משום חשש שאיננו יודעים
 בדיוק כמה הוא נובע - מעולות שלנו, אני לא מפרט פה את כל הפעולות שביטחון
 הבוקר, אבל אני מתכוון אליהם, מה הכל עשינו כשכיל להראיב אותם. וזה לא
 הסעם הראשונה שאנו רואים שיש להם חשש שמצדדים כל מיני ידיעות מהאגודה של
 הפלת 13 מטוסים, דיבורים, הגבורי כוחות, צילומים. ויש לנו פעולות כאלה כל
 הזמן. או מתוך רצון להגביר את המהירות במזרח התיכון או על ידי כוננות של
 שני הצדדים, או על ידי פעולה מוגברת במשך הזמן. אם זה תגמול על שלושה-עשר
 המטוסים או דבר דומה. יחד עם זאת, אני חייב לציין שהמערך ההגנתי על פי הדוקטרינה
 הסובייטית הוא גם מערך התקפי ואפשר לעבור ממנו למתקפה. על כן יש למערך זה כל
 התכונות הדרושות כדי לתקוף. היותו איננו עוסק בפרשנות, חשוב בכל זאת לבחון
 אם יש לנו הוכחה שזה לא מערך התקפי. ואני חייב לומר שאין לנו הוכחה מספקת
 שהם לא מתכוונים לתקוף. אין לנו אינדיקציה מספקת שהם אמנם רוצים לתקוף,
 אבל אינני יכול לומר על סמך ידיעות שהם לא מתכוונים. אני חייב להודות שיש
 להם יכולת טכנית לתקוף בהערכות הזו. אין הוכחה שאינם רוצים, (א) הם יכולים
 לתקוף.

אגרנט:

אין הוכחה שהם רוצים ואין הוכחה ביחס להיפך?

ד. אלעזר:

לא. אין הוכחה שאינם רוצים. אני פה נותן
 את שני האלמנטים שבהם אני מסביר למה אני
 עושה כאלה הכנות גבוהות של הצבא הסדיר. ואני אומר למרות ההערכה שלהם, שני
 גורמים השפיעו עלי להתמיד. אני חשתי שאני מחמיר אבל לא החסרתי מספיק. אבל אני
 מסביר מה מביא אותי לחשש ולמה אני "משגע" את כל הצבא הסדיר, אני אומר שני דברים:
 (א) לי אין הוכחה שהם אינם רוצים לתקוף, (ב) הם כן יכולים טכנית, וזה הסברתי
 מה זה מערך הגנתי והתקפי, הדוקטרינה הסובייטית הם יכולים לשדר להתקפה.
 אני אומר, "כתוצאה מזה, נקטנו בכל אמצעי הכוננות. כלומר, בצח"ל בחג זה
 מוכרז טבח כוננות גבוה. פה זה כבר אחרי שאני בין הישיבות החלטתי שזה יהיה

ועדת החקירה - 31.1.74
 ישיבה עב - בוקר
 העד: ר/א ד. אלעזר

מצב כוננות ג'. כי בהחלטה אצל שר הבטחון דיכרתי על ביטול חופשות חיל האויר, ביטול חופשות שריון. כה כאמצע כבר הודעתי לחברה, העשו מצב כוננות ג'.

ב-10:45?

לסקוב:

ד. אלעזר: משהו כזה. ואני אומר כחג זה מוכרז מצב כוננות גבוה (ואני מסביר אותו לפרוים) של ביטול חופשות בכל היחידות בקוויים בעיקר בחיל האויר ובשריון, נימצא בכוננות גבוהה למדי. איני מביים מילואים והכוננות מכפצעת כולה באמצעות הצבא הסדיר.

לנרוי:

ראית את עצמך מוסמך להכריז על כוננות ג'?

כן.

ד. אלעזר:

לא על גיוס מילואים?

השאלות לסקוב:

לא, והחריג שעשיתי היה על חיל האויר שלא חשכתי שאני עושה מי יודע מה, שלושה אלפים,

ד. אלעזר:

ארבעה אלפים איש.

זה היה בתקציב התעסוקה.

לסקוב:

כן, זה נכנס שלושה אלפים, ארבעה אלפים איש.

ד. אלעזר:

יש לי אמנם שאלה שאמנם אולי היאורטיית יותר היה נכון לשאול אותה כשאנחנו נדון על מה קרה

יריין:

בשבת אפילו אחר-כך. אבל כשאתה חוזר לשלב זה כשאתה נקטת את כל האמצעים להעמיד את הצבא הסדיר, האם בשלב זה, אני לא רוצה לשאול מתוך חכמה לאחר מעשה, אני פשוט רוצה לדעת מה אתה חשבת - האם בשלב זה היית ער לעובדה שתקו המצרי מוחזק על ידי חטיבת מילואים רעה, לא סתם חטיבת מילואים אלא חטיבת מילואים לא טובה, בגלל כל מיני סיבות של אנשי ירושלים שלא גובשו, שלא אוסנו, קיבלנו כל מיני ידיעות, - או לא? האם בשלב זה היית ער לבעיה הזו?

א.ו.

אם אתה תרשה לי, זה חופף שאלה שאני כבר ד. אלעזר:

נשאלתי שלשום על ידי רב-אלון לסקוב והכנתי

חשובה, אז אני אשיב על זה בצורה שלמה. יש לזה חשובה.

ידין: בבקשה.

מה אני אומר "גיוס המילואים ואמצעים נוספים

שומרים אנו לאינדיקציות נוספות? כלומר, מה שאמרת קודם, אני עדיין מאמין

שבשביל ששני הצבאות האלה יתקפו בו-זמנית, על ספך ידיעות שיש לנו, זה עוד

לא מספיק. אני לא חי בהרגשה שזהו זה, אני עוד דבק להערכה הבטחוסית, אני

נוקט אמצעי זהירות שאני חושב גבוהים למדי, ומעריך שתהיה לנו התראה, אז נגייס

מילואים, אם יהיה עוד משהו.

לסקוב: לאיזה סוג ידיעה ציפית?

אמרת, ידעתי שיש לנו האזנה מצויינת

ד. אלעזר:

החמתי בטוח שבשביל ששני

הצבאות האלה, שני חילות האוויר יתקפו בו-זמנית יברח להם.

לסקוב: איזה סוג של ידיעה, איזה אינגרדמנט?

חיכוש - לחמש מטוסים, קבוצת פקודות. מישהו

ד. אלעזר:

יגיד למישהו, אז מה, אתה יודע.

לסקוב:

ד. אלעזר:

אני חייב כשלב הזה בהרגשה

מודיעינית

של שליטה/יוצאה מן הכלל, שאנו יודעים מה קורה אצלם, שאנו יודעים כל תזוזה.

אנו יודעים על התרגיל, אנו יודעים על המהלכים. ואני בטוח שבא מצרי לא יכול

ללכת להתקפה מבלי,

היה לך צילום של החמישי בבוקר ממצרים נרמה לי

לסקוב:

של קידום סא.6, על תפיסת שדה, על קידום הסוחמי

בסוריה, כל סערך הנ"מ היה קדימה. עור איזה סוג ידיעה הייתה מדליקה אצלך את כל זה, כמו של שלוש בבוקר הדליקה?

ד. אלעזר: שתהיה שיחה ביניהם, אני אתן לך צוגמאסות,

לסקוב: ב-3 לאוקטובר פגישה בין

אנשים מצריים וסוריים.

ד. אלעזר: אינני זוכר את זה. יכול להיות.

נכנצל: אני לא רוצה לשים לך תשובות בפה, אבל כפי

שהבנתי מכין השורות של דברייך, תתקן אותי אם

אני אומר לא נכון - אתה חכית לידיעות לא על המצב משטסי, על איך הם ערוכים -

אלא גם על ידיעה שמדברת על איזה שהיא חזוזה, חנועה, שהענין הופך לריפמסי?

ד. אלעזר: לא רק זה, זה משהו מזה. אבל אני רוצה לומר

שלמשל בהקדמות -

, המודיעין היה בא אלי ואמר לי

חכית לדברים שלא שהם דו-משמעיים, שהם מתאימים גם

לקונצפציה המודיעינית של חשש מאתנו, אלא שהם חד-משמעיים. וחשבתי שכדי ששני

צבאות ייצאו למלחמה מתואמת יהיו דברים חד-משמעיים. שאי אפשר יהיה לאגיד, אולי

זה הגנתי, אולי זה התקפי, אולי זה בגלל חשש, אולי זה חלק של תרגיל, אולי

זה בגלל חבירת פושר הספיגה. אלא שפה יש אינדיקציה - מישהו קיבל פקודה לזוז,

למישהו אמרו חיה מוכן למחר. ואני יודע שדברים כאלה תמיד היו לי. תמיד היו

לי אינדיקציות פוזיטיביות חד-משמעיות. לא היה לי עוד שום דבר שמודיעין

יספא ויגיד לי: אמרו למישהו דבר.

, שמתקבל על הדעת שאחד יגיד לשני - בהצלחה, תזכור, פחר. חכית לדברים

שהם חד-משמעיים, שיש בהם אינדיקציה שאינה ניתנת לפירושים כפולים. יכול להיות

שלו באה עוד איזה אינדיקציה ואמ"ן היה מסבך אותה והיה אומר לי : הנה עשו עוד דבר, אבל זה כדי להגביר את ההגנה שלהם, יכול להיות שגם זה היה עוזר לי מכלי להיות באינדיקציה שאני מחכה לה. הכיתי לאינדיקציות חד-משמעיות ופוזיטיביות.

ירי: אחת זוכר מה זה מקור ידיעה ?

לשיחה

זה האזנה ממוחשבת .

ב-3 לאוקטובר בערב שיחה בין שני אלחוטאים. הם מדברים שם על כל מיני דברים

(זה חומר שקיבלנו מ-848) ואחר כך אומר אחר לשני

כלומר, אם שאלו אותך לאיזה סוג יגיעה הייתה

מחכה, הנה לך מה ידיעה של שני אלחוטאים דווקא לא שני הר-מרשלים.

ד. אלעזר: זה מספך?

ירי: לא. זה מ-3 לאוקטובר. זו ידיעה שמופץ

מ-848 לאמ"ן. אמ"ן לא מפיץ את זה.

ד. אלעזר: אני לא מכיר את זה.

ירי: זה כתיק 145.

מחפץ: אני יודע מה הייתה הערכת אמ"ן - זה פטפוטים,

מפטפוטים ביניהם.

לנדוי: יש מאוח קליטות כאלה.

ד. אלעזר: אני לא מכיר את זה.

ירי: אחת ודאי לא מכיר את זה.

אגרנט: לא הבנתי בדיוק איזה סוג ידיעות יכולת לחכות?

ירי: הוא אמר - שיבטח להם משהו.

ועדת החקירה, 31.1.74

ישיבה ע"ב, לפני הצהרים

ער: ר/א דוד אלעזר

היה הרבה

חומר של

היה הרבה חומר [] שהיו בו ידיעות חד משמעיות. אני נסיתי להסביר מה זה ידיעה פוזיטיבית חד משמעית כזו שאמ"נ לא יכול להגיד לי הוסיפו ארטילריה אבל הם פוחדים נורא. כלומר לא דברים שמתאימים לקונספציה, אלא דברים שיש בהם סימן שהולכים לתקוף. למשל שיחה כזאת היא אינדיקציה כזאת, שיחה כזאת ביום חמישי היא כן מדאיגה. היא כן אינדיקציה נוספת. שמישהו אמר למישהו חזיה. אגב זה מאמת את מה שאני אומר, לא יכול להיות שבא ענק כזה הולך למלחמה ולמישהו לא בורת, נפלט. בכל אופן אני יכול להתחייב שבצה"ל זה בטוח יכרה. מישהו יגיד למישהו באיזה קשר, באיזה סלפון, ואני הערכת שזה מוכרח לקרות.

לנדאו:

הכסוי של 848 אינו מלא. של השיחות שמתנהלות במצרים. בקשר עם זה האם ידוע לך שמפקד 848 הציע לראש אמ"נ לגייס אנשי מלואים? מתוך הסודיעין, נוספים כדי להגיע לכסוי יותר רחב של האזנה.

ד. אלעזר:

לא ידוע לי ואילו היו אומרים לי את זה הייתי עושה את אותו הדבר שעשיתי עם מפקד חיל-האוויר.

ירין:

לא, לא, זה כ-2 באוקטובר. הוא גם קבל חשובה, "אני אומר עליך לגייס אפילו חצי איש מלואים, אנן צריכים להיזהר פליצור אפגלג-מג- פניקה במדינת חזו".

3974

ועדה החקירה, 31.1.74

ישיבה ע"ב, לפני הצהרים

עד: ר/א דוד אלעזר

לא זה לא ידוע לי, אני אומר, שאני שאילו היה ראש אמ"נ אומר לי שהוא רוצה לגייס אנשי מילואים, הייתי עושה את מה שעשיתי עם מפקד חיל-האוויר, אמרתי לי, תגייס בינתיים 3000, 4000 איש,

לנדאן: זה היה כמה ימים לפני כן,

ד. אלעזר: בכל אופן אני לא יודע.

נכנצאל: אני רוצה לשאול שאלה ששאלתי כבר שלשום. היית ער

לעובדה שחלק גדול מהעובדות עוד מנוטרל על ידי

האינטרפסציה של התרגיל, צריכות להיות ידיעות, והיו, נגיד אם יש 500

אז על 400 החשובה יכולה להיות תרגיל, לכן המצב היה כאילו

משוחק ב-80%. וזה הוריד מאד את הסכוי לקבל ידיעה חד משמעית.

זו עובדה שלעניות דעתי היה אפשר להיות ערים לזה. האינטרפסציה הזאת שתרגיל

היא נסרלה מאד את הערך של הידיעות. כי הרבה מהידיעות הין מאותו סוג שאתה

אגב אומר, אבל יכול להיות גם ברגע שאומרים, זה יכול להיות גם תרגיל.

אז יורד הערך המודיעיני.

ד. אלעזר: זה נכון מה שאתה אומר, כשאתה ניגש לתרגיל בתשדנות

ואתה בעצם חושש שזה לא תרגיל אלא מרמה.

זה לא נכון שאתה מתיחס לתרגיל כאלב תרגיל ועוד נתנה על קל כל עיסות.

כי אני כל פעם שאומרים לי, עכשיו אני אומר מזכרון, בעוד שלושה ימים

לפי התרגיל תהיה תזוזה של תחמושת קדימה, זה אצלי תרם לעוד הרגעה נוספת.

אנדרקונטרול, אפילו לא רק מה שקורה, אלא אפילו מה שעוד יקרה אני יודע

כדיוק למה, באיזה קונסטקסט, מה זה עוד עושה, מה יש הכדל בהתיחסות

הפסיכולוגית לתרגיל ולחומר תרגילי. ככל שיש יותר חומר על תרגיל והוא

מתאמת, ומתאים, אתה חי יותר בהרגשה,

3975

ועדת החקירה, 31.1.74

ישיבה ע"כ, לפני הצהרים

עו: ר/א ד. אלעזר

אגרנט:

ידעה מראש על התרגיל, או ראייתם שהתרגיל הזה הוא כמו תרגילים קודמים שהיו, האם זה נתן הרגשה כאילו זה תרגיל דוקא ?

ד. אלעזר:

אני סוכרר לאמר שאני אף פעם לא עשיתי מחקר מדוייק של התרגיל עצמו, כלומר לא עשיתי לימוד של התרגיל, בשביל לדעת בדיוק, נניח לא ישכחי,

אגרנט:

מודיעין כן עשה לגבי התרגילים הקודמים ונתחו אותם.

ד. אלעזר:

זה מה שהלכתי לאמר, הסתפקתי בזה, כאשר אמרתי שהתרגיל דומה לתרגילים הקודמים, לא משום שעשיתי השוואה של התרגילים הקודמים, אני לא למדתי את התרגיל הזה ואת התרגילים הקודמים, והשוואתי מהלכים, אני בעצמי, כי אני לא עושה את זה, ואין לי זמן לעשות את זה. אני הסתמכתי על זה שהם מנתחים את התרגיל, הם אומרים שהוא זהה לתרגילים הקודמים, הם אומרים שמכירים את המהלכים שלו, ויודעים מה היה ומה עוד יהיה.

לנדא:

אני מניח שכתרגיל הזה יש מהלכים שהם גם טובים לקראת

התקפה, ויש אחרים שהם טפוסיים לתרגיל רק.

וכנראה שאלה שהם טפוסיים לתרגיל בלבד המצרים בייסו.

פה בא התרגיל כחור הונאה. אני חושב, שהמפקד לנגד עיניו חמיד התפקיד-

האפשרות של הונאה. זה מה שכמובן היה חסר פה. גם אצל ראש אמ"נ ואני

צריך לאמר גם אצל הרמטכל, בחכמה שלאחר מעשה, גם אנו עוסקים בהונאה

אנו מביימים גם כן תרגילים, זה דבר שכיח בכל צבא.

ועדת החקירה, 31.1.74
 ישיבה ע"ב, לפני הצהרים

עד: ר/א ד. אלעזר

זה נכון. גם אמרתי שלשום שאנחנו שקלנו כמה פעמים האם אין פה הונאה.

לנדאו: ואז אמרתם, יש דברים מוחשיים של תרגיל.
 אז הצעד הבא היה צריך להיות אולי הדברים המוחשיים
 האלה בווימו. אני אומר, תגיד בודאי שקל לאמר את זה בשבתנו כאן,

ד. אלעזר: זה נכון, שקל לאמר, אבל מה שאני רוצה לאמר להגנתי
 זה שלא נעלם מעינינו שיכולה להיות הונאה.
 כי אנחנו כמה פעמים אמרנו, אולי הם עושים לנו תרגיל עם התרגיל הזה.
 באז כדי להתיחס לראייה הזאת צריך לחאוח אותה בקונסקסט של הראייה הכוללת.
 ואז היינו חוזרים על כל הספור, זה לא הזמן וזה לא יחסי הכוחות,
 וסאדאת לא יתן פקודה, כלומר, יש כאן קונספציה שלמה. אז מה קכל זאת קורה.
 אז התרגיל הוא לא תרגיל. הם לא רימו אותנו גם בפעם הקודמת עם התרגיל הזה,
 וזה מתאים, ויש דברים, דוקא הדברים המבווימים, אני זוכר, שוב אני מדבר
 מזכרון כרגע, יש איזה החקפת צנחנים באיזה מקום, שצריכה להיות החקפת צנחנים
 או שיש החקפת צנחנים, זה לפי התרגיל וזה בכלל מזיז אותם אחרנית,
 כלומר, יש מעקב אחר התרגיל, יש מעקב, ויש המחשבה הזאת גם כאמ"נ וגם אצלי.
 אני בשיחות אצל ראש אמ"נ אנחנו מדברים על זה. בשיחות עם שלו.
 אולי יש פה הונאה או לא. להם יש הרגשה של שיטה טובה, שזה לא מרמים אותנו.
 ופה אני מוכרח להגיד, [] , כל הזמן בתודעה אצלי, []
 ואני מניח שתרגיל עושים וכיום עושים []
 ובאלחוט יכולים לעשות הטעיות, אבל []
 בטח זה יחברר, המרמה תחגלה.

ועדת החקירה, 31.1.74

ישיבה ע"ב, לפני הצהרים

עד: ר/א ד. אלעזר

לכן אני מעלה על דעתי שיכולה להיות הונאה, אבל אני לא מגיע למסקנה שאמנם זאת היא ההונאה, כך שאתה צודק כשאתה אומר לי שהרמטכל חייב לחשוב האם זו הונאה או לא, ואני חשבתי על זה, אני לא הגעתי למסקנה שזאת היא הונאה.

נבנצאל:

אם אני מכין טוב, לא הגעת למסקנה שאתה בדעה שהאת לא הונאה, בכל זאת עד הסוף נשאר חמיד אלמנט של ספק, של כבדהו וחדשהו, אולי בכל זאת האלמנט של אי-ודאות נשאר אפילו אחרי שבדקת. את זה אני אומר באופן חד משמעי, ביום חמישי לחודש אני חוזר על זה מפורום לפורום, זה יום של כל הפורומים, אני אומר אין לי הוכחה שהם לא הולכים לתקוף. או כמלים אחרות, אין לי הוכחה שזה בודאות רק הרגיל. אין לי הוכחה שלא הולכים לתקוף. שנית, יש להם כושר לתקוף, הם מסוגלים לזה, וכן, לפי הדוקטרינה הסובייאטית הם כמילא עוכרים מסעך הגנתי למעך התקפי.

לנדאו:

מעך הגנתי והתקפי זה חל על החזית הסורית פה יש כנראה ורייזיה, ואפשר לעבור מתרגיל להתקפה ההנחה היתה תרגיל, אולי תסביר לי את זה קצת. יש הכדל בין שתי החזיתות.

ד. אלעזר:

כנקודה הזאת אין הכדל. גם בלי תרגיל בודאי כתוספת תרגיל המעך המצרי הוא מעך הגנתי כל ימות השנה. הוא מעך הגנתי גדול ויפה ויש בו הקו הקדמי ורכוזי שריון האלמנטים התורתיים של מעך הגנתי רוסי שממנו אפשר לעבור להתקפה כשאני אומר את התיזה הזאת אני בפירוש כל הזמן מתכוון לשניהם. אני רוצה עוד לעבור על מה שסכמתי באותו יום בדיון מטכל, למרות שה לא שונה באופן יסודי ממה שנאמר בהתייעצויות הקודמות, אבל יש איזה מיואנסים שפשוט מסגב מסכירים את ההערכה שלי באותו יום של החמישי לחודש.

ערות רב-אלוף ד. אלעזר:

"כיסודו אני נקבל את הערכת זכ"ן ורואה את המלחמה

כפחות סבירה כרגע נאטר. אני רואה את הסכנה שתפרוץ היום לתחמה"

כלומר, בין זה מה היא תכרוץ או לא תסרוץ, יותר סביר

שהיא לא תסרוץ, היום או מחר. "ויש אפשרויות אחרות שההערכות האלה היא הגנתית

ונזכעת מחששות, מסורה של סימנים. אנחנו בל זאת שמים, וטסנו שיטות צילום, ותיגברנו

את הקוים ויש להם פה ושם אינדיקציות, ועל ידי ניפוח מודיעין גרוע - אני

מתכוון מודיעין גרוע אגלם, יכול להיות שהם יגיעו לתמונה הרבה יותר מסורה. יכול

לפיות שיש להם סיבות פנימיות כבדות למה להכנס להערכות כזאת, ויכול להיות

שיש להם גם סיבות פוליטיות חיצוניות. העובדה שכרגע מתכנסת העצרת, והם

רוצים להבליט שהמזרח התיכון הוא הכיח של חומר נפץ וכל העולם גריך להתעסק בזה.

יחד עם זאת, כפי שאנחנו יודעים, המערך ההגנתי הזה הוא בהחלט גם מערך התקפי.

ולמערך הזה, גם תורתית וגם מעשית יש כל האפשרויות לעבור למתקפה".

"שני דברים אני חייב לקחת בחשבון - ופה לא אכנס

לפירוט ולא אקרא אותם, זה אותם הדברים שכבר אמרתי כמה פעמים - האחד, שאם הם

ירצו, הם מסוגלים לתקוף תוך זמן קצר ביותר, שני - שאין לנו כל הוכחה פוזיטיבית

שהם לא מוכנים לתקוף. לכן, שני הדברים האלה - חוסר הוכחה פוזיטיבית והיכולת

שלהם לעבור למתקפה, צריכים להיות כסיס להערכת מצב ולפעולות שאנחנו עושים. אי-לואת

אני מכריז על כוננות ג', כוננות גבוהה, לחג הזה, ויתבן גם אחרי החג תהיה

כוננות מוחלטת. לאלוהי הפיקודים תהיה סמכות של הקלה במצב ג' לגבי אותם

האנשים באותן היחידות שאין להם מקום לינה ויש להם קשר".

יש אצלנו כל מיני סמקדות עורפיות, למשל במטכ"ל, שעוברים

חיילות וחיילים שאין להם מקומות לינה, ולגבי אלה, המפקדות עורפיות, ניתן

על ידי אישור להקל, וטמכות זו היא בידי אלופי הפיקודים

עדות אב רב-אלוף ד. אלנזר:

"וזאת כל אלוף רשאי להחליט בעצמו, בעיקר לגבי נושאים עורפיים, מפקדות עורפיות מאד או שהם למנטים כאלה או אחרים שאין להם מקומות לינה.

היו"ר אגרנט, כלומר שהם יכולים לישון מחוץ למחנה.

רב-אלוף ד. אלנזר: כן. במטה הכללי למשל אין מקומות לינה לכולם ועובדים

שם מאות חיילות שישנות בבית ובאות לעבודה. ביחס

לכאלה נתתי אישור בליל יום הכיפורים, שיילכו לישון בבית, ואמרתי אחת שולח אותם הביחה וקובע סידורים איך לאסוף אותם במקרה הצורך למחרת.

"הכוונות הזאת חייבת לחול גם על כל יחידות המילואים.

כלומר, כל הסגלים ויחידות המילואים, שהיה ונרצה לגייס - שנהיה מסוגלים לגייס".

"למרות שאין לנו התראה קונקרטית על חקיפה,

אני מעריך שאם אמנם יש להם כוונה לחקוף כו-זמנית מסוריה וממצרים, אנחנו עוד נקבל את ההתראה". אותה התראה פוזיטיבית שאני ניסיתי להסביר אותה.

"בכל זאת יש לנו כל כך" - מה לא נחוב, אבל כנראה "כל כך הרבה מקורות", לא, "יש לנו כך וכך מקורות, שגם אם הם לא נחננו לנו התראה פוזיטיבית, יכול להיות

שהם יתנו. יכול להיות שהם יתנו אותה עוד היום ויגידו: שעה ה-ש' בעוד

24 שעות, יכול להיות שיתנו אותה מחר ויגידו שעה ה-ש' בעוד 12 שעות, אבל

אני עדיין מעריך שאם שלטות העובדה אין לנו התראה, התראה זו עוד יכולה

להיות. בין תהיה לנו התראה פוזיטיבית, כמובן שאנחנו נגייס מילואים ונעשה

את כל הכנות הנוספות. אם יקרה המצב הכי גרוע שאפשר - כלומר שחיפחה התקפה כלי אף

מלה נוספת - אנו נצטרך לבלוס באמצעות הכוחות הסדירים, זאת אומרת - אמצעות

חיל האוויר וכל הכוחות שיש לנו בקורים. אלא לצורך זה אנו לא רק מ-ריזים

סצב ג', אלא גם מתגברים את הקוים על יד כוח סדיר שיחנו בארץ."

ההכוונתי לבית המסר לשיריון שיוצא לקורים ולא רק

הכוחות המרחביים. "במקרה של קטסטרופה זאת, אנחנו נצטרך לגייס גיוס טידי".
אני אומר ובמקרה של הקטסטרופה הזאת - ואני מתיחס לעדות שלי מלפני יומיים שאמרתי שהקונספציה הזאת שרק הצבא הסדיר בולם, אני לאחשבתי אותה לאופטימלית, אלא זה רק בטגיל למנוע קטסטרופה. ואז, כאשר נשאלתי אם היא מדה בסבחן, אמרתי היא עמדה בסבחן, ביוקר רב וחבל שהגיעה למבחן, כי לא חשבתי אותה לאוכטימלית. ואני מתיחס ל-5 באוקטובר, אם תקרה קטסטרופה - זה האמצעי נגד קטסטרופה. זה לא הוברר האופטימלי.

אגיש את הסטנוגרסה הזאת.

זה יש לנו.

היו"ר אגרנט

אז לא אקרא את כל הדברים שעושים אחר כך, איך

רב-אלוף ד. אלעזר

לעשות כוננות ביום הכיפורים וכן הלאה.

אחה אומר כה בסוף "אינני חושב שהם עובדים לעתה במלחמה.."

היו"ר אגרנט:

זו הערכה. "...כי אני מעריך שהם מקבלים אינדיקציות

יותר טובות". "הם" זאת אומרת אמ"ן? זה בסוף העמוד 4.

"אני חוזר לרשימת דברי, אבל כהערכה אינני חושב

רב-אלוף ד. אלעזר

שהם עומדים לפתוח במלחמה כי אני מעריך שהיינו

מקבלים אינדיקציות יותר טובות". כתוב ט"הס" מקבלים. אני החכוונתי שהיינו

מקבלים אינדיקציות יותר טובות.

באותו יום ב-10.20 בערך, או ב-10.45 סגן ראש

ידין.

המטה הכללי קרא קורא את הרכ הצבאי הישי ומזהיר

אוחו לפני סכנה של מלחמה. אם זה הנוהג הרגיל שסגן ראש המטה הכללי יקרא

את הרכ הצבאי ולא ראש אכ"א?

זה לא נוהג. הזכרתי את הבדיחה שראש אכ"א, אלוף

רב-אלוף ד. אלעזר

הרצל שפיר אמר אני מציע שרכב צבאי שנוסע ביום

הכיפורים בשטחים עירוניים שיסע עם אורות מלאים, אני מוסיף, עם כובעי שלדה. אנחנו היינו ערים שגם מצב ג' סגור מהוסה ג'ומה.

לסקוב סגן הרמטכ"ל ספר בשעה 10 ביום ששי.

רב-אלוף ד. אלעזר אחרי הכרזת מצב ג'.

לסקוב לפני הכרזת מצב ג'. ב-10.00 הוא מפעיל את המצפוף.

אני סתיר לי מקיבל אישור לפני כן, ואחר כך הוא

סובר עם הרב הצבאי על אסירות שתפרוץ מלחמה, מצב ג' הוכרז ב-10.45.

ב-13.50 הוא סתדרך באותו יום את הרמטכ"ים אאא של אג"ס באכשרות שתהיה מלחמה.

ירין אחי ענין לדעת אם סגן הרמטכ"ל אאא קורא ב-10.00 את

הרב הצבאי, ואט זה נוהג רגיל שסגן הרמטכ"ל יקרא

את הרב הצבאי ולא ראש אכ"א.

רב-אלוף ד. אלעזר הרב הראשי לא הבין מה קורא והוא ראה באופן

ללא תקדים מתחילות הנועות.

ירין ביום ששי ב-10 בבוקר.

רב-אלוף ד. אלעזר כן, כי התחילו לצאת כקורות, לפני הכרזת מצב ג'

היחה פקודה על ביטול חופשות, אני זוכר שראש הג"א

גם כן התחיל לטות הרבה דברים ביום שלישי או רביעי, אם אינני טועה, הרב הראשי

הצבאי הרגיש - יש לו מקורות בכל מיני יחידות ומקומות - שכה מתחילה פעילות

לקראת יום הכיפורים ואז הוא מנה ללשכה שלי, לסגן אלוף שלו, והוא שלח אותו

לסגן הרמטכ"ל, כדי שיבין מה הולך ויפסיק לעשות בעיות. ואז הוא קיבל כנראה

חדריך. אני לא ידע, אבל הוא כנראה קבל חדריך מסגן הרמטכ"ל, שאמר לו

חירגע, זה הכל כיקוח נפש, אולי הוא אמר לו שתהיה מלחמה.

לנדוי צריך לוטר לו דברים הזקיק כדי שהרב הראשי ישתכנע

רב-אלוף ד. אלעזר באשר לחידרוכי סגן הרמטכ"ל, גם אני נשאלתי שלשום.
באותו יום יש לי הרבה פגישות עם סגן הרמטכ"ל ויש דברים
שחשובים שאני סוריד לו והוא סוריד הלאה. שאלתי את
לסגן הרמטכ"ל היתה הערכה שונה משלי. יכול להיות שהיתה. אני לא מודע לה.
לא שמעתי אותה, לא היתה לנו שיחה אחת, לא ביום שי ולא ביום רביעי ולא ביום
שלישי ולא בשבת בוקר, לא היתה לנו שיחה אחת - ואנחנו עובדים דוק מאד ומדברים
כל הזמן, שיאמר לי סגן הרמטכ"ל תראה, אני חושב יצאת אחרת, אתה עושה משהו פחות
מיד. לא. ולכן אני חושב שכל התיירוכים האלה הם כהחלט בקונטקסט של הדברים
שאנחנו מדברים עליהם.

ידין הטאות של סר לסקוב ושלי הן לא שטענות של סגן
הרמטכ"ל. קבלנו את היומן של סגן הרמטכ"ל ושם כתוב
מה היה באותו יום. לא שהוא אמר זאת.

רב-אלוף ד. אלעזר לפי דעתי לא היתה בינינו ראייה או הערכה אחרת או לא
ידועה לי ולו הצעה אחת של משהו שהוא מציע לעשות יותר
ממה שנעשה. אני רוצה להגיד עוד דבר יש לפעמים שזנחנו אומרים גם את הדברים
הקיצוניים. כרגע זין לי את זה פה, אולי אמצא זאת אחר הצהרים, יש לי מקום
אחד שאני נוחן פקודה לסגן הרמטכ"ל, נדמה לי ב-5 בחדש, שאנחנו במסגרת ההכנות
נותנים פקודות גם לדברים קיצוניים, כשאני אומר לסגן הרמטכ"ל על גיוס מילואים
והכנות לגיוס מילואים, אני אומר לו צריך לעשות גם חכנית איך המילואים
יעלו לרמת הגולן וס ינכשו אותה. זה היה ב-1 ב וקטובר 1973.

יו"ר אגרנט. זו שיחה בינך לבין סגן הרמטכ"ל?

ר/א אלעזר. כן, זו שיחה ביני לבין סגן הרמטכ"ל, זה בסיכום ההנחיות שלי. אני נותן בראשון לאוקטובר כל מיני הנחיות. זה למקרה הסורי, אני אוסר "תיגבור ע"י גדוד סנקים, תוסיף שתי סוללות 175, אחת סוללה 155, שתי סוללות 170, סגן הרמטכ"ל יבדוק אפשרות להעלות **מצב** מ. 109 (זה גדוד ארטיילריה שיעלה לרמת הגולן.)" אני נותן פקודה לרענן תכניות של האוגדות 36, 146 ו-210 שיעשו ריענון תכנונים אופרטיביים. ואני אוסר לעשות תכנית לעליה לרמה במקרה וחלק מהרמה נכבש. יש לנו המון תכנונים אופרטיביים לכל וזה אין לנו. כלאמר, מה לעשות, שתהיה תכנית איך המילואים יעלו לרמת הגולן לא כפי שזה מתוכנן עכשו שנוסעים בשירות ובינתיים הקווים מוחזקים על ידי כחותינו, אלא איך נעלה לרמת הגולן אם הקו הקדמי נפרץ, אז שתהיה גם תכנית כזאת.

אני נותן את זה כדוגמא. אני לא אגיד שאני היתי חכם
ב-1 באוקטובר, אלא פשוט לכל צרה שלא תבוא שתהיה גם התכנית הנוראה הזאת.

נבנצל: אני לא רוצה להזדר לטיפול בחומר המודיעיני הגלמי.
ידוע לך, שנוסף על אותן ידיעות שעליהן נשאלת, יש עוד מספר ידיעות מאותו סוג מאותה משמעות שלא נשאלת עליהן על ידינו?

ר/א אלעזר: כשאני העדתי שלשום, התחלתי בכך שאני בא מאד מאד לא מוכן ואמרתי כל מה שאמרתי מתוך זכרון. אמרתי בעדוחי שלשום, בעיקר אחרי ששמעתי **אג** **ממא** פה על כמה ידיעות שאני לא מכיר אותן ולא זוכר אותן, שאני מבקש פעם נוספת לבוא עם ניתוח הידיעות האלה ובדיקה מה אני יודע שיש או אין.

ישיבה ע"ב - בקר
העד רב אלוף ד. אלעזר

אג

לי הייתה בדיקה שטחית, ואני בבדיקה שטחית גליתי
שאת המברק של " לא קבלתי. ואת זה אמרתי. אבל, יש פה עוד כמה
דברים, לכן אני עובד על זה עכשו. עברתי אחסול על זה ולא גמרתי את זה.
אני עוד מתכוונן לבוא ולהשלים את עדותי בענין ידיעות שהיו לי ולא היו
לי. ויחזק שאני אחיחס לעוד כמה דברים שלא היו בידי או כן היו בידי
ומה עשייתי אחס.

יו"ר אגרנט: האם אני מבין שגמרת את הדיונים מיום 5 לאוקטובר,
דברים שאמרת ועשית ביום 5 לחדש, כך שתוכל להגיש
לנו את הסטנוגרמות שאין לנו? מה שחסר לנו זה הדיונים אצל הרמטפל.
אם זה לא נרשם, אבל, הדיון אצל שר הב חוץ.

ר/א אלעזר: כן. גמרתיבזה את הדיונים וההערכות. לי יש העתק
מהדיון אצל שר הבטחון ואחס יכולים לקבל אותו.

יו"ר אגרנט: רצית להגיש גם את המסמך האחרון שקראת?

ר/א אלעזר: אני בזה גומר את ה-5 לחדש כאשר הדבר האחרון
זה עוד פגישות עם שני אלופי הפיקודים.

יו"ר אגרנט: על זה יש לך רישומים?

ר/א אלעזר: לא. על זה יש לי רישום חלקי מאד. אבל זה אנירוצה
להגיש בחשובה לשאלה שנשאלתי שלשום כיצד נקבעה פרישה
בשני הפיקודים ומה אני עשייתי בענין הפרישה בשני הפיקודים, כך שאני אציג
אח זה וחס אני אציין גם את השיחות שלי עם שניהם, כפי שאמרתי קדם, ביום
ששי, בשבת בבקר ובשבת בצהריים.

ישיבה ע"ב - בקר

הער רב אלוף אלעזר

אג

אולי הרל"ש יוכל להמציא לנו סתי בפעם האחרונה
בצהל לפהי התאריך הזה הוסרו על מצב כוננות ג'?

ידין

אני, כרמטכל, אף פעם לפני זה לא הכרזתי עלמצב
כוננות ג'. אצל ח.כר-לב, אני לא זוכר מצב כוננות ג',

ר/א אלעזר

אבל יכל להיות שהיה.

אתה בטוח שאתה לא הכרזת?

ידין

אני לא. לי זו הפעם הראשונה בשנתיים האלה שאני עושה
מצב כוננות ג' ואני גם אצל ח.כר-לב לא זוכר אבל יכל

ר/א אלעזר

להיות שהיה.

האם נוח לך יותר שנבקש משר הבטחון את הסטנוגרמה של הדיון?

נכנצל :

אני מעדיף ששר הבטחון יגיש את זה. אני ציטטתי את ראש
אמ"ן ואת עצמי. יש שם דיונים ארוכים שלא חזרתי עליהם.

ר/א אלעזר

מכריז עלהפסקה.

יו"ר אגרנט

למחרת

ה פ ס ק ה

Handwritten signature

ועדת החקירה - 31.1.74

ישיבה ע"ג - אחה"צ

העד: אלגרב-אלוף ד. אלעזר

הי"ר אגרנט: אחה יכול להגיש לנו עכשיו את המסמך שדובר עליו
בתום ישיבת הכוקר על הדיון אצל שר הבטחון?

(סגן-אלוף שלו מביש את המסמך.)

הי"ר אגרנט: המסמך יסומן כמוצג מס. 242.

מוצג מס.
242

האם הובאה לידעתך ידיעה שקיבלה ראש הממשלה

ממה שמצויין כאן כמקור מיוחד - ואינני יודע מהו

מקור זה - קטע משיחה השיחה אמצא התנהלה
באנגלית.

(קורא את הקטע ממוצג מס. 99 - באנגלית.)

ד. אלעזר: כן.

הי"ר אגרנט: אחה אומר שזה הובא לידעתך.

ד. אלעזר: כלילה שהשיחה הזו התקיימה, לאחר השיחה התקשר אחי
שר הבטחון ואמר לי..

הי"ר אגרנט: זה היה ב-25 - 9 - מהי זה הובא לחשומה-לכך?

ד. אלעזר: בו כלילה צלצל אלי שר הבטחון וסיפר לי שבשיחה היתה

איזו שהיא אתראה. אינני ~~ב-25~~ ^{ב-9} אם אני התקשרתי עם

ראש אס"ן, או האם הוא התקשר אחי.

אתה אומר ששר הבטחון צלצל אליך?

היו"ר אגרנט:

קודם שר הבטחון צלצל אלי. אחר-כך אינני זוכר אם

ד. אלעזר:

ראש אמ"ן התקשר אלי, אןאני התקשרתי אליו - שוחחנו

על כך.

זה היה בטלפון?

היו"ר אגרנט:

בטלפון, כסימנים כמובן, שיבדקו מייד מה תוכן הידיעה.

ד. אלעזר:

ראש אמ"ן ציונה לי לסחרת בכוקר שהענין נבדק.

בעצם בעל-פה מראש הממשלה - אינני זוכר כרגע, אבל בעל-פה זה לא היה כדיוק

כמו בטקסט. הידיעה בעל-פה היתה כאילו יש איזו שהיא אתראה מיידית. אחרי

שראש אמ"ן עבר על הטקסט הוא הודיע לי שהוא עבר על הטקסט, ואין בו שום

דבר שאנחנו לא יודעים. וזו איננה אתראה, אלא הדברים הידועים.

אני לא יכול לזכור כרגע באיזה קונטקסט, אבל כאשר הציעה איזו שהיא אתראה

סארצוה-הברית, אמר לי ראש אמ"ן: כבר עברנו על האתראה שלו.

אלה לא שתי ידיעות שמצטלבות, . אינני יכול לזכור כרגע כיהם

לאיזו ידיעה קונקרטיה של , נדמה לי, זה מתייחס.

מה על דיביזיה 3? זוהי דיביזיית שריון

ידין:

שחיטשו לדעת איפה היא?

(קרא מהמסמך)

היו"ר אגרנט:

לפי זה דיביזיה 3 צריכה להיות כאילו בדרום.

ידין:

לפי הידיעות שהיו לנו אחר-כך, עד כמה שאני זוכר,

דיביזיה 3 תקפה מצפון לקונייטרה בסופו של דבר.

זו היתה דיביזיה שחטיבה 7 טיפלה בה אחר-כך.

נכון.

ד. אלעזר:

ועדת החקירה - 32.1.74
ישיבה ע"ג אחה"צ

העד. חג-אלוף ד. אלעזר

ד. אלעזר (המשך)

היתה לנו דילמה תוך כדי המלחמה, איפה דיכויזיה 1,
ואיפה דיכויזיה 3. ורק כעבור זמן איתרנו שדיכויזיה מס. 1 היא החוקפת בגיזרה
הדרומית ליד רפיד-חושניה..

ידין:

יכול להיות שם-25 לחודש הם שינו אחר-כך.
הם תקפו לא שם, אלא מצפון לקוניסטרעץ

אחאאאאאאאא

דיכויזיה 1 - למטה, ודיכויזיה 3 - למעלה.

ד. אלעזר:

אם אחה גמרה על ה-5, יש לי כמה שאלות להשלמה.

ח. לסקוב:

כאשר דנתם על גיוס בשעה 12.00, הפסקתם איזה דיון -
האם נבדקה האפשרות לעשות גיוס סמוי, כי היה חשש שמא יוודע. האם נבדקה האפשרות
של גיוס סמוי, לשמור אותו בסוד, ומה גודל הכוח שחשבו שאפשר לגייס בחנאים
סודיים, שלאף אחד לא יוודע שאנחנו מגייסים כוחות?

היה לנו דיון על גיוס סמוי או פומבי. על שחי

ד. אלעזר:

האפשרויות.

ב-5 לחודש..

הי"ר אגרנט:

אחה אמרת. השאלה היתה בענין הגיוס הסודי, שגם אנשינו

ח. לסקוב:

לא יוכלו לדעת שאנו מגייסים פה.

לא דנו על הנושא הספציפי כמה אנשים יהיו כדי שלא ידעו.

ד. אלעזר:

כי אנחנו כבר ידענו שגם מצב ג' הסדיר כבר יורגש בארץ;

כשדיברנו על תנועות רכב והחזרות מחופשות, כבר ידענו - כפי שקודם באיזה מקום
אמרת - שזה עוד לא פניקה גדולה מדי. כך שלא דיברנו בשלב זה על גיוס פילואים
חלקי. כל דיברנו על סמוי או פומבי מכל האספקטים האחרים.

האם אתה הסלת, או אתה יודע שמישהו הסיל על אמ"ן

ח. לסקוב:

לדאוג שלא יסרטו את העצבים של הישוב בכל מיני ידיעות

העוד: רב-אלוף ד. אלעזר

ח. לסקוב (המשך):

של פניקה או משהו כזה. מישהו אמר להם שזה תפקידם?

ד. אלעזר: לא... אבל. יש "אבל". אינני יודע למה אחת מתכוון, כך

שיש דבר אחד שיש לציין אותו. היתה הוראה לדובר צה"ל שבאותו זמן היה כפוף לראש אמ"ן, לבקש מהעתונים לא להגזים בענייני הכוננות.

ח. לסקוב: אבל בכלל, ראש אמ"ן . . .

ד. אלעזר: להלוטין לא. הם התכוונת לנקודה הזו... כי היו עתונים שרצו

לצאת עם כותרות גדולות. אנו רצינו "סו פליי דאון" באותם ימים. אבל פרט לזה - לא.

ח. לסקוב: בדיונים שניהלת עם אלי זעירא, עם אריה שלו, כאשר חשבתם:

יחכן ויש הונאה. מי עוד השתתף בדיונים האלה? האם עוד מישהו, אלוף פיקוד או ראש המדור של אותו ענף באמ"ן, או הקמ"ן הפיקודי. האם אג אלה היו אנשים בחתך נושא, או זה שיחה בין שנים או שלושה..

ד. אלעזר: הפורום של השיחות המבצעיות הוא בדרך-כלל ביום חמישי בערב אצלי,

ובפורום אגא הזה, כשזה פורום מלא, משתתפים: ראש אג"ס,

שהוא מביא אתו את עוזר ראש אג"ס, כלומר: סגן הרמטכ"ל עם עוזר ראש אג"ס;

ראש אמ"ן עם רמ"ח מחקר ועוזרים לפעמים, הוא מופיע עם העוזרים הרלבנטיים,

אלה יכולים להיות עוזרי רמ"ח מחקר - אלוף משנה לברן לעתים קרובות אצלי, אלוף-משנה

גרא. כאשר מדובר באחת הזירות, לפעמים הוא מביא אתו ראש ענף, הוא מביא אתו

ראש ענף 1, שהם באים עם נתונים קרקעיים, צילומי אוויר וכו'. אלה האנשים

שהוא מביא אותם אתו, בהתאם לנושא.

ד. אלעזר: מפקד חיל האויר מופיע אם אנשים שהם ראש מחלקת

אויר, ראש מחלקת מודיעין, עוזר ראש מחלקת
אויר, ולפעמים איזשהו עוזר רלבנטי. ראש אג"ם מכצעים כקבוצת אג"ם. לא חמיד
מופיעים כולם, אבל זה פחות או יותר הפורום שמיוצג, וחיל ים.

לסקוב: כשדנים על סקרה הונאה, כשחוששים שהאויב מנסה
להונות. השטח הוא בעיקר או אויר או פיקודי.

אז מי מייצג את הפיקוד?

ד. אלעזר: פיקוד כדרך כלל רק אלוף הפיקוד.

לסקוב: והוא משתתף אז?

ד. אלעזר: אלופי פיקודים כן.

לסקוב: זה דיון, נניח שהיה חשש שהתרגיל המצוי
הוא הונאה והתקיים דיון. אז דיון כזה יש לו
מסך, יש הנחיות לאמ"ן או למישהו לנסות לחפור דברים בשביל לדעת אם זה?

ד. אלעזר: אני צריך לדייק, לא היה דיון על הונאה. לא היה
דיון סוקדש לנושא ההונאה, שזומן פורום והיה

דיון על הונאה.

לסקוב: אמרת שהיו לך פגישות בענין הונאה.

ד. אלעזר: נכון. אבל מה שאמרת הוא שאנחנו בהערכות
המצב ובדיוני הערכות המצב פעמים אחדות דיברנו

האם זה תרגיל או זאת הונאה. לא היה לי דיון המיועד לנושא ההונאה. לא היה
דיון מיוחד.

לסקוב: האם כשהמצרים עשו את התרגילים הקודמים שלהם
בשנים הקודמות נהגו כאיזו צורה שהיא להודיע

זזה תרגיל שלא נחשש? כמו שאנחנו כשהיינו עושים תרגיל גדול היינו מודיעים לכולם שזה תרגיל, שלא יחששו?

ד. אלעזר: לא זכור לי שהיחה הודעה כזאת.

לסקוב: היו מקרים שיכלו ~~אחור~~ אצלך את מידת האמינות של ההערכות של קהיליה הסודיעין? למשל?

~~אחור~~ = עררו בך ספק והחלטת שאתה עד כדי כך שאתה רוצה דברים גם לברוק לעצמך?

ד. אלעזר: אני צריך לפשט בזכרונאי אם אמנם היה.

לסקוב: אני אתן לך שניים שהם מופתיים מאוד, הם לא נושא

לעבודה, אבל היה בהם כל הזמן משהו

שלי הדיק: ענין הרצה בלוד והרצה במינכן. שניהם היו קשורים בידיעה שהגיעה

או הערכות שהגיעו, והנה קרה מה שקרה? האם מין דבר כזה לא אמר לך, רגע אחד,

בענין מה ~~אחור~~ כשהמערך כולו הוא פרוסי ויכול בן-כלום להתקפה, - אני רוצה לברוק

כשאומרים לי סכירות נמוכה או נמוכה מנמוכה? האם היה לך פעמון כזה שהזעיק

אצלך?

ד. אלעזר: במסך השנתיים הין לי פעמים שנכנסתי עם מודיעין

לדיונים יותר מפורטים. זה היה בעיקר בנושא המלחמה

נגד סטבליס, שאבג היא במסך השנתיים האחרונות העסיקה אותי הרבה. כי זו היחה

תקופה שהיו לנו הרבה פעולות, ובחקופה הזאת יצא לי לעבוד עם המודיעין באופן

יותר הדוק, לא רק עם ראש אמ"ן אלא גם עם כפי שהזכרתי קודם, פה ושם עם אנשים

נוספים. ולא זכור לי שהיה לי מקרה שהדאיג אותי או ערר בי ספק באמינות אמ"ן.

גם כשאתה אומר לי עכשיו במינכן ולוד, אני לא זוכר שאז למקרים האלה ראיתי

כשלון אמ"ן. אני לא זוכר שהיה לי כשלון.

לסקוב: לא שאלתי על אמ"ן. שאלתי באורך הקהילה.

עוד צָנָגְמָא היא יציאת היועצים הרוסיים ממצריים.

לנדוי:

שודענו אותה מאוחר מדי?

ד. אלעזר:

כן. ונאמר שהם לא ידעו מראש. זה היה בזמן
כרמטכ"ל?

לנדוי:

כן. זה היה ביולי 1972. הייתי כבר חצי שנה
רמטכ"ל א.

ד. אלעזר:

זה נאמר היה חוסר הצלחה?

לנדוי:

כן.

ד. אלעזר:

נמסר לנו על ידי אמ"ן או מישהו, שהיה במקרה
שבספרייה אם נכנסו למערך הירום או יצאו

ידין:

ממערך הירום ולמעשה לא ידענו מזה?

נכון. שוב זה סופיע כשיחה שאתה גרמה לי

ד. אלעזר:

ציטטת אותה כשבאיזשהי הזדמנות אומר ראש אמ"ן

אם יפתחו עלינו באש, אנו עלולים לא לדעת. ואז שר הכטחון מתברח ואומר - גרע
את זה בו זמנית או אחרי.

זה נשבת בבוקר אצל ראש הממשלה.

ידין:

כן. למה אני אומר את זה? כי אני ידעתי

ד. אלעזר:

שיש מהלכים שאפשר לא לדעת אותם. למשל בסוריה

בעיקר בכוחות היבשה, ואמחנו היינו לא במצב התראתי טוב בכוחות יבשה בסוריה,
ידענו שמצבנו ההתראתי לא טוב בכוחות היבשה,

[]

[]

ד. אלעזר:

[]

אני אומר את זה הלאה

בקונטקסט, שאני ידעתי שיכול להיות שיהיה מהלך או יהיה מעשה שאנו לא נכסה אותו. לזה חסיד היינו ערים, שיכולים להכנס למערך חירום, להוציא כוחות, ואם תצפיות קרקע לא תופסות את זה, אם עושים את זה באופן די מוסתר, ועושים את זה כלילת או מסתירים את התנועות, ואנחנו בתצפיות לא מזהים דברים כאלה, - יכול לקרות שיהיה מעשה שמודיעין לא מכסה אותו. למה זה כעיני לא היה רלבנטי לנושא מלחמה? כי בצפיה שלי להתראות מלחמה אני יצאתי מהטחה שפעולה איננה אקט חלקי באחר משני המקומות האלה. זוהי פעילות מאוד מאוד משולפת. כלומר, פה נעשים יחד הבנה מאוד דברים, כך שבדרך זו או אחרת אנחנו נוכל או כחוסם זה או בתחום אחר, המודיעין יוכל להגיע להתראה פוזיטיבית.

לסקוב: כ-10:45 יצא מצב ג'. מי היה צריך לודא שאכן

מצב ג' והחוכן של מצב ג' באמת יגיע לאנשים

שנמצאים בעמדות? אני שואל את זה משני טעמים: מתוך מה שהתפרסם לאחר מעשה - חיילים אמרו שהם לא ידעו ולא הבינו איזה מצב ג', או סתם קיבלו ידיעה, השכופים סיפרו את זה גם כן, והצילומים של כמה מאנשינו שנפלן מראים שהם היו עם נעלי בעה. בכל אופן לא כאילו שהם במצב ג'. גוד 12 יצא לתופס, אמנם החזירו אותו אחר-כך. חסיבה אחת נמצאה בשוק ועוד כ-5 לאוקטובר, אם אני זוכר, קיימה דיונים בפארק. מי היה צריך לראות שמה שנקרא כוונת המפקד הגיע עד הטוראי האחרון? והאם הכדיקה הזו נעשתה?

ד. אלעזר: כאשר הוכרז מצב ג' ביום שש ב-10:45, לפי דעתי

האחריות לביצוע היא על צינור הפיקוד. כלומר,

אלופי הפיקודים בפיקודים, ומפקדי חסיבות כחסיבות, ומפקדים בכל שאר הדרגים. בשלב הזה המטה הכללי עסק כבר בהכנה לאפשרויות יותר רחבות כמו: אג"ם מבצעים בכדיקה כל נוהל גיוס חירום.

היה סעיף של דיווח חוזר שהם צריכים לדווח לסקוב:

שזה נכנס לביצוע?

אני רוצה לומר שהמטה הכללי בשלב זה לא עק ד. אלעזר:

בפיקוח פיסי. כלומר, לא המטה הכללי לאתר

הורדת פקודות אולם לפיקוח פיסי. אבל צריך לקבל דיווח חוזר מה מבצע בפיקודים.
ואמנם כשאג"ם מבצעים מוציא את שתי פקודות "אשור" על פקודת אשור הוא מקבל חזרה,

יש לך אישורים מהפיקודים על זה? לסקוב:

יש לי פה את פקודות הפיקודים, מה הפיקוד עושה. ד. אלעזר:

לא, שהפיקוד מאשר שאכן פקודה כוזבת, שהוא ברק. לסקוב:

לא. לא שהפיקוד ברק. ד. אלעזר:

חזר על הפקודה? לסקוב:

אלא מה הוא עושה. אגב, נערכים תחקירים ד. אלעזר:

על ידי מה"ד בשני הנושאים האלה, בצוותי תחקירים

של כוננות בצפון וכוננות בפיקוד דרום. אני בשלב זה לא עסקתי בתחקירים האלה

אני רק קיבלתי דיווח שצוות התחקיר בפיקוד הצפון שהיה בראשותו של חא"ל דותן

והחקירה שהיתה בפיקוד דרום בראשותו של ראש מה"ד, שבשני המקרים התוצאות

מזימות דומה מאוד דברים שנכתבו בעתונים. אבל אני אוד לא יכול להעיד על שתי

החקירות האלה, ואין לי עוד מספיק אינפורמציה עליהן. אבל מה שמסקתי לשמוע

משני התחקירים האלה ומה שאני שוחחתי עם מפקדי החטיבות, מפקד חטיבת ברמת הגולן

ומפקד חטיבת 14 שהיה כמעלה, שמעתי מהם שהפקודות ירדו ושהם הורידו פקודות

ושהם חשבו לפחות אחרי המלחמה שמרבית הדברים נעשו.

השאלה שלי לא אם הורידו את הפקודות. השאלה אם לסקוב:

מישהו ברק אם הפקודות באמת נעשו. הרי בסופו של

דבר זה קובע ולא שהסכנה נכנסת לפעולה.

א.ו.

- 16 - 20 -

השאלה האחרונה = ביום 5 לאוקטובר היא זו:

אחה אומר שמערך החירום, מצב כוננות עליון בסוריה ומצרים הוא נוח לשני המצבים: לעבור להתקפה ולספוג התקפה. ומעבר ממצב תנוחה למצב של פעולה במצב הזה, מכסימום אולי יכול לתת התראה של שעה. מול זה אחה העמדת שבוראי הקבל איזשהי התראה כשאתה יודע שבצד הסורי אין לך התראה יבשתית. בחיל האוויר זה מ- *bantry up* ומ- *deployment* או מ- *warning up* אין שהולך. כלומר, מבט ג' לא יכול היה להיות איזשהו צעד מכין לקראת אפשרות ששני הגושים האלה יעברו להתקפה. הם לא יכלו בכוחות שהם היו לכלום, כמובן לעצור ולהרוג אותם על הסכסול. מה ציפית משלב-2 = שכוננות ג' אז תיחן?

אחרי כן יע.

י.ע.

ועדת החקירה, 31.1.74

ישיבה ע"ג, אחרי הצהריים

עד: ר/א ד. אלעזר

מעבר ממערך חירום להחקפה היה אפשרי זה שלוש שנים. כלומר היו לנו הרכה מאד תקופות שהצבא הסורי היה כמערך חירום והיה יכול לעבור להתקפה תוך שעה או שעתיים. הצבא המצרי היה אף הוא במערך חירום הרכה תקופות והיתה לו היכולת הסנכית לעבור להתקפה. אנו בכל זאת חמיד נקטנו בקונספציה, שמעבר למלחמה מהערכויות חירום יש לה הרכה סמני לואי הערכה מדינית שזה עומד לקרות, הסבר מדיני שזאת התקופה, ידיעות פוזיטיביות, סימנים באמצעי המודיעין.

ידענו

ועל הרכה מאד דברים, כך שפה אני צריך לאמר שני דברים.

סליחה, מתי אמרת ?

אגרנט:

במשך השנים האחרונות, ר/א ד. אלעזר:

, היינו מקבלים הרכה מאד ידיעות טובות

וכהנה וכנה דברים.

כך שאני ער כל הזמן ואני חוזר על זה בהערכות שמבחינה טכנית אפשר לתקוף, השאלה האם כל שאר הנתונים מאפרשים אצלנו כמצב שלפני התקפה. אני חוזר על זה פורום אחר פורום.

ועדת החקירה, 31.1.74
ישיבה ע"ג, אחרי הצהריים

ערו: ר/א ד. אלעזר

לסקוב: זאת אומרת, אתה היית במצב, כלומר, איזה התרעה
אתה היית רוצה לקבל? באותו זמן, כיום רביעי, חמישי
כשהתצפיות הודיעו על כך שפה עושים כך ופה עושים כך, והקמ"נ כבר בעצמו כותב
כן, זה תרגיל. כלומר הסמנים שאומרים שפה עושים הכנה בצד המצרי והסמנים הסורים
גם הם מעידים, אני שומע רעש, פה מורידים רשתות, מקדמים ארטילריה,
כלומר, הם מפחדים מאיחור. כלומר אתה נמצא ב-סקנד אדיפיניישן,
שאת כל הסימנים האלה שנותנים התרעה, שהמערך הזה מתכוונן לעבוד, זה כבר
משלישי, רביעי, חמישי, החתיכות האלה שמודיעין שדה התחילו לבוא, אז אומרים
שזה תרגיל, למרות שזה יוצא דופן.

ד. אלעזר: | כן, אבל מה קורה לי. חלק גדול מהדברים האלה אני לא יודע.
חלק מהדברים האלה, חלק גדול, אני מקבל עם האינטרפטציה
בסדר, יש פה מהלכי תרגיל. ולכן ההצטרפות של אצלי של גורמי ההתרעה
היא נעימה לי, היא עוד משאירה אותי בציפיה, בסימנים. אני יודע היום אחרי
מעשה על הרבה מאד דברים של מודיעין קרבי שלא הגיעו אלי. הרבה מאד סימנים של
מודיעין קרבי עכשיו אני מגלה או חס. שמספר הייל, או אני קורא כעתון, ראיתי
שמורידים גדר - לא ידעתי. כלומר, מודיעין קרבי, בהרבה מאד מקרים לא מגיע
אלי, הוא מסתנן בדרך (מסונן), וחלק ממנו אני מקבל כהערכה שהוא בסדר
וזה תרגיל, ולכן הציפיה שלי לסימנים פוזיטיביים היא עדין ציפיה.

גם אלוף הפקוד.

ידין:

ועדת החקירה, 31.1.74

ישיבה ע"ג, אחרי הצהריים

עד: ר/א ד. אלעזר

בס אלוף הפיקוד. אלוף פיקוד הצפון, כן, ערב ראש השנה אמר לי, אני מודאג מההצטברות הגדולה, זה כן. אבל לא בא אלוף פיקוד, לא צפון ולא דרום לאמר, תשמע יש פה הרכה סימנים שחורגים מתרגיל רגיל, שחורגים ממערך חירום רגיל, ^{שהם} אינדיקציה למלחמה.

ידין:

מדברים לא רק על העבר, מדברים בכלל על העתיד, ושאלנו אלוף פיקוד, פה מדווחים לך במוצבים כך זה היה, יש דווחים של הקמ"נים, שראינו שהגיעו, אומר הוא, נכון, קבלתי את זה, שאלתי את קמ"נ, אמרו לי זה תרגיל, אז נוצר מעגל קסמים. אלה מדברים מלמטה, תכונה, אלה מודיעים מלמעלה בחזרה זה תרגיל. אז הקמ"נים, יום יום, זה מעניין, יש לנו דווחים של קמ"נ דרום, מתחיל משפט אחד פעילות שגרתית, ואחר כך מגיעים 150 פירוטים, אוי ואבוי לשגרתיות. שואלים את הקמ"נ של הפיקוד איך אתה אומר פעילות שגרתית בכל המוצבים מדווחים ככה? הוא אומר אני מדווח ככה, אבל לי אין ידיעות מכל המקומות. מלמעלה אומרים לי שזה שגרתית. נוצר פה כאמור מעגל קסמים.

ד. אלעזר:

היות ואני לא עובר על דוח תצפיות, אלא על סכום המודיעין, אני בסכום לא מקבל את התחושה הזו. היום כשאני רואה הרכה סימנים של מודיעין קרבי, אני נכנס לפעמים כשיש סבצע, למשל מבצע "ביירות", אני נכנס לכל פרט. אני עוסק בדבר, או כשנדלקת לי נורית אדומה, כמבצע "ביירות" עסקתי בכל פרט באופן מוחלט אני למדתי איך נראית כל דלת וכל דירה של כל אחד מהם. כשיש לי סיבה שאני נכנס לענין. אבל פה אני בסיטואציה כזו, שהמודיעין הקרבי לא מגיע אלי עם השפע הזה. הוא מגיע אלי מסונן מאד, הוא מגיע אלי כחלק של תרגיל ולא נדלקת אצלי נורית שמחייבת אותי להתחיל לעשות בדיקה פנימית ולכרוך אותם בדרגים יותר נמוכים.

ועדת החקירה, 31.1.74

ישיבה ע"ג, אחרי הצהרים

עד: ר/א ד. אלעזר

אני חייב כל מיני חשבונית על שאלות שנשאלתי שלשום, אם תרשו לי הייתי מעדיף לא להכנס ל-6 לחודש, אני צריך להכפין. אני בינתיים עברתי על מה ששאלתם אותי והכנתי חשבונית. אני עובד עם היד אל הפה אני בקושי מצליח להכין זאת.

אגרנט: אתה חושב שביום א' חוכל להמשיך, לפני הצהרים.

ביחס למה שחשבנו שתמסור לנו על ה-6 לחודש,

ד. אלעזר: אני מוכן ביום א' לפני הצהרים אם אין ישיבת

ממשלה שאני מוכרח להיות בה.

אם לא דנים היום על ציתוק הכוחות חסורי, אם אני יכול לנחש,

אז אני יכול לא להיות בממשלה, כך שאני מוכן לבוא ליום א',

אפשר יהיה לברר זאת. אני מבקש רק לחצי יום. בהפסקה הזאת אני רוצה

לאמר לכם שאני במצב מאד מאד קשה מבחינת הזמן. כי היום צה"ל במצב חסור

המון צבא, המון בעיות, המון בעיות משמעה, וחזרות כוחות, ותכנית שנתית

ואני קרוע לגזרים. אז אם אפשר יום ראשון חצי יום ?

אגרנט: בסדר.

ד. אלעזר: אז אני עובר לשאלת מר נבנצאל על הוצאות

בכחול לבן. אם כן הוצאו על כחול לבן כ-60

מליון לירות. שלא היו מתוקצבות בתקציב הבטחון. משרד הכסחות

לא בקש תוספת לתקציב מתוך כוונה לקזז את הסכום לקראת סכום ההוצאות

לסוף שנת העבודה.

בעובדה במסגרת התקציב שם הנוספים שאושרו

לאחר המלחמה, אושר סכום של כ-8 מליון לרקש מכשירי קשר מחברת חדיראן

שנכלל בהוצאות כחול לבן. בסכום אפשר לראות את יתר ההוצאות את

מרבית ההוצאות של 50 או 52 מליון של כחול לבן,

ועדת החקירה, 31.1.74

ישיבה ע"ג, אחרי הצהריים

עד: ר/א ד. אלעזר

כשנוי בעדיפות של תקציב כסחון 1973. ולא כהוצאה נוספת.

לנדאו: שלשום אמרת 60 מליון.ד. אלעזר: זה נשאר כ-60 מליון, 60 ומשהו,

אמרת 61 וזה כאמת 60 פסיק משהו,

אלא שבסעיף שני אמרת שכתסגרת התקציבים הנוספים שאושרו, לאחר המלחמה
אושר לנו סכום נוסף של 8 מליון. כך שאמרנו בסוף, 8 מליון קבלנו נוספים

ד-52 מליון שמביאים את זה ל-60 מליון, 52 מליון הם היו פונקציה
של שנוי עדיפויות בתקציב הבטחון ולא תוספת אבסולוטית של משרד האוצר,

בנצאל: לא יכולים להאשים אותך שבזהירותך כאפריל מאי

בזבזו 60 מליון, זה גם לא היה צריך להרתיע

אורך מעשות את שלך באוקטובר.

אחר כך טובה ק.

עדות רב-אלוף ד. אלעזר.

זה לא הרתיע אותי לעשות אף שלי באוקטובר. אני רק אמרתי שהעובדה שבמאי אפ"ן צדק, עשה אותי ליותר זהיר לגבי אוקטובר. לא בגלל ההוצאה. כי, אגב, ה-60 מיליון לירות האלה זו הייתה הטקעה ברברים שכולם תרמו תרומה טובה מאד לכוננות באוקטובר.

לשאלת רב-אלוף לסרוב על המוצבים הבין-זרועיים האלה שהיו - מוצב

102 החרסון, מסעדה, ואבו-רודס. אנחנו חשבנו שאולי התכוונת לרס-סודר. כי לא ידוע שום דבר על אבו-רודס. לא ידעתי על בעיות. לא הובאו לידיעה, ובדקתי עכשיו כמטה הכללי. גם כמטה כללי לא ידוע על בעיות בחרסון. ידוע שהיה שם מפקד קבוע.

באר לרס-סודר, שם יש מפקד קבוע שמתמנה על ידי אוגדה

252 והוא אחראי מבצעת על היחידה במרחב. ידוע לאג"ם מבצעים שהנוהלים המחייבים שם הם נוהלי אוגדה 252 אין דיווח כמטה הכללי ששם היו בעיות.

במקום שלישי, ביחס למסעדה, כן ידוע כמטה הכללי.

אג"ם מבצעים ידע שיש שם בעיות פיקוד. ידוע שהיתה בעיה מי המפקד של מסעדה על החוף. היה ביקור של ראש אג"ם מבצעים בפעם האחרונה באוגוסט 1972, והוצאו פקודות שצריך להיות מפקד קבוע. הוא מדווח לי עכשיו, שהוא יודע שמינהל הסבל הציב שם מפקד, אבל כנראה שכן היו אתו בעיות.

היו"ר אגרנט: הוא הוציא הוראה שצריך להיות מפקד קבוע.

רב-אלוף ד. אלעזר: איש היבשה.

היו"ר אגרנט: ונקבע מפקד קבוע?

רב-אלוף ד. אלעזר: נקבע מפקד כזה. בפועל אני לא יודע אם אחרי זה

הכל היה כסדר והוא היה שם בזמן המלחמה.

לסקוב: יש הוראה פיקוד שמטפלת בעינינים בין-חיליים,

או יצא במקבות זה משהו?

רב-אלוף ד. אלעזר: יש הוראה של אג"ם מבצעים שקבלתי אותה. אני לא

יודע אם הכיבוד במ כן הוציא הוראה. אני מניח שכן. אבל של אג"ם מבצעים יש.
אלה דברים שנשארו במישור של אג"ם מבצעים ולא הגיעו אלי.

היו"ר אגרנט אחת אומר שב-102 היה מפקד קבוע.

רב-אלוף ד. אלעזר. היה מפקד קבוע.

ידין. מישהו מהמטכ"ל בדרג הגבוה היה שם פהס"ר ראו
את המפקד הזה בחדשים האחרונים? ביקרו אצלו, או
לפחות בדיעבד, המפקד על כל העסק הזה היה סגן. השאלה אם מישהו קבנ שזה מספיק,
שזה מתאים, או יש צורך במשהו נוסף. היה שם ציוד יקר.

רב-אלוף ד. אלעזר אם אינני טועה התקן שם היה סרן. אם אינני טועה.

היו שם נדרך כלל ששים איש מכל הסוגים. כך שתקן
של קציני בדרגת סגן במוצב עם ששים איש, זה רבר סביר בזמנים כתיקנס.

לסקוב: 70 מיליון לירות.

ידין. שם היה ביור של חיל האוויר וחיל הקשר.

רב-אלוף ד. אלעזר: זה נכון. אלא שזה לא נמדד לפי הכסף. פנסום

עולה חמישה מיליון דולר ומטיס אותו גם כן סגן.
אם בזמנים כתיקנס ששים איש נמצאים עם סגן, זה תקן סביר.

ידין: סגן או סרן? אמרת קודם סרן.

רב-אלוף ד. אלעזר: אני אומר שנדמה לי שהתקן היה סרן. אבל עד כמה

שאני יודע, לא בדקתי עד.סוף, יש גרות החקירים
על החרסון, שכבר נמצא בשלבי עבודה סופיים, והמלצה לא טעית שאני קבלתי, היא
שפרשת החרסון היא נושא לוועדת חקירה משפטית, בגלל התנהגותו של הקצין ואולי
לאו דווקא בגלל כשרו ודרגתו.

היו"ר אגרנט

מה ביחס לסוג האנשים שהיוו את היחידה הלוטסת
שם, האם היו אנשים שהתאימו? היו אנשים שיכלו להלחם?

רב-אלוף ד. אלעזר.

על החרמון אני לא הייתי רוצה למסור עדות, אלא
אם יתבקש ואתכונן לזה. כי על החרמון, כמו על הרבה
סאד דברים במלחמה, אני יודע מני שמועה. בהרבה מיד נושאים אין לי עדיין סינומים
מוסמכים. שמעתי הרבה סיפורים על החרמון. לא הייתי רוצה למסור אותם, אלא
אם יתבקש ויז אעידן בכל החומר של צוותי החקירה ואומר דברים יותר מוסמכים.

היו"ר אגרנט.

היתה כבר יקירה על החרמון, תחקיר.

רב-אלוף ד. אלעזר

יש שני דברים, יש אגב דברים אני לא יודע איך
לנהוג בהם עדיין, בזמנו, כאשר אני מיניתי את
צוותי החקירים, הבאתי את ההצעה לממשלה וביקשתי את אישור הממשלה, כדי שצוותי
החקירים של צה"ל לא ייחשבו כתחליפים לכל צורה של חקירה שהממשלה תחליט עליה.
לכן, למרות שבסמכותי למנות כל צוות תחקיר בצה"ל, בכל זאת הבאתי זאת לאישור
הממשלה, בהסכמתו של שר הבטחון ושל ראש הממשלה. הגדרתי תפקידם של צוותי
החקירים - להסיק מסקנות רגוניות, תורחיות ומטענותיות. כאשר ערכתי את
ההצעה הזאת בכתב וחאמתי אותה עם היועץ המשפטי של הממשלה, נתבקשתי על ידו
למחוק את "המטעתיים", ולהשאיר בתחום אה מסקנות ארגוניות ותורחיות. עכשיו
אני מגיע לשלב שיש כבר צוות תחקיר אחד שגומר את העבודה על החרמון, ולפי שנמסר
לי על ידי ראש מה"ד הוא חושב שזה נושא לחקירה משפטית. אני מתכוון להחיעץ עם
הפרקליט הצבאי הראשי ועם היועץ מטעמי לממשלה, האם אני יכול ברבע שצוות
תחקיר מגיע למסקנה, כ וצאה מתחקיר מבצעי-רגוני, שהבעיה לא מבצעית ולא
תורחית ולא ארגונית אלא פשוט משהו לא היה בסדר - האם אני רואי מיד למנות
ועדת חקירה משפטית ולפעול, או שאני חייב לחכות למסקנות הועדה הזאת, או להעביר
זאת לוועדה הזאת. לי נדמה שאני צריך למען שיקום מהיר של צה"ל, למנות מיד ועדת חקירה
משפטית ולחטל את הענין. אבל אני אאאאאאאאאאא מחכה עם זה, פשוט בגלל העובדה

שהיועץ המשפטי אז ביקש ממני למחוק את המלה "מסקנות משמעותיות".

ידין: אני חושב שכמכתב - זו דעה שלי - שכתב יושב-ראש

הוועדה הזאת, בסיפא שלו ישנה החשבה לכל השאלות

האלה, ושם נאמר שלא כל קשר וללא כל זיקה עם מה שנעשה בוועדה הזאת, אם החוק

הצבאי מחייב לעשות משהו - צריך לנהוג לפי זה.

היו"ר אגרנט: זה מה שנוגע לוועדה.

ידין: אני מבין שההצעה שלה היועץ המשפטי הייתה בכלל לא

ועדה.

היו"ר אגרנט: מה שאמא שאנחנו חוקרים - אנחנו חוקרים.

רב-אלוף ד. אלעזר: זאת אני אומר בהקשר לשאלה על החרמון. אני כבר

יכול להעביר לכם את צוות החקיר של החרמון. אבל

אני יכול לעשות גם וכם, לכם להעביר את צוות החקיר ובמקביל אסנה ועדת חקירה

משפטית.

ידין: אם זו הסלצה של הפרקליט הצבאי - כודאי.

היו"ר אגרנט: אנחנו כתבנו שהחקירה הזאת לא מונעת נקיטת

אמצעים על פי החוק.

רב-אלוף ד. אלעזר: אני לא זכרחי, אבל זו אסמכתא טובה.

נבנצאל: אם יוגש לנו דו"ח צוות החקיר, לא צריך עקבשביל זה.

רב-אלוף ד. אלעזר: אני עובר לשאלות הבאות.

סדר הכוחות בקוויים, הסדיר והמילואים. זה מתקשר

גם עם שאלה נוספת. אשר למדינות, לפקודות קבע - בקוויים נמצאים או סדירים או

מילואים, לפי חכניח התעסוקה. במקרים שבהם יש לנו הערכה שצפויות תקריות או

חידוש אש, אבל עדיין במצב של הפסקת אש, אנחנו מחליטים את המילואים בסדירים.

עדות רב-אלוף ד. אלעזר.

זו

המדיניות שהתגבשה בסוף מלחמת ההחשה, ויש לה שתי סיבות האחת - שהצנא הסדיר יותר מאוסן ויותר גירני, והשני היא שיקול שאם יש חקירות ונפגעים, אנחנו צריכים להימנע מלהטיל את העומס הזה על אנשי מילואים שהם בעלי משפחות, אבות לילדים, ואלה שתי הסיבות שכאשר יש סכנה לחקירות ולמצב של אש, נוהגים כך. אבל לא מצב של מלחמה, אלא חוץ קיומה של הפסקת אש, במקרה זה אומרות פקודות הקבע, להחליף את המילואים ולהביא את הסדיר.

לעומת זאת, כאשר מעריכים שתהיה מלחמה, כאשר

נערכים למלחמה, כמו למשל בחכנית סלע, שהיא הערכות למלחמה של סדיר ומילואים יחד, אנשי המילואים מוכנסים לקו. והשיקון הוא שהסדיר, חטיבות 35 צנתנים, גולני וכו', אנחנו מעונינים ~~ללכת~~ לרכז אותן, לשחרר אותם מהקו כדי שימשו אגרופים לפעולות מרוכזות.

במקרה זה, באוקטובר בפיקוד צפון היה כוח סדיר

בקו. והיות שלא גייסנו מילואים, לא היתה חכנית להחליף אותו. לא היתה בקשה של פיקוד צפון להחליף. ויותר מזה, אלוף פיקוד צפון עוד הזהיר את המטה לו, שאם מתחיל גיוס מילואים, הוא לא רוצה עכשיו שיחליפו, אלא שזה ישאר כמו שהוא.

כפיקוד דרום היו מילואים, חטיבה 16.

פלום נח"ל.

לסקוב :

כן. היה נח"ל, אבל מילואים היו מחטיבה 16 היו כמעוזים.

ר/א אלעזר:

הנושא ה,ה הועלה בדיון שהתנהל אצל ראש ענף מבצעים

במטה כללי, זה סגן אלוף, ראש ענף מבצעים, זה איש מס. 2 סאגם מבצעים.

אצלו התנהל דיון כזה ב-2 באוקטובר ודובר בקווים כלליים עלהחלפת חטיבה

16 בצנחנים שהיו באותה תקופה כהעסוקה כרצועת עזה. התכנית היחה, שאם

יהיה מצב שיחשבו שהולכים לאש - וזה סתוך מחשבה שאש של אש ולא מלחמה

ממש, כי במלחמה ממש לא צריך להחליף את המילואים בצנחנים - היות והם

ב-2 כחדש דיברו עדיין על חידוש אש ולא על מלחמה, הוא הכין תכנית שהוא

יחליף את הצנחנים כמילואים אחרים כרצועת עזה, כדי שהצנחנים יבואו להחליף

את חטיבה 16 כמעוזים. הם הכינו תכנית כזאת, אבל כאשר הוכרז מצב כוננות

ג' זה כבר לא היה זמן כשכיל להחליף בקווים והסלא החליפו.

את כל הדיונים האלה, מה היה הדרג הגבוה ביותר שאישר

ידין :

את זה? זה ענף מבצעים. זה הגיע אליך? כלהדברים האלה?

לא. דבר כזה לא מציע אלי, ואגב לא צריך להגיע אלי.

ר/א אלעזר:

תעסוקה בקווים מתנהלת כאגם מבצעים, מקסימום עוסק

בזה ראש מחלקת מבצעים שהוא תח-אלוף. במקרים של מחלוקת עם פיקוד, זה יכל

להגיע לראש אגם או לסגן רמטכל. צריך להיות מצב של מריבה רצינית בין איזה

אלוף פיקוד לסגן רמטכל כדי שאני אחטק בהחלפת פלוגה או שינוי כח תעסוקה

או דברים כאלה.

זה דבר שאני יודע אותו עכשיו כתוצאה מבדיקה אחר השאלה,

אבל לא כדבר שאני עסקתי בו.

לנדוי: אני מבקש שתסביר את זה קצת יותר. כל הקונצפציה היתה, שבמקרה של הפתעה דוקא, מה שקראת קטסטרופה - הסדיר בולם פלוס חיל האויר. מה יכל לחדצר מצב - ונוצר מצב - שהכח הכולם הזה, שצריך להיות כח מעולה, במקומו היו בקו חילים נאמר בעלי איכות יותר טובה. האם זה היה בהתאם לתכנון למקרה כזה?

ר/א אלעזר: כן. כפי שהסברתי קדם, זה מהאים למצב מלחמה. אנחנו אוסרים. במצב מלחמה, דוקא מילואים בקורים האלה ואת הצנחנים וגולני נרכז לפעולות מיוחדות כמו התקפות-נגד וכו'.

לנדוי: אם כן, המילואים מקבלים את מלאכת הכליפה בכחות מעטים, שזה חסיד קשה במיוחד. אני שואל, אם זה היה חלק מהתכנון?

ר/א אלעזר: זה לא חלק מתכנון, אבל זה מצב שהוא מצב תקין, כי נניח שאנחנו יודעים שאנחנו הולכים למלחמה ואני מביים מילואים ונניח שבאותו זמן הצנחנים נמצאים במעוזים, אני היחי נותן פקודה להוציא את הצנחנים, להכניס את המילואים למעוזים ולרכז את חטיבת הצנחנים. זה התכנון שלנו למלחמה. אותו דין ברמת הגולן: יש חטיבת חיל רגלים מרחביה של רמת הגולן ולפי החכמה אם אנחנו מביימים מילואים והולכים למלחמה, אנחנו מאיישים את הקו במילואים, מוציאים את חטיבת הגולני ומרכזים אותה לפעולות התקפיות.

יו"ר אגרנט:

בכל זאת, אלוף פיקוד הצפון לא רצה להחליף

את הסדרים שיש לו במילואים.

ר/א אלעזר:

נכון. אני רוצה לחזור על שלשה מצבים. יש מצב של כח

תעסוקה, כל אחד נמצא איפה שהוא נמצא, אם יש חשש

לאש, לא מלחמה, אם מפחחן מלחמת התשה, יש יום קרב ברמת הגולן, אך אני

לא רוצה שיהיו שם מילואים. לא משום שהם פחות טובים. אגב, אנחנו אל

מילואים מתיחסים כאל כח לוחם. זה גרור למלחמה. למה אני לא רוצה בזמן

תקריות להחזיק אותם? יש בעלי משפחה ואנשים יותר מכובדים. אם יש תקרית,

יום קרב פתאם - לא הם צריכים להתעסק בזה. אבל, אם אנחנו הולכים למלחמה,

אז הצבא הזה הוא 75% מילואים, אז המילואים אאאאאא האלה הולכים לכל

התפקידים, הם הולכים לקרב, ואם הם הולכים לקרב, אז יותר טוב לי לקחת

אנשי מילואים, להכניס אותם למוצב, לא צריך לרוץ, לא צריך להסתער,

צריך לשכת בעסדות וצריך לירות והם יותר טובים לזה, ולקחת את הצנחנים

הצעירים ולהתחיל לרכז אותם להמון פעולות שהן נחוצות לנו באותו זמן.

לנדוי:

זה ברור. אמרת שהם לוחמים, כמובן שהם לוחמים.

אבל, יש ויש. יש מילואים יותר מעולים, למשל מילואי

צנחנים ויש חטיבה 16 הירושלמים האלה, חנונים.

ירין:

זה לא סתם אאאאאאאאאאאא חטיבה 16. לנו נמסר

ע"י מחט של הקו רבס"י מג"ד של 68 שהגרוד הזה, אאאאאא

או החטיבה הזאת, במקרה הנדון, זה היה בכלל "קייס" לעצמו, שגרפו ברבע

האחרון לקראת החגים, כל מיני שאריות שלא היו מאורגנים באפן אורגני, שלא

אומנו איזה שנתיים לפני זה, וזרקו אותם לשם והם כמעט ורצו להגיש איזה

צו על תנאי, ביניהם היו חנונים ואמרו שלחגים באפן מיוחד זה פוגע מהם וכו'. השאלה שלי היא אם זה הגיע למעלה. השאלה היא אם הבעיה הזאת הגיע למעלה? שזה לא סתם מילואים, אלא זאת יחידה - לא באשמחם - יחידה נחותה ביותר מבחינת כשר הלחימה שלהם.

ר/א אלעזר:

לא הגיע למעלה. לא פנה אלי, לא אלוף הפיקוד, לא

רמ"ח מבצעים על הפרובלמטיקה המיוחדת הזאת. אב, צפון

העובדה שאלוף פיקוד אחה"צ לא רצה להחליף אותם במילואים, היא רק בגלל

קצר הזמן. אילוא היה לו זמן, הוא ברצון היה מוציא את חילי גולני מהמעוזים,

מרכז אותם ומאייש אותם במילואים.

אני עובר לנושא הנוגע לימים 6-7 לחדש, שאני ודאי

עוד אדבר כאריכות על הימים האלה הששי והשביעי לחדש. אבל, זה פשוט שאלה

ספציפית, אך אני עונה עליה, וזה: הנחיות שלי ביחס למעוזים ומוצבים.

אני נשאלתי האם נתתי כבר כיום ששי או בשבת לפני

הצהרים איזה שהן הנחיות ביחס למוצבים והמעוזים. אם כן, נתתי לאלוף

פיקוד הצפון ב-6 לחדש בשעה 13.30 בהידרוך האישי, בפגישה השניה, אמרתי

לו לחגבר את המוצבים ושישתדל שהם יהיו בסדר גודל של 20-25 איש כמוצב.

באוחה הזדמנות אמרתי לו: חתגבר גם את המוצבים וגם את המסקים. לא אמרתי,

לא לאלוף פיקוד דרום ולא לאלוף פיקוד צפון, שום דבר על פינאי, בתדריכים.

שום דבר על פינאי המעוזים לא אמרתי בתדריכים של שבת. לראשונה, דברתי

עם אלוף פיקוד הדרום על פינאי מעוזים בשעה 17.55 ב-6 לחדש. וכבר אז

אמרתם לאמא לאב שאתם לא, קדם כל נתתי לו אישור לפנות מוצב מסוים,

"רס מסללה" אמרתם לא, ובעקבות השיחה הזאת, אמרתי לו: אם יש לך עוד

מוצבים שוליים, כאלה שלא נלחמים כרגע במאמץ העיקרי, אתה כבר יכולהתחיל

לפנות אותם, אני חזרתי על הדברים האלה שלי, בקורסמסכל ב-6 לחדש בשעה 19.00 זה כשבערב אני אוסף את המטה ומעדכן אותם, זה באותו יום ה-6 לחדש שעה 19.00 אמרתי/שכבר אמרתי לאלוף פיקוד דרום שהוא יכל להתחיל לפנות מעוזים, השתמשתי עוד פעם במונח "את השוליים", אמרתי שאני לא רוצה להחזיק את המעוזים, אלא רק אלה הפועלים כרגע כמאמצים עיקריים, כלאמר, חשבתי שמעוז שעליו נלחמים והשריון נלחם על ידו - זה עוד להחזיק, אבל, להתחיל כבר לפנות את האחרים.

אני, בבקר, ה-7 לחדש בשעה 8.00 אני מדווח לשר הבטחון, שבלילה דיברתי עם גורודיש, אני אומר את זה כי אין לי רישום של שיחה עם גורודיש בלילה, אבל יש לי דיווח לשר הבטחון בבקר שאמרתי לגורודיש בלילה שהוא רשאי לעזוב מעוז מכותר, אם יש לחץ שיעזוב, מילא חפידו - יכל לעזוב.

לאלוף פיקוד הצפון, אמרתי בפעם הראשונה שהוא יכל לפנות מעוזים שיש סכנה שישארו מכותרים, לפני אור ראשון. זה ב-7 לחדש בשעה 3-4 בבקר, אז אמרתי לו לפני אור ראשון: **חששא**, אתה רשאי לפנות. לא נתתי לא פקודה, אמרתי את זה בשביעי לחדש בין 3 ל-4 בבקר. ז"א בגמר הלילה הראשון. אחר כך חוץ כדי שיחות אמר לי שהוא לא מתכוון לפנות אלא 2-3 מוצנים שהיו לו בגיזרה הדרומית, שהוא אמנם פינה אותם.

זה בנושא הזה.

ד. אלעזר (המשך):

לכן מה שנחשב למכצע צבאי תיאורטי יפה, בשני שלבים, יכול להיגמר כשלון בגמר שלב א'.

זוהי אחת הסיבות - נאמרות שהסכרתי קודם - שבכל המצבים של היערכות להגנה, הפקודות שלנו מחייבות להיערך בקור* הפסקה-אש או בקורי הגנה במגמת החזקת הקורים.

לנו יש מספר מצבי הגנה ככל פיקוד. בפיקוד צפון - 4; ובפיקוד דרום - 3. 4 המצבים בפיקוד צפון הם: מצב בטחון שוטף, מצב אופרטיבי שנקרא: חול-ים, מצב אופרטיבי "גיר" ו"סלע". אני חוזר. בטחון שוטף, חול-ים, גיר וסלע. המצבים האלה הם לפי גודל הכוח המוקצה להגנה. אני אציג אותם אחר-כך יותר בפירוט: סדיר מוקטן, סדיר יותר מוגבר, סדיר עם קצת מילואים וסדיר עם הרבה מילואים. יש 4 וריאציות. בכל מקרה מארבעת המצבים הפקודה היא להגן על הקורים ולהילחם על הקורים.

בפיקוד דרום יש 3 מצבים, לא ארבעה. מה שכאן מופיע:

חול-ים וגיר - זה כאילו מצב אחד בפיקוד דרום. שם יש מצב בטחון שוטף, מצב גיר או שובך-יונים, כש שהוא נקרא, ומצב סלע.

גם בפיקוד דרום בשלושת המצבים הפקודה היא להיערך ולהגן

על הקורים.

יחד עם זאת אני יודע שבמצבים הראשוניים, כמו: בטחון שוטף,

חול-ים או גיר - יכולים להיווצר תנאים בהם כוחות אויב יהיו עדיפים על הכוח המוקצה באותו שלב. ולכן יכול לקרות שלטרוח הנסיון להגן על הקורים ולהחזיק את הקורים באופן קשיח, תהינה לאויב הצלחות חלקיות במקום זה או אחר. במקרים אלה, אם זה קורה לנו, צריך בכוח הסדיר להכיל את התקפת האויב בחדירה ככל האפשר יותר מוגבלת כדי לאפשר לכוחות המתווספים אתר-כך לזרוק את האויב החוצה.

על בסיס הנחה זו אני ~~אמצא אמצא~~ אני אמרתי בהודמנויות
שלפני המלחמה, שהסדיר עלול לא להספיק בשביל לבלום בקווי הפסקת האש, אלא יכול
לקרוח לו שבמקום זה או אחר תהיה חדירה והוא יכיל אותה.

אבל אני רוצה להבהיר את עצמי, שכשום מקרה לא היתה
פקודה שלי שאנחנו מראש נוקטים בשיטת הכלה, כלומר מוותרים על שטח מראש
וקובעים איפה להכיל את האויב.

אני עובר לשני הפיקודים.

נקודה אחת להבהיר: המטרה היא לא לוותר על שום שטח
טריטוריאלי. את האויב צריך להרוג על קו הגנה זה.

ח. לסקוב:

זוהי המטרה.

זוהי המטרה בכל אחד מהכנוונים האלה.

ד. אלעזר:

נעשה עכשיו הפסקה.

היו ר אגרנט:

(ה פ ס ק ת)

אחרי-כן - אנ.

ועדת החקירה - 31.1.74
 ישיבה ע"ג - אחד הצהרים
 עדות רב-אלוף ד. אלעזר.
 (הישיבה חודשה)

רב-אלוף ד. אלעזר:

הפסקתי בנקודה בה דיברתי שהמשימה היתה הגנה

על הקוים, והתחלתי לומר שלצורך זה אנחנו גם

בנינו את שדה הקרב כך, שהמלחמה תתנהל בקוים עצמם. כלומר, בנינו את מערכת היבשתית הזאת שהייתה במערכת של כטחון שוטף, של דרכים וגדרות ומוצבים, ושילכנו לתוכה גם אמצעים נוספים שהיוו את המערכת היותר גדולה, כמו ברמת הגולן, שדוח מוקשים נוספים, מעלה נ"ט ומוצבים עם עמדות כטון שהכנו מראש, מוצבי פיגוד מוגנים ואמצעים אחרים שיוצרים את מערכת הלחימה על הקו, סוללות לעמדות סנקים, כדי לאפשר לחימה בקו עצמו גם בכוחות יותר גדולים.

לכן, כאשר לפני המלחמה הזאת הייתי אומר שאם הצבא

הסדיר יצטרך במקרה של הכתעה לבלום, ראיתי לנגד עיני את הלחימה בקוים, עם סיכון של חדירה במקום זה או אחר, אבל אני חייב להודות - לא חדירה בסידרי גודל שהיו במלחמה הזאת. כלומר, במלחמה הזאת האקטיביות של התקפת הסורית והמצרית, בשלב הראשון שלה, הייתה יותר גדולה מן הצפוי. והייתי חושב שיש לכך כמה סיבות:

הסיבה הראשונה - הצבאות האלה התכוננו למשימה. הייתי

אומר לא רק התכוננו ואומנו, אלא ממש אולטו למשימה. דבר שאנחנו לא רגילים לו, שכוח קבוע סדיר וחיילים לא מתחלפים ומפקדים לא מתחלפים או כמעט לא מתחלפים, לומדים משימה, לא רק מתאמנים באופן ורסטיבי למשימה, אלא מתאמנים למשימה ספציפית ומתרגלים אותה במשך שנים ולומדים אותה במשך שנים. זה לדעתי הגורם הראשון שהיקנה להם אקטיביות מעל מה שאנחנו מצפים מצבא מגרי או סורי.

דבר שני - הסורל של גייסות חוקפים, שהוא בדרך

כלל יותר גבוה מאשר המוכל של אותם הגייסות כשהם כהגנה. אני לא אומר מאשר סורגל של הגייסות המגינים, | כדי שלא תהיה אי-הבנה שאני מתכוון שהיה להם סורל יותר טוב מאשר לנו כשהם חוקפים, אלא הם כגייס חוקף יש להם סורל יותר גבוה מאשר יש להם כשהם בהגנה.

דבר שלישי - תנאי הפתיחה במלחמה וההצלחה הראשונית. הם חקרו בחנאים טובים, כי המערכים שלנו היו דלילים יחסית. וזו תיזה שאנחנו הכרנו אותה בששת הימים. אני חזרתי אליה בששת הימים לפני פרוץ המלחמה בפיקוד צפון, כאשר הוריתי את כל המפקדים להקפיד שבשלב ראשון, עם פתיחת האש, חייבת להיות לנו הצלחה מוחצת, כי זה ישפיע על המשך המלחמה. השבירה הראשונה תיצור תנאים שאחר כך הם לא יחייצבו יותר. פה ההצלחה הראשונית נתנה תנופה יתרה גם למצרים וגם לסורים בשלב הראשון.

אני טוסיף לזה עוד שני דברים. האחד - ציוד הרב מאד בכמויות תיקניות ביחידות באיכות טובה. וזה בלי ספק מקנה הרגשת בטחון. והדבר האחרון - המוטיבציה - לא היתה להם כזאת במלחמות הקודמות. תמיד ידענו לנתח את ההבדל במוטיבציה ואמרנו. לחייל המצרי אין בטביל מה למות בנגב. כאן היתה תופעה של שטיפת מוח במשך שנים, של מוטיבציה של שחרור אדמה. אני אינני יודע באיזו מידה זה השפיע על שכבות רחבות של הצבא המצרי. אני יודע שעל שכבה של קצינים צעירים וכאלה שהיו בשבי - ראינו את תוצאות הפעולה החינוכית הזאת.

לסקוב. אילו היו לנו גייסות, זה לא היה קורה.

רב-אלוף ד. אלעזר. מיד אגיד.

לסקוב. כמויות של תקנים בציוד וכן הלאה ..

דין. עד עכשיו אני מבין שאתה מנתח את כל הגורמים מבחינת האויב.

רב-אלוף ד. אלעזר: הכל האויב. אני אומר למה ההתקפה הערכית היתה יותר אפקטיבית משהייתנו רגילים לצפות.

והתחלתי בשלושה גורמים: הראשון - הכנה ממושכת, השני - מורל של גייסות חוקפים והשלישי - תנאי הפתיחה.

עדות רב-אלוף ד. אלעזר:

אני חושב שלא טעינו בהערכה הכוללת - לא טעינו הרבה אומר - של הוצאות האלה. כי בהמשך המלחמה, כאשר המשימות כבר לא היו המשימות המוכנות מראש, ואלה לא היו הגייסות התוקפים אלא ה מתגוננים, ואלה כבר לא היו הנאי פתיחה הטובים אלא תנאים שאנחנו הכתבנו עם כוחות מספיקים, אז, למרות מה שאמרתי קודם - הציוד והמוטיבציה - התכרר שגם ביחסי כוחות נוחים מספרית, אנחנו מסוגלים להתגבר כפי שעשינו במלחמות קודמות וכפי שחשבנו שנעשה, וכפי שעשינו ברמת הגולן עד הסוף ובחזית המצרית עד הפסקת האש.

מכאן שהחשובה להערה הביניים שלו תנאי הפתיחה היו אחרים והם היו שוברים את הראש כשלב ראשון, אני מניח שלא היה מורל גייסות תוקפים, היתה נשברת המשימה שהוכנה מראש, והיינו מגיעים לתוצאות יותר טובות.

אחרי כן רשמה - אג

לפני כן סק.
או.

- 71 -

ועדת הקירה - 31.1.74
ישיבה עג - אחה"צ
העו: ר/א ד. אלעזר

חנאי פתיחה זה בעיקרו חיוב בשביל הפתעה?

נבנצל:

חנאי פתיחה זו ההפתעה האסטרטגית. הם לא

ד. אלעזר:

השיגור הפתעה סקטית אבל היחה להם הפתעה אסטרטגית.

אני מצאתי לנחוץ להגיד את דעתי בפרק הזה בשני הקטרים; האחר זה פסלים את הערכה המצב שלי. כאשר סיימתי אותה עם כוונות מצב ג', וכאשר בהערכת המצב רציתי להגיע לאיזון אופטימלי שמצד אחד אני חושב שאני עושה קצת יותר ממה שהמציאות מחייבת, עדיין מספיק לצרכים. וללא גיוס מילואים שיכול להוסיף לו אפקט שלילי ומדרדר. אחד המרכיבים בהערכה הזאת היה גם הערכה יותר קטנה של אפקטיביות ההתקפה הערבית, ולכן הייתי סבור שהכוונות הסדירים בסיוע חיל האויר הם מקדם בטחון מספיק למצב שעמדנו בו ב-6 לאוקטובר.

האם לא תוסיף אולי עוד גורם אחד - עליית רמת

לנרני:

ההשכלה של החייל, בעיקר של הקצין המצרי

ונאמר אובדן המשקל הכבד, שהם נעשו יותר רוזים פחות שמנים?

יכול להיות שגם בזה יש משהו.

ד. אלעזר:

יש סימנים לזה?

לנרני:

יש כמה סימנים אף כי אני עוד מחכה לראות

ד. אלעזר:

מחקרים סופיים על הקצונה המצרית ועל החייל

המצרי. אני זוכר לפני המלחמה נחונני מודיעין שהיו מעוד מעניינים מבחינת החתך ההשכלתי. אני זוכר נחוננים, אני אומר את זה בעל-פה, רק אפרופך כשאתה אומר השכלה בצבא המצרי - אני זוכר נחוננים לפיהם כארבעים אחוז של החיילים המצרים הם עדיין אנאלפבתים ועוד שלושים אחוז, זאת אומרת סך הכל כשבעים אחוז זו השכלה עממית. שלושים אחוז הנחריים או ה-25 אחוז הנותרים זו השכלה תיכונית וחמשה או עשרה אחוז השכלה גבוהה. אלה נחוננים שהיו לנו לא הרכה זמן לפני המלחמה.

שמתי לב לעובדה שכ"ן הקצינים השבויים היו כחורים בעלי השכלה ובעלי מקצועות חופשיים, ועדיין אינני יודע מהו המחקר הסופי שלנו, באיזו מידה התמורה הזאת שאתה מזכיר אותה הייתה מהפכנית. יש לי הרושם בדייק כמו לך, שהייתה תמורה. אין לי עוד מחקר שיחן את הביטוי הקונקרטי שלה.

יריין:

שמעתי מאלוף זעירא בפורום אחר, עוד לפני שהייתה הועדה, איזה הרצאה פעם, הוא אמר שמתוך התחקיר של השבויים הסתבר שבשנה האחרונה הם עכבו ובייסו אלפי סטודנטים, מחזירים שלמים, ומהם הרכיבו את הקצונה של הנ"מ וכל הדברים האלה.

ד אלעזר:

גם אני שמעתי את זה. לכן אמרתי לשופט לנרדי אמרתי על אפקטיביות החופעה הזו, כדי להסכיר את הערכת המצב שלי. (ב) זו הקדמה למה שאני הולך להסכיר עכשיו מכחינת הערכויות בפיקודים.

ובכן בפיקוד צפון אני חוזר על אותם ארבעה מצבים שקודם אמרתי: מצב הבטחון השוטף הוא היה מצב של כל ימות השנה, לפיו יש לנו חטיבה אחת בפיקוד צפון, חטיבה משוריינת וחטיבת מרחב. העוצמה בכוחות היא כ-75 טנקים, כ-16 קניט ארטילריים מסוגים שונים, שתי מפקדות של גדודי חי"ר עם עוצמה של 6 פלוגות רגליות ופלוגה מסייעת ועוד פלוגה הנדסה מוקטנת. זהו מצב הבטחון השוטף.

אגרנט:

החטיבה המרמכית זה גם כן שריון?

ד. אלעזר:

לא, זה חטיבת חי"ר אבל זה מפקדת חטיבה, כאשר מה שאמרתי - שתי מפקדות גדודים, שש פלוגות - זה הכוח שעומד למפקדה בימי שלום או בימי הפסקת האש. אבל עם מפקדת חטיבה של חטיבת מילואים אם היא מהגייסת. במצב זה הפיקוד מקיים פעילות של בטחון שוטף תוך

כוננות לחגבור גזרה לכלימה החקפות אויב מקומיות.

ידין: זה מצב של בטחון שוטף?

ד. אלעזר: זה מצב של בטחון שוטף, כך אנו קוראים למצב רגיל.

המצב הבא הוא המצב הקרוי "חול ים".

חול ים מכוסס על כוחות סדירים, חגבור החזית בכוח סדיר. ואף ישנה אותה חטיבה משוריינת אבל היא מקבלת חוספת של עוד גדוד סנקיס ומגיעה סך הכל לעוצמה של 111 סנקיס. בארטיילריה הוא מגיע לכ-שלושה וחצי גדודי ארטיילריה סך הכל ארבעים קצים. בחיל רגלים אותה מפקדה מרחבת אבל עם שני גדודי חיל רגלים מלאים. זהו מצב של חול-ים שהיה מוגדר אצלנו עם סתימת שפיקוד צפון ייערך להגנה על רמת הגולן במקרה של חירוש אש, ימנע הישגים ישמיר כוחות אויב תוקפים.

לסקן: זה ליום קרב?

ד. אלעזר: זה נניח לחירוש מלחמת החשה.

חוך כוננות למעבר מהיר להגנה להחקפה.

בשלבים של התכנית הזו ההערכה היא שבמקרה של פתיחת לחימה ב-ק עד כעשרים שעות צריך להחזיק מעמד במצב הזה, וכעבור 24 שעות מתחילות להגיע חוספות. ה-ק לא מוכרח להיות עם הפתיחה באש, רצוי שיהיה לפני הפתיחה באש. על כל פנים מ-ק או פתיחה באש מה שבא קוצס, הוא צריך להחזיק מאמר במצב הזה כעשרים שעות. ~~אמנם התלכדות~~

אברנט: ק' פלוס 24 שעות?

ד. אלעזר: כעשרים שעות של החזקה בסד"כ הקיים ומ-20 וחלאת

להחזיל לקבל חגבור.

המצב הבא הוא מצב "גיר" שבו ישנה אותה משימה של ייערך להגנה על רמת הגולן למקרה של חירוש הלחמה, ימנע הישגים, ישמיר כוחות תוקפים, חוך כוננות.

א.ו.

- 74 - 80 -

ועדת החקירה - 31.1.74
 ישיבה עג - אחת"צ
 העד: ר/א ד. אלעזר

אבל בגיר זה כבר תכנון שבו משתתפים המילואים.

אגרנט: חלק המילואים?

ד. אלעזר: במידה מוגבלת. במקרה זה הכוונה היא

חטיבת טנקים מילואים אחת, ואז יש ברמה

שתי חטיבות טנקים אחת סדירה אחת מילואים. סך הכל 222 טנקים, חת"ם כ-60 קניס, וח"ר כמו בחול-ים, זאת אומרת מפקדת חטיבה עם שני גדודי ח"ר ועוד פלוגה.

המצב הזה "גיר" מחייב לבייס חטיבת מילואים

וגם לבייס מידה מסוימת של ארטילריה.

אגרנט: אני מבין שארטילריה נוספת זה גם כן מילואים?

ד. אלעזר: כן.

המצב הרביעי הוא "סלע" - שבו כבר המשימה

היתה מוגדרת באופן יותר פרטנציפוזי - פה כתוב: פיקוד צפון יגן החל מ-שין על טרחכו, ימנע פריצת אויב בגזרתו. ישמיד כוחות אויב תוקפים ויהיה נכון לעבור להתקפת נגד. פה כבר אנחנו רואים מערך הגנה שהוא יותר הרמטי הוא כבר מערך שבו מגוייסים מילואים בקנה-מידה יותר גדול. בהערכות הזו יש מפקדת אוגדה, שלוש חטיבות טנקים - אחת סדירה ושתיים מילואים; אחד גדוד סיור אוגדה. סך הכל 377 טנקים.

אחרי כן יע.

ועדה החקירה, 31.1.74

ישיבה ע"ג, אחרי הצהריים

עד: ר/א דצ אלעזר

חי"ר, החטיבה מגוייסת, חטיבת מרחב, ועוד גדוד סיור פיקודי של חיל רגלים
חח"ט, כ-164 קנים ארטילריים, מזה סה"כ 13 גדודי ארטילריה, וגדוד הנדסה אחד.
סלע, זאת היא הערכות במרחב עם מילואים. זהו מערך אופטימלי לעמוד נגד התקפה.

לנדאו: זהו גיוס כל המילואים בצפון ?ד.אלעזר: מה שלא הקראתי כאן, זה עוד אוגדה אחת, אוגדה 201

שהיא מופיעה כעתודה בסלע להתקפת נגד מיידית. אפשר

לגייס אותה ואפשר לא לגייס אותה. כלומר, הפקוד צריך לקבל אשור מהמטכ"ל

כמה מגייסים לסלע, וגם אני צריך לקבל אשור. אבל אפשר לעשות הערכות סלע

באוגדה רק עם אוגדה 36, בלי שתהיה אוגדה אחרת לעתודה, אפשר לגייס גם את

201 ואז זה גיוס מלאה. אני בכל מקרה של מלחמה הייתי מגייס את שתיהן יחד

כי לרמת הגולן אין עומק ואם יש התקפת אויב צריך סיד לזרוק את הכל.

אני רוצה להדגיש את התיזה הזאת, כי היא תופיע בשבת

בכפר בין שר הכטחון וכיני, על איזה גיוס. כלומר אני פה, כשאני כבר חושב

שצריך לגייס, כי הולכים למלחמה, אני רואה בעיני רוחי את מערך סלע, של אוגדה

36 קדימה 201 אחורה, כי אני רואה זאת כקרב אחד. אינני רואה אפשרות לנהל

קרב הגנה יומיים עד שנגייס את האוגדה השנייה ואחר כך היא תבוא להתקפת נגד.

אני רואה זאת כשלמות אחת.

אם כן אלה ארבעה מצבים. מה קרה בפועל, בפועל

אנחנו בהתחלה תוכננו את הכטחון השוטף. כאשר הכרז על מצב ג' ניסינו לעשות

את המקסימום בכוחות הסדירים.

נדון: בעצם כ-1 באוקטובר כאשר העלתם את חטיבה 7

או חלק מחטיבה 7, או שני גדודים, אז כבר כ-1

באוקטובר, זה בין חול יום לגיר נאמר. אמנם בגיר כתוב חטיבה סדירה וחטיבה

מלואים, מה ההבדל הוא למעשה אחת או 2 סדירות. זה כ-1 באוקטובר לא ?

ועדת החקירה, 31.1.74

ישיבה ע"מ, אחרי הצהרים

עד: ר/א ד. אלעזר

בתקופה שבין ה-26 בחודש דה-30 לחודש, אנו נמצאים כמצב של כ-90 סנקים ברמת הגולן, וכעצם מה-1 לחודש אנו מגיעים ל-177 סנקים. מה-1 לחודש יש הצטברות ברמה בין ה-1 ל-6 לחודש של 177 סנקים, 11 סוללת ארטילריה 9 פלוגות חיל רגלים.

ידין:

זה כדיוק מה שאני אומר, היות ומצב חול ים זה 111 סנקים, ומצב גיר זה 222, בין חול ים וגיר

ד. אלעזר:

כלומר, אנחנו נערכנו מעבר לחול ים, חול ים זה התכנית הסדירה, עשינו יותר מאשר חול ים, אבל היות ולא גייסנו מלואים לא היה לנו גיר. כפי בגיר אנחנו מגיעים ל-222.

ידין:

בחול ים לפי התכנית שאתה הקראת לנו,

ד. אלעזר:

חול ים זה סדיר. מה שעשינו כאן הוא שעשינו יותר מחול ים אבל לא גייסנו מלואים. היה לנו בין זה לזה.

לנדאו:

זה הגבור הכוח הסדיר מעבר לחול ים.

ד. אלעזר:

מה עשה מטה כללי בפריסות האלה. אם כן מטה כללי

הוציא שחי פקודות בעקבות ההוראות שלי שהיו רק לצפון.

מיד אני אעשה אחר כך עם הדרום. הפקודות שיצאו מהמסכל יצאה פקודת אשור ראשונה

זה אשור אחד ויש אשור 2. זאת אשור והשנייה היא אשור 2. קראו לזה אשור.

הוצאנו פקודת אשור, אג"מ מבצעים הוציא את אשור.

אשור יוצרת את ההערכות הראשונה הזאת וכדי לדעת את הפריסה שלהם, מה עושים

עם הכוחות שקבלנו, אשור זה כפי להגיע למצב שבין חול ים לגיר. זה פקודת

מצב ג' שפקזה את הכוחות.

אחרי כן רשמה א.ג.

אג

- 91 -

- ר/א אלעזר: פקודה "אשור" ראשונה יוצאת ב-1 באוקטובר שעה 23,00 ומקצה כחות לפיקוד. זההתוספת של חטיבה שבע, הפיקוד עונה לנו ע"י פקודה שהוא סוריר ליחידות שלו עם העתק למטה הכללי, שיוצאת ב-1 לחדש 24,00. אגב, זה לא מפליא שהוא מוגיא כעבור שעה, כי הוא לא מחכה לכתוב. שנקבע זה אישורים לכלימה שאמאם בעל-פה קדם. ולפי הפקודה הזאת, המטה הכללי יודע איך נערכו הכחות בחוספת הכחות שהגיעו לשם. המטה הכללי, קרי אגם מבצעים...
- יו"ר אגרנט: האם יש איזה הגדרה של פקודת "אשור"?
- ר/א אלעזר: לא. זה שם קוד לפקודה הזאת. לכל מבצע נותנים שם.
- יו"ר אגרנט: אני מכין. אבל, צריכים להכין מה מסמל הקוד הזה. מה אומר פקודת "אשור" לאלוף הפיקוד?
- ידין: זאת שאלה שגם שאלנו את ראש אגם, סגן הרמטכל, האם זאת פקודה של הקצאת כחות, אם זאת פקודתמבצע, איפה ידיעות על האויב, מה המגמה, או זו רק פקודה של הקצאת כחות? האם זה "גיר"?
- ר/א אלעזר: אנחנו לא עשינו מזה מבצע אשור. אומר זאת בשני שלבים, בשלב ראשון, הגברנו את מערך הבטחון השוטף. כלאמר, מצב כחות בפיקוד מבלי שזה יהיה מלווה במבצע. זה כוונות והגברת כחות. כאשר הוכרז מצב ג' ב-5 לחדש, יוצא "אשור" 2 " שהוא יוצא ב-5 לחדש בשעה 20,00 והוא כבר בעקבות הערכות מצב. כל מה שהוא אומר בכללי שלו זה שבהתאם להתפתחויות החדשות יגביר צהל את רמת הכוונות מעבר לפקודת "אשור" הראשונה. צהל יכנס לכוונות "מגעול" החל משעה כך וכך בהתאם להנחיות.

הפקודה הזאת, היוצאת ב-5 לחדש בערב היא לאחר

דיון המטכל שמתקיים במטה הכללי ב-5 לחדש בצהרים ולאחר שיחות שלי עם שני אלופי הפיקודים ביום ששי בשעות הצהריים. בשיחות עם שני אלופי הפיקודים, אני מסכם אתם איך הפיקוד נערך ומה הם עושים, ואז אני מסכם אתם את הפרישה הראשונית גם בצפון וגם בדרום. בצפון, באפן כללי לא השתנה לסדרה. בדרום, יש שני שלבים שאסכיר אותם אחר כך.

אני כרגע עוסק בצפון. ב-5 לחדש בשעות הצהריים, אני מסכם עם אלוף חופי ששה כל מה שיש לו ויהיה לו בינתיים עד גיוס המילואים. הוא מוסר לי בפגישה הזאת, שהוא משאיר את 188 קדימה עם שני גדודים. הוא אומר שהפרישה שלו תהיה חטיבה 188 קדימה עם שני גדודים וחטיבה 7 מאחור.

באותה "אשור" כבר כל חטיבה 7 לרשותו?

ידין :

כן. זה אחרי שמסיסים אותם ושמים על סנקים של 164. כבר כל חטיבה 7 למעלה.

ר/א אלעזר:

מה זה "מנעול"?

לנדוי :

"מנעול" זה שם קוד של מצב ג' בחקופה הזאת.

ר/א אלעזר:

במצב ג' מחליטים את השם מדי פעם ואז כדי להיות

בטוח לא אומרים מצב ג' אלא אומרים "מנעול" ומדי פעם מתחלף השם של מצב ג'.

אג

ובכן, אז ביום ששי זה, אלוף חופי אומר לי
מה תהיה הפרישה שלו וכיצד הוא נערך. זה עוד לפני שהוא מקבל את הפקודה
בכתב. אבל, גם הפקודה בכחכ המגיעה אליו בערב, היא בעצם רק סיכום למה
שבקבע בע"פ במשך היום.

פעם שניה, אני רואה את אלוף הפיקוד ב-7.15
בבקר למחרת, כשהזמנתי את אלוף הפיקודים אלי.

ידין. למעשה, לפי "אשור 2" ביום ששי בערב, זה כבר מצב
"גיר" אלא בהכדל אחד מבחינה של המבנה, ב"גיר" יש
חטיבת שריון סדיר וחטיבת שריון מילואים, ולמעשה, מה שעומד לרשותו זה
שתי חטיבות סדירות. אבל מבחינת עצמת הכחות זה שווה כבר ל"גיר".
המילואים
אחה אמרת, שב"גיר" משתתפים ~~אחאא~~ במדה מוגבלת. חטיבת סנקים מילואים
אחה נוספת ואז ברמה יש שתי חטיבות סנקים. החטיבה הקודמת היא עדיין רק
של שני גדודים.

ר/א אלעזר: זה ההכדל שבין 170 סנקים לבין 220. גדוד אחד חסר
ל-188 שהוא מילואים ולא סגייסיס אותו.

ידין: אני מבין... אחס מסכמים כי אחס חיים את זה כל הזמן
וזה גם מוצא את כיסוי כפקודות "ראיתי כאן, אחס
מסכמים עריכת כחות. למעשה, לא מגדירים את המגמה, כי ההערכה היא שהמגמה
היא "גיר", "חול-ים"...

ר/א אלעזר: אין הכדל במשימות. המשימה של "חול ים" והמשימה של
"גיר" מנוסחות בדיוק אותו דבר. המשימות הן זהות.

אג

*

אני מוכרח להסביר פה דבר שעלול לא להיות טובן אם לא ברורה הקואורדינציה המתמדת ביני לבין אלוף פיקוד בתכנונים האלה. בזכות "כחול לבן" אנתנו היינו השנה במצב יוצא מהכלל טוב מבחינת ריענון התכנונים האופרטיביים. בזמנים כתיקונם יכל לקרות למטה כללי שיש לו תכנון אופרטיבי שעשו אותו לפני שנהף באמצע עידכנו אותו, הוסיפו לו גוד, הורידו לו גוד, שינו משהו, אבל לא הפכו אותו מהתחלה עד הסוף. הרבה פעמים קורה לנו, שתיכנונים אופרטיביים יכולים לחיות גם שנחים ואולי יותר מזה לפעמים, שיש תכנון אופרטיבי, בינחים מתוסף לאויב גודד אז מוסיפים איזה פחק לתכנון, יוצאים נירות, כל חדש כל חדשים מוסיפים איזה נירות, אבל המפקדים לא עושים הפיכה בתכנונים האופרטיביים.

"כחול לבן" היה מנוף טוב מאד, מבחינה זאת, כי הוא הכניס אותנו לתקופה של הפיכת כל התכנונים האופרטיביים אאאאאא בלי יוצא מהכלל, תקופה של ריענון כל התכנונים האופרטיביים ועליהם היו דיונים יסודיים מאד, כך שהפיקודים עוד נמצאים במצב של נוהל קרב ברור למדי. לכן, שאני לא זקוק לקבוצת פקודות שבה אני אכחוב תכנית אופרטיבית או חכנית מבצעת שחיה משהו בין "חול ים" ל"גיר", כי התכנון ישנו, המסימות ישנם והכל ברור, ולכן אני מסתפק בשיחה אחת עם אלוף הפיקוד ביום ששי ושיחה אחו אחר כך בשבת בבקר ועוד שיחה אחת בשבת כצהריים.

בשבת בבקר, השיחה כבר היתה עם מפה, הוא כבר בא אלי

עם דברים נוספים, אז הוא קיבל את האינפורמציה - וזה אני אציג ביום ראשון, כל מה שהתרחש בשבת - הוא מקבל את האינפורמציה בשבת בבקר שחיה מלחמה בערב, ואז אני משחרר אחשני אלופי הפיקודים. אני זימנתי אותם עוד פעם לשעת הצהריים. האמת היא שהחלבשתי אם לקרוא להם או לא. אבל, השבתי והחלשתי בכל זאת לקרוא להם, כי חשבתי: הם יהיו בפיקוד, הם יתנו פקודה, הם יסבירו שזאת מלחמה, יקחו את זה ברצינות, אולי אחרי זה יהיו להם שאלות.

ועדת חקירה - 31.1.74
 ישיבה ע"ג - אתה"צ
 העד. ר/א אלעזר

אג

אולי יהיו להם דברים לא ברורים והחלטתי שיבואו אליבצהרים, תהיה לנו שיחה, ונצא למלחמה כשאנחנו ממואמים.

נבנצל: חגביל את זה היום רק לפיקוד הצפון. כי אם אתה

אומר שכל התכניות היו ברורות, יש הבדל בין הצפון והדרום. עד עכשו מדובר על הצפון ובמספט האחרון הכנסת גם את אלוףפיקוד הדרום.

ר/א אלעזר: אני ער לזה.

נבנצל: ביחס לדרום נרצה עוד לשאול אותך שאלות. יש הבדל

ביחס ל"שכך יוניס". עד עכשו דברת על הצפון.

יו"ר אברנט: אני מכין שגמרנו את ענין הצפון כיחס לפקודות והשיחות.

המסך העדות חיינתן כיום ראשון.

בשיבה נעילה

אני כן זל

אד

4029

= 110 - 102 -

ועדה החקירה = 31,174
ישיבה ע"ג בכוקר

הער: רב-אלוף ד. אלעזר

ד. אלעזר (המשך:)

אחר-כך שיחה אצל ראש הממשלה, חזרה ל"כזר". שיחה עם האלופים.

אני מציע, אם מותר לי, לעבוד על שבת - משבת בכוקר.

אני יודע מה מעסיק אתכם בדורס, אנסה לפחות ~~ל~~ בשבת, בלי לעשות את הסכניקה.

אחר-כך אחזור לסכניקה.

אנן דוחים את הישיבה ליום א' בשעה 9 בכוקר - 3 בפברואר.

היו"ר אגרנט:

הישיבה ננעלה